

İBRAHİM ERGÜN

GERİDE NE BIRAKTIM

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
GİRİŞ	5
ANDIRIN'DAN BİR AYDIN	5
YEREL ARAŞTIRMACI.....	5
ANADOLU AYDINI	5
BİLGE İNSAN	5
BEYEFENDİ	6
İBRAHİM AMCA (ERGÜN)	7
GERİDE NE BIRAKTIM	9
BİLMEM Kİ GERİDE NE BIRAKTIM	10
SÖYLEŞİ.....	11
İBRAHİM ERGÜN.....	11
İNSAN HÜSNÜ KARCI	14
ANDIRIN BİR ENTELLEKTÜELİNİ DAHA KAYBETTİ.....	15
MAKALE	16
ANDIRIN'IN KÖYLERİNDEN AKGÜMÜŞ KÖYÜ	16
ANDIRIN COĞRAFİ TARİHİ KÜLTÜREL VE SOSYAL DURUMU	18
GİRİŞ	18
COĞRAFİ DURUMU.....	18
TARİH, KÜLTÜREL VE SOSYAL DURUMU.....	19
ANDIRIN VE TARİHİ GÖÇ YOLU	21
GEBEN MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ	21
GEBEN KASABASI VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR.....	22
GEBEN VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR	22
HALBUR YAYLASI.....	25
ANDIRIN KADIRLI İLİŞKİLERİ	26
ANDIRIN'IN GELİŞMESİ NASIL OLUR?	27
ANDIRIN'IN KALKINMASINI İSTİYORUZ.....	28
ANDIRIN'IN GELİŞMESİ NASIL OLUR?	29
ANDIRIN KADIRLI TARİH ÖNCESİNDEN BERİ İLİŞKİLERİ	30
ANDIRIN'IN KALKINMASINI İSTİYORUZ.....	31

ANDIRIN'IN GELİŞMESİ NASIL OLUR?	33
BİRLİK BERABERLİĞİMİZİ KORUYALIM	34
BİRLİK BERABERLİK MESAJI.....	35
DEĞERLİ NASHATLAR.....	36
HOŞGÖRÜNÜN ANCUMANLARI:	38
İNSAN NASIL OLMALI.....	39
SARIÇİÇEK YAYLASI	40
ANDIRIN'IN SOSYAL EKONOMİK DURUMU	42
SOSYAL YAŞAMDA GEREKLİ OLAN TEMEL OLUŞUM	43
SOSYAL YAŞAMINDA İNSANLAR NASIL OLMALI?.....	44
SOSYAL, EKONOMİK, İKTİSADİ VE KÜLTÜREL YÖNÜYLE AYRICA EVVELİSİ İLE ANDIRIN	45
DERLEME	46
AHMEDİN AĞIDI.....	46
ANDIRIN VE TARİHİ GÖÇ YOLU	48
KARACAOĞLAN'DAN.....	48
DADALOĞLUN'DAN	49
ANDIRINDAKİ HAŞTIRIN MEZARLIĞI VE YAŞANAN AŞİRET OLAYI.....	51
ATIŞMA	52
BİR AŞİRET BEYİNİN HAYAT ÖYKÜSÜ	54
BİR AVŞAR AĞASININ HAYAT ÖYKÜSÜ	55
DADALOĞLU KİM VE PAYAS KALESİNE NEDEN HAPİS EDİLDİ KALEDEN NASIL UÇTU VE KAÇTI	56
DADALOĞLU'NUN ÖNCÜLÜĞÜNDE ÇERİT AŞİRETİYLE AVŞAR DÖĞÜŞÜ.....	57
ELBEYOĞLU KİM VE İLGİLİ OLAY NASIL MEYDANA GELMİŞTİR.....	60
İLBEYOĞLU KİM VE NASIL BİR OLAYLA KARŞILAŞMIŞTIR.....	64
GEBEN KASABASI VE HALKININ YAŞADIĞI CANLI OLAYLAR	66
GEBEN KASABASI VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR.....	68
GEBEN MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ	70
GEBEN VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR	72
ÇUKUROVA'DAN BAŞLAYIP YEŞİLOVA-TOKMAKLI KASABASI ANDIRIN İLÇESİ - GEBEN KASABASININ İÇİNDEN GEÇEN TARİHİ GÖÇ YOLU VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR	76
ANDIRININ YAZILMAMIŞ TARİHİNDEN HALBUR YAYLASI	78
HALBUR YAYLASI.....	80
BİR AVŞAR AĞASININ HAYAT ÖYKÜSÜ	81
HİKÂYE VE YAŞANMIŞ HALK OYUNLARI.....	83

İKİ AŞİRET ARASINDA ANLAŞMAZLIK VE SİLAHLI KAVGA.....	85
HALK AŞIĞI KARACOĞLAN NERELİ	87
KISSALAR.....	89
KOCA MEMİŞ	91
MERA ANLAŞMAZLIĞI.....	92
MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ	94
KADİRLİNİN SÖĞÜTLÜGEÇEK KÖYÜNDE YAŞANILAN CANLI BİR OLAY	95
MEKTUPLAR.....	97
SAYIN AHMET BEY	97
SAYIN ANDIRIN DERNEĞİ.....	98
SAYIN HÜSNÜ BEY	99
SAYIN KAYMAKAM BEY 2.....	100
SAYIN KAYMAKAM BEY 3.....	101
SAYIN KAYMAKAM BEY 4.....	102
SAYIN KAYMAKAM BEY 5.....	103
SAYIN KAYMAKAM BEY 6.....	104
SAYIN KAYMAKAM BEY 7.....	105
ŞİİRLER	106
AKIL BİZE BÜYÜK BİR NİMET BİLELİM	106
AKIL NİMETİ	107
ANDIRIN – ÇINARGEÇİDİ ŞENLİĞİ	108
ANDIRIN VE GÜZEL YAYLALAR	111
ANDIRIN VE GÜZELLİĞİ	113
ANDIRIN VE TABİİ GÜZELLİĞİ.....	115
BAHAR	117
BİLMEKİ GERİDE NE BIRAKTIM	119
ÇIKMAZ SOKAKTA ARAMAYIN BENİ.....	120
ANDIRIN – ÇINARGEÇİDİ ŞENLİĞİ	122
GEBEN TÜRKÜSÜ	124
GÜZEL ANDIRIN VE YAYLACILIK	126
GÜZELLİĞİ DOYUMSUZ ANDIRIN	129
GÜZELLİĞİNE DEĞER BİÇİLMEZ ANDIRIN.....	131
HELE YAZ GELSİN BİR GÖR BİZİM ANDIRIN’I.....	132
HER TARAFA DUYURDU ANDIRN SESİ	134

NE GÜZEL OLUR BAHARIN YAZIN	136
UFKU AÇIK BİR KAYMAKAM BEY TANIYORUM	138
UFKU AÇIK BİR KAYMAKAM GÖRDÜM	139
UFKU AÇIK BİR KAYMAKAM TANIRIM	141
YAYLAM	142
YAZ AYLARINDA ANDIRIN VE YALACILARI.....	143
YEŞİLBAŞLI TELLİ TURNA.....	145

GİRİŞ

ANDIRIN'DAN BİR AYDIN

İBRAHİM ERGÜN

YEREL ARAŞTIRMACI

Özel idare müdürlüğü görevinden emekli olduktan sonra kendini Andırın tarihini araştırmaya adanmış Ergün'ün Tirşik Dergisinde araştırma yazıları yayınladı.

Tirşik dergisinde “ Andırın'ın Yazılmamış Tarihi” isimli yazı dizisinde Andırın tarihinde bilinmeyenleri konu alıyordu. Tirşik dergisinde yayınlanan yazı dizisinin içerisinde gün yüzüne çıkararak kazandırdığı onlarca ağıt, türkü, atışma, taşlama olan bu eserleri köylerde yaşayan yaşlı insanlardan bire bir görüşerek derlediği biliniyor.

Andırın'na hizmet verdi. Yetmedi çalıştığı yıllardan inceleme-araştırmalar, derlemeler yaptı. Toplum tarihi, sosyoloji, kültürel değerlerimiz, doğa ve çevre üzerine kafa yordu. Çalışmalarını kaleme aldı. Bir kısmı Tirşik Dergisinde yayınlandı. Kalanları da yayınlamaya devam edeceğiz

ANADOLU AYDINI

Anadolu'nun olduğu gibi Andırın'ın da kaderidir. Sessiz, sakin, aydın, akıllı, zeki, bilge insanlar çıkar. Mütevazı hayatlarını yaşarlar. Muhitin darlığı aldıkları eğitimlerin eksikliği yüzünden ancak çevrelerine ışık olurlar. Fazlaca tanınmaz bilinmezler.

Işığı çevresinden öteye yayılmayan, kadri kıymeti anlaşılmayan mütevazı aydınlar. İşte İbrahim ERGÜN de bunlardan biriydi.

Andırın da insanlar cebinde kâğıt kalem taşırlar. Bunları bir şeyi not almanın dışında araştırma, derleme için kullanan biriydi İbrahim ERGÜN. O, Andırın'ın canlı, birikimli, sosyal tarihini araştırıyor ve yazıyordu. Kendi dünyasında, desteksiz, yardımsız ancak bu kadar yapabildi. Ne gariptir ki İbrahim Amca gibi Andırın da eli kalem tutan, araştıran yazan, sade hayatlarını yaşayan insanlar var.

BİLGE İNSAN

Ne olur İbrahim ERGÜN gibi nice değerlerimizi yaşıyorken fark edebilsek, birikimlerini, enerjilerini, değerlerini, bilgilerini topluma yaysak.

O bilge insanlar ki söylerler, anlatırlar. Sessiz, sakin, sade halleriyle dersler verirler. Saygı sevgi uyandırır. Köklü tarih ve medeniyetimizin timsali olarak sakin hayatlarını yaşarlar. Toplum içinde yaşar, bilgilerini, görgülerini paylaşır, yayarlar.

Andırın da nice bilge insanlarımız var. Hemen çağımızda. Yanı başımızda.

Onlar ki bir cümlesi bir kitap değerinde insanlar. Hayatları dersler ve tecrübelerle dolu.

BEYEFENDİ

Andırın beyefendileri olan İbrahim ERGÜN okuyan, araştıran insanları çok severdi. Hayatında yaşadığı acılar onu çocuklara ve gençlere eğilmeye itmişti. Bu günkü nesiller nasıl yetişirse geleceğimizin öyle olacağını biliyordu. Onun için gençleri takip ediyor, başarılarını destekliyordu.

İnsanlarla iyi iletişim kurardı. İnsan tanıma yeteneği çok güçlü idi. Akıllı, zeki, pratik bir insandı. Güler yüzlü, hoş sohbet, misafirperver idi. Misafirlerini evinde ağırlamayı sever, zevk alırdı. Mütevazı, sakin bir aile hayatı sürerdi.

PORTRE

AHMET NARİNOĞLU

İBRAHİM AMCA (ERGÜN)

İbrahim Amca aramızdan ayrıldı. İbrahim Amca doğrusu aramızdan ayrılmadı eserleriyle yaşıyor diyebiliriz. Bilge, aydın, basiretli bir insan olan İbrahim ERGÜN'den alacak derslerimiz var.

Anadolu'nun olduğu gibi Andırın'nın da kaderidir. Sessiz, sakin, aydın, akıllı, zeki, bilge insanlar çıkar. Mütevazı hayatlarını yaşarlar. Muhitin darlığı aldıkları eğitimlerin eksikliği yüzünden ancak çevrelerine ışık olurlar. Bu ve benzeri nedenlerle fazlaca tanınmaz bilirlen.

Anadolu da, kentin de, kasabasının da köyün de böylesi nice insanlar var. Işığ, çevresinden öteye yayılmayan, kadri kıymeti anlaşılmayan. İşte İbrahim ERGÜN de bunlardan biriydi.

Kendim ortaokul yıllarımdan beri tanıdığım saydığım için İbrahim Amca diyorum. İbrahim Amca pek çok özellikler taşıyan insandı. Araştırmacı, derlemeci, tarihçi, şair, yazar, hatip biriydi.

Andırın da insanlar cebinde kâğıt kalem taşırlar. Bunları bir şeyi not almanın dışında araştırma, derleme için kullanan biriydi İbrahim ERGÜN. O, Andırın'ın canlı, birikimli, sosyal tarihini araştırıyor ve yazıyordu. Kendi dünyasında, desteksiz, yardımsız ancak bu kadar yapabildi. Ne gariptir ki İbrahim Amca gibi Andırın da eli kalem tutan, araştıran yazan, sade hayatlarını yaşayan insanlar var.

Bilgedirler çünkü bildikleriyle yaşıyorlar çevresini aydınlatıyorlar, faydalı oluyorlar. Eskiden böyle insanlar bir vakıf, bir üniversite değerinde sayılırmış. Bu günde öyle ama bizler farkında değiliz.

Ne olur İbrahim ERGÜN gibi nice değerlerimizi yaşıyorlar fark edebilsek, birikimlerini, enerjilerini, değerlerini, bilgeliklerini topluma yaysak.

O bilge insanlar ki söylerler, anlatırlar. Sessiz, sakin, sade halleriyle dersler verirler. Saygı sevgi uyandırırılar. Köklü tarih ve medeniyetimizin timsali olarak sakin hayatlarını yaşarlar. Toplum içinde yaşar, bilgilerini, görgülerini paylaşır, yayarlar. Andırın da nice bilge insanlarımız var. Hemen çağımızda yanı başımızda.

Onlar ki bir cümlesi bir kitap değerinde insanlar. Hayatları dersler ve tecrübelerle dolu.

İbrahim Amca da öyle idi. Memuriyeti, Özel idare memurluğu, Geben Belediye Başkanlığı ile Andırın'a hizmet verdi. Yetmedi çalıştığı yıllardan inceleme-araştırmalar, derlemeler yaptı. Toplum tarihi, sosyoloji, kültürel değerlerimiz, doğa ve çevre üzerine kafa yordu. Çalışmalarını kaleme aldı. Bir kısmı Tırşik Dergisinde yayınlandı. Kalanları da yayınlamaya devam edeceğiz.

Andırın beyefendileri olan İbrahim ERGÜN okuyan, araştıran insanları çok severdi. Hayatında yaşadığı acılar onu çocuklara ve gençlere eğilmeye itmişti. Bu günkü nesiller nasıl yetişirse geleceğimizin öyle olacağını biliyordu. Onun için gençleri takip ediyor, başarılarını destekliyordu. İnsanlarla iyi iletişim kurardı. İnsan tanıma yeteneği çok güçlü idi. Akıllı, zeki, pratik bir insandı. Güler yüzlü, hoş sohbet, misafirperver idi. Misafirlerini evinde ağırlamayı sever, zevk alırdı. Mütevazı, sakin bir aile hayatı sürerdi.

Son yıllarda kışın Kadirli de yazın Andırın da hayat sürerdi. Sohbetlerini araştırma ve yazma ile geçirirdi. İlerleyen yaşında böylesi gayretler içinde olması, üretmesi hepimize ders olmalıdır.

İbrahim Amca desteklense, elinden tutulsaydı neler kazandırılacaktı Andırın'a. Çabalarıyla bu kadar yapabildi. Memleketine âşıktı.

Andırın'ın gelişmesini isterdi. Andırın dan insanlar yetişerek bunun olacağını biliyordu. İnsanın kıymetini bilen fark eden bilge bir insandı.

Allahtan rahmet diliyorum...

İşte İbrahim Amcadan bir hatıra. Mektup

"Sayın Ahmet Bey

Önce selam sevgi ve saygılarımı sunar, mübarek kurban bayramınızı candan kutlar, Yüce Allah'tan tüm aile topluluğunuzla ömür boyu mutluluk ve esenlikler dilerim

Sizin geleceğinizin uğurlu gelmesini Allah'tan niyaz ederim. Allah layık olduğun yere ilet sin. İnşallah umduğunuza erişirsiniz.

Allah'a emanet olun."

14.04.2008

İSTANBUL

Şiir
İbrahim ERGÜN

GERİDE NE BIRAKTIM

Çıktım engini sahrayı seyrettim
Bilmiyorum geride ne bıraktım
Kendimde bir muhasebe yaptım
Bilmiyorum geride ne bıraktım.

Vakit bulsam sorsam dostlara
Selam sevgi iletsem onlara
Hoş görülü oldum insanlara
Bilmiyorum geride ne bıraktım.

Gebende ağır görevde çalıştım
Halkıyla yakın oldum tanıştım
Sıkıntılı olanlara hemen yetiştim
Bilmiyorum geride ne bıraktım

İnsanların hatırlarını sordum
Dolu dertli insanları gördüm
Haklı insanlarla bir oldum
Bilmiyorum geride ne bıraktım

Andırın'da kanatlandım uçtum
Bu sevdıyla gece gündüz çalıştım
Kendime güvenli arkadaş seçtim
Bilmiyorum geride ne bıraktım

Amirime çok seviyeli yaklaştım
Makamda oturdum ölçülü konuştum
Böylece itimata mazhar oldum
Bilmiyorum geride ne bırakım

İbrahim gece gündüz çalıştın
Ölçünle kendi seviyene yetiştin
Hiç o sanmadın hizmete koştun
Bilmiyorum geride ne bıraktın

ŒİR
İBRAHİM ERGÜN

BİLMEM Kİ GERİDE NE BIRAKTIM

Geriyeye dönüp Œyle bir baksam
Bilmem ki geride ne bıraktım
Kendimle bir muhasebe yapsam
Bilmem ki geride ne bıraktım

Gitsem bir bilene sorsam
Selam sevilerimi iletsem
Tatlı dille hatır sorsam
Bilmem ki geride ne bıraktı

Gebende belediye başkanı iken
halkla yakın oldum kaynaştım
Sıkıntılı olanlara çare aradım
Bilmem ki geride ne bıraktım

Herkese yakın oldum derdini aradım
Dolu dertli olanlara çare aradım
Hoşgryle onlara teselli verdim
Bilmem ki geride ne bıraktım

Andırın'da ileri doğru koştım
Gittim ileri menzile ulaştım
Böylelikle yerime ulaştım
Bilmem ki geride ne bıraktım

Amirlere seviyeli yaklaştım
Oturdum makamında ölçülü konuştım
Böylelikle gvenlere mashar oldum
Bilmem ki geride ne bıraktım

İbrahim kendine araştırma yaptın
Doğru dürüst çalıştın menzile ulaştın
Böylelikle de mezilde yerimi buldum
Bilmem ki geride ne bıraktım

SÖYLEŞİ

REMZİ ÇINGİL

İBRAHİM ERGÜN

Andırın'a hizmetleriniz var. İlk göreve nerede ve hangi tarihte başladınız?

İlk memuriyetime 1964 yılında tahsildar olarak 'Özel İdare Müdürlüğü'nde başladım. Orada, üç sene tahsildarlık yaptım. Dört sene masa memurluğu yaptım. 1973 de İl Özel İdare Müdürlüğü'ne, il makamınca 'resen' atandım.

Özel İdare Müdürlüğü'nün yanı sıra Geben Belediye Başkanlığı da yaptınız. Hangi tarihlerde bu görevi icra ettiniz?

1980 yılında, askeri darbe olunca, seçilenler görevden alındı. Benim de dosyam incelenmiş, Vali tarafından, Geben Belediye Başkanlığı'na atandığımı söylediler. Ben de, 4 Ekim 1980'de gittim, görevime başladım. 1983'ün Ekim Ayı'na kadar Belediye Başkanlığı'mı başarıyla devam ettirdim.

Geben Belediye Başkanlığı döneminizde, Geben'e ne gibi hizmetler yaptınız?

Geben'de cadde açtım. Caddenin kenarlarına çınarlar diktim. Mezarlıkları çevirttim. İmar planını yaptırdım. Mahallelerin ara sokaklarını genişlettim.

Hulasa, bir çok hizmetlerim oldu.

Geben Belediye Başkanlığı döneminiz sona erdiğinde, Özel İdare'ye geri döndünüz. Emekli oluncaya kadar ki süre içerisinde başka ne gibi hizmetleriniz oldu?

Emekli oluncaya kadar su developasyon işleri, yol, köprüler ve buna benzer hizmetler. Okullar bize bağlıydı, okulların ihalelerini yapmak gibi birçok işlerimiz oldu.

İlçemizde yapmış olduğunuz hizmetlerden hangilerini örnek olarak verebilirsiniz?

Mesela; Özel İdare binası ve şimdiki yüksek okul binası. O zamanlar saygınlığım vardı... Ondan sonra 1992' de emekli oldum.

Emeklilik tarihinden bu yana geçen süre içerisinde ne yapıyorsunuz? Varsa, uğraşlarınızdan bahsedebilir misiniz?

Şunu önce belirtmek isterim: 1992 yılına kadar Özel İdare Müdürlüğü'nü sürdürdüğümünden bahsetmiştim; Özel İdare Müdürlüğü'nü başarıyla yürütmemin gereği olarak bana bir 'teşekkürname'; iki de 'takdirnameyle' taltif edildim! Emekli olduktan sonra ailece Kadırlı'ye yerleşme kararı aldık ve Kadırlı'ye yerleştik. Orada hayatımı sürdürmeye devam edeceğim. Kış aylarında Kadırlı'de, yaz aylarında Andırın'da...

Uzun süre Kamu Hizmetinde bulundunuz. Andırın Yerelinde 'Yayla Turizmi' hakkında görüş ve önerileriniz var mıdır? Yaylacılığın konuşlanması hususunda 'imar planı' yapılması gerekli mi?

İmar Planı konusunda Belediye Başkanıyla bir görüşme yapmayı düşünüyorum. Mücavir Alanların acaba imar planına alma yeterliliği var mı, yok mu?.. Yoksa, yeniden imar planı yapılmasını teklif edeceğim belediyeye.

Mesela, Kesik; burası' mücavir alan' durumunda, mahalleye alındı mı, alınmadı mı? Alınmadıysa, muhakkak alınması zorunludur!

Andırın'da II.si düzenlenen "Doğa ve Yayla Şenliği" hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Fevkalade oldu. Hiç görünmemiş bir etkinlik oldu. Ben onunla ilgili bir şiir yazdım; bir de yazım var... Bu şenliğin devam etmesini diliyorum. Ve Sayın Kaymakamımıza, Belediye Başkanımıza bu konuda görev düştüğünü düşünüyorum.

Sizin şair yönünüz de var?

Bu sene 4-5 aydır duygu yoğunluğu yaşıyorum. Birkaç şiir yazdım...

Eskiden Köylü vatandaşlar "tahsildar geliyor" denince, koyununu-keçisini tahsildarlardan saklardı?

Ben, o dönemi yaşamadım. Size şöyle bir anımı anlatmak isterim. Ben tahsildar memuriyetimden dolayı dönemin Valisi Necmettin Karaduman'dan takdirname aldım. Bir gün Rifatiye Köyü'nde Mustafa Çavuş isminde bir adamın evine misafir oldum. Mustafa Çavuş belli başlı bir adamdı. Bana dedi ki: "Yahu İbrahim Bey, sizden önceki tahsildarlar gelmeden üç gün önce haber verirlerdi, bir davar keserdik... Sen ise bize haber vermeden geldin" dedi. Ben de; "ben o tahsildarlardan değilim" dedim. Mustafa Çavuş; "Bir de" dedi, "Nuri isminde bir tahsildar vardı" dedi, "O, üç gün önce haber göndermiş, 'bana' dedi,' misafir olacağım,' demiş dedi. 'Davar kessin' dedi. 'Davarı kesince, eti yanına koysun, ve ateşi yaksın, köz olsun' dedi. Efendim, 'çamanı etti attı...etti attı...Ondan sonra da yedi...yedi...yedi... Sabaha kadar sığınamaz oldu!..' dedi.

"Ben, o tahsildarlardan değilim, kusura bakma" dedim.

Babamın, 'tahsildar geliyor' deyince, evden kaçtığını bilirim!..

Fakat, dönem bitti tabi, 1950'den sonra. Her şey rahatlığa kavuştu.

Özel olacak ama, 'aile' yaşamınızdan bahseder misiniz?

1950'nin birinci ayında 'öksüzler' ailesinden Zeliha Ergün'le evlendim. Üç kız, üç oğlum oldu. Bunlardan bir kısmını okuttuk; okutamadıklarımız ise belli başlı bir iş sahibi oldular. İyi bir hayat sürdürüyorduk... 19 Temmuz 2008'de oğlumun birini kaybettim!

Andırın Gelişim Platformu ve Tirşik Dergisi adına, Hakkın Rahmetine Kavuşan 'oğlunuz' için Allaha rahmet, kalanlara sağlık ve metanet diliyoruz.

'Su Rejimi' konusunda bir düşünceniz var mı? Yayıncılar gerek 'akarlardan', gerekse 'çakma' yöntemiyle kuyulardan elde ettikleri su kaynaklarını, başka canlıların yaşam haklarına hiçe sayarak düşüncesizce - sorumsuzca tasarruflarına almaktadırlar. Bu lüksü kendilerinde görme cesaretini

nasıl bulabiliyorlar? Birkaç yıl içerisinde birçok su kaynağının kuruyacağı hesabı yapılmakta. Yaptıkları işler yasal mıdır, yoksa yasal boşluklardan mı istifade ediyorlar?

Aslında o konuyla ilgili düşüncelerim var... Yasal bir düzenlemenin olması gerektiği kanaatindeyim.

Mevcut yasalar yeterli değil mi?

Bu konu, Mülki Amirleri'nin görevidir aslında. Eğer, duyarlı olabilirlerse, bu konuda karar alabilirler. Meclis karar alabilir. Yasal boşluğu da bir şekilde doldurmuş olabilir. O kararı valiler İl Genel Meclisi'ne; biliyorsunuz İl Genel Meclisi ikinci bir meclis olur. Karar alır. O kararı da mahkemeye verir, mahkeme kararı da sizin arz ettiğiniz konuları gündeme alır. Ve bu bozuk düzen de intizama sokulmuş olur. Altunboğa'dan Çökak'a kadar hep yapılaşma olmuş.

Yeterli değil, mevcut yasalar! Herkes istediği yerden, istediği suyu getiriyor ve kaynaklar bitiyor, su da israf oluyor...

Var. Malum, Andırın **Yayla Turizmi**'ne elverişli bir bölge... Bu hususta yazı da (bülten halinde) hazırladım.

Ve **Kadirli-Andırın-Göksun** yolunun yapılması hususunda ve '**Kışla Bahçesi**'nin yeniden düzenlenmesine ve su altında kalacak olan '**Çınar Geçidi Turizm Alanı**'nın yeniden münasip bir şekilde düzenlenmesi hususunu bir bülten şeklinde hazırladım.

Andırınımızın ve Andırın'la ilgili dergimizin yaşamasını ve bunu yaşatanlara; en başta Sayın Ahmet Narinoğlu Beye çok çok saygılarımı sunuyorum. Temsilcilerine ve şu an burada bulunan Hüsnü Karcı Beye teşekkür ediyorum.

Tirşik Dergisi, Andırın'a önemli hizmetlerde bulunmuş bir bürokrat olan İbrahim ERGÜN'ün düne ve bu güne dair engin tecrübe ve görüşlerini bizlere aktararak; okuyucularımızla paylaştığı için teşekkür ediyor; kendisine ve ailesine uzun ömürler, sağlık ve mutluluklar diliyoruz...

İNSAN HÜSNÜ KARCI

İBRAHİM ERGÜN

İbrahim ERGÜN 17 Temmuz Cumartesi 2010 günü aramızdan ayrıldı.

İlçemizin sevilen simalarından Geben Kasabası eski Belediye Başkanlarından Andırın eski özel idare müdürü (Emekli) **İBRAHİM ERGÜN** kendini Andırın tarihini araştırmaya adanmıştı. Ergün'ün Tırşik dergisinde araştırma yazıları yayınlandı. Özellikle Tırşik dergisinde " Andırının Yazılmamış Tarihi" isimli yazı dizisinde Andırın tarihinde bilinmeyenleri ele aldı. Bu yazı dizisinin içerisinde gün yüzüne çıkararak kazandırdığı onlarca Ağıt, Türkü, Atışma, Taşlama, yaşanan toplumsal olaylar var.

Hüsnü Karcı ve Remzi Çingil in birlikte yaptığı söyleşide, hayatını şöyle anlatır

"İlk memuriyetime 1964 yılında tahsildar olarak 'Özel İdare Müdürlüğü'nde başla1973 de İl Özel İdare Müdürlüğü'ne, il makamınca 'resen' atandım.1980-83 yılları arasında Geben Belediye başkanlığı yaptım. 1992 yılına kadar Özel İdare Müdürlüğünü sürdürdüm. Emekli olduktan sonra ailece Kadirli'ye yerleşme kararı aldık ve Kadirli'ye yerleştik. Orada hayatımı sürdürmeye devam edeceğim. Kış aylarında Kadirli'de, yaz aylarında Andırın'da..."

Hakkında yazdığım yazıda şu tespiti yapmıştım.

"İbrahim Amca da öyle idi. Memuriyeti, Özel idare memurluğu, Geben Belediye Başkanlığı ile Andırın'a hizmet verdi. Yetmedi çalıştığı yıllardan inceleme-araştırmalar, derlemeler yaptı. Toplum tarihi, sosyoloji, kültürel değerlerimiz, doğa ve çevre üzerine kafa yordu. Çalışmalarını kaleme aldı. Bir kısmı Tırşik Dergisinde yayınlandı.

Andırın beyefendileri olan İbrahim ERGÜN okuyan, araştıran insanları çok severdi. Hayatında yaşadığı acılar onu çocuklara ve gençlere eğilmeye itmişti. Bu günkü nesiller nasıl yetişirse geleceğimizin öyle olacağını biliyordu. Onun için gençleri takip ediyor, başarılarını destekliyordu. İnsanlarla iyi iletişim kurardı. İnsan tanıma yeteneği çok güçlü idi. Akıllı, zeki, pratik bir insandı. Güler yüzlü, hoş sohbet, misafirperver idi. Misafirlerini evinde ağırlamayı sever, zevk alırdı. Mütevazı, sakin bir aile hayatı sürerdi."

Şimdi onun son şiirini, yani vedalaşma şiirini yayınlıyoruz.

RAMAZAN ÖZDEMİR

ANDIRIN BİR ENTELLEKTÜELİNİ DAHA KAYBETTİ

İlçemizin sevilen simalarından Geben Kasabası eski Belediye Başkanlarından (emekli) Andırın özel idare müdürü İBRAHİM ERGÜN 17 Temmuz 2010 Cumartesi günü hayatını kaybetti.

İlçemizin sevilen simalarından Geben Kasabası eski Belediye Başkanlarından Andırın özel idare müdürü (Emekli) **İBRAHİM ERGÜN** 17 Temmuz 2010 Cumartesi günü hayatını kaybetti. Uzun süredir Osmaniye ili Kadirli ilçesinde ikamet eden Ergün Kadirli-Osmaniye'de tedavi görüyordu.

Özel idare müdürlüğü görevinden emekli olduktan sonra kendini Andırın tarihini araştırmaya adanmış Ergün'ün tirsik.com adlı Andırın haber ve form portalında, Andırın Postası Gazetesi ve Tırşik dergisinde araştırma yazıları yayınlanmıştı. Özellikle Tırşik dergisinde “ Andırın'ın Yazılmamış Tarihi” isimli yazı dizisinde Andırın tarihinde bilinmeyenleri konu alıyordu. Tırşik dergisinde yayınlanan yazı dizisinin içerisinde gün yüzüne çıkararak kazandırdığı onlarca Ağıt, Türkü, Atışma, Taşlama olan ve bu eserleri köylerde yaşayan yaşlı insanlardan bire bir görüşerek derlediği biliniyor. Tırşik dergisinin yayınlanan son sayısında “ Andırın'ın Yazılmamış Tarihi 10” başlığı altında HOŞGÖRÜNÜN ANCUMANLARI yazısının sonunda okuyucularını Allah'a emanet ederek yazılarının iyi bir inceleme yaparak değerlendirilmesi gerektiğini belirtmişti.

Yine aynı yazının devamında yazdığı Çıkmaz sokakta Aramayın Beni isimli şiirde şunları dile getirmişti. (Altı kıta olan şiirden alıntı)

Gün olurda şu âlemi gezmeye çıkarsam,
Çıkmaz sokakta aramayın beni,
Sonu bilinmeyen sokağa gitmem ben,
Çıkmaz sokakta aramayın beni.

Boş sözü tekrar tekrar söyleyenin,
Yağ çıkar diye yayakta su döğenin,
Doğru yerine asılsız söz edenin.
Toplumunda aramayın beni.

İbrahim dürülü bohçayı yeredöktün,
Siyahı beyazdan çekip çıkarttın,
Büklüm, büklüm eğri yola gitmedin,
Gidenlerin toplumunda aramayın beni...

MAKALE

İbrahim ERGÜN

ANDIRIN'IN KÖYLERİNDEN AKGÜMÜŞ KÖYÜ

Akgümüş köyünü tanıyalım:

Akgümüş köyü ilçenin kuzeyinde olup ilçeye 30km mesafede bir yayla köyüdür. Arkasında dumanlı adıyla anılan dağın eteğinde engebeli bir vadiye kurulmuştur. Köyün doğusunda meşhur sağ yaylası bulunmakta, güneyinde de Kılıç dağı mevcuttur. Köyün etrafı yeşil dağlarla donatılmış olup önünde 50.000 dekar tarım arazisi mevcuttur. Bu arazinin orada bulunduğunu öğrenen Maraş Beyazıt Beyi tapusuz hali durumda olan 10.000 dekar kısmına tapu koyar. Bu araziye sahip olması ve Akgümüş köyüne yerleşmek üzere kendilerinden “şerif Bey isminde birini gönderirler” şerif bey köye gelince Akgümüş halkı toplanıp şerif beye bir konak yaparlar. Şerif bey konağa yerleşir ve orada yaşamını sürdürür. Üzerlerine tapulu olan 10.000 dekar tarlayı da peyde pey satıp parasını harcar kadir şinas durumda olan köy halkı da büyük saygı gösterirler.

Eski adı bunduk olan köy aslında eveliyeti bir ermeni köyü olup Ermenilerden 1915 tarihinde Ermenilerin sürgünden sonar boşaltılmıştır. Boş olan köy yerine Erzurum Rus işgalinden sonra zulümden kaçan Müslüman türk kardeşlerimizden şidi isimleri yazılı belli aileden köy tekrar oluşmuştur.

Köyü oluşturan belli aileler Narinoğulları, Sincer ailesi, Kayalar ailesi, Ateşler ailesi, Ketenler ailesi ve ismini sayamadığım başka başka ailelerden oluşmuş ve köye yeniden Akgümüş adı verilmiştir. Şimdi köy tarihine göre 300 den fazla nüfusa sahip bir köy haline gelmiştir. Köyün halkı kendiışleriyle uğraşırlar. Halk umimiyetle güvenilir bir karaktere sahiptir. Köylü tarım işleriyle ve malcılıkla geçimini temin ederler. Şimdi köyde bir peynir mandırası bulunmakta olup, belli bir kalitede peynir çıkarmaktadır.

Netice olarak yukarıda belirttiğim gibi köy kurulmuş itibariyle yeşil bağlar eteğine kurulmuş bir yayla köyüdür. Halkı güvenli bir karaktere sahiptir. Çocukları okuyup yüksek mevkilere ulaşmaya sevdalidir. Şimdi hali hazırda birkaç tane yüksek kademeli memurları bulunmaktadır. Ayrıca Ahmet Narinoğlu adında şahsiyetli ve dürüst karaktere sahip bir Kaymakam Bey bulunmaktadır. Sözünü ettiğim bu Kaymakam Beyin inşallah uzun sürmeden vali olmasını temenni ediyoruz. Şimdi köyü böyle bazı eksiklerimle tanıttıktan sonra köy halkından yaşlılardan edililen bilgi doğrultusunda köyde bizzat meydana gelen iki garip olayı arz edeceğim.

Olay Şöyle geliŐiyor. Bundan 15–20 sene önceleri köye yakın ve batı kısmında kış aylarında oluşın ve ağustos ayının sonuna kadar kurumayan bir göl birikmekte iken bu göle bahar ayında göçmen, turna, kaz, ördek ve çeşitli su kuşları iner gölde birkaç gün kalırlarmış. İşte o zaman köylüden bir şahıs gölde yüzen turnanın birini vurur. Ertesi sabahın erken bir vaktinde vurulan turnanın eşi köyün içine girerek vak vak diyerek eşini aradığı köylülerce görülür ve çok çok üzürlürler.

İkinci bir olay, kış aylarında çok kar yağdığı zaman kar üzerinde izcilik yaparak av avlarırmış. İzden anlaşıldığına göre köyün güneyinde bulunan Bey Pınarı civarında bir inliğe yani yeraltı deliğine bir ayının gitmiş olduğu tespit edilince avcı birkaç kişiler geriye çekilip inliği mavzerle kurşuna tutarlar. İçerden ayı çıkar ve yara alır. Ayının arkasından yavruları da çıkınca yaralı ayının yavrularını eliyle inin içine gerisin geriye ittiği görülür. Ve avcılar bu durum çok pişman eder ve üzürlürler.

MAKALE

İbrahim ERGÜN

ANDIRIN COĞRAFİ TARİHİ KÜLTÜREL VE SOSYAL DURUMU

GİRİŞ

Kahramanmaraş iline bağlı ilin batısında ve 80 km mesafede bulunmaktadır. Yerleşim itibariyle doğusunda Sarımsak Dağı, batısında Dırıl Dağı kuzeyinde Orta Toroslar güneyinde Amanos Dağları arasında ve Çukurova'dan başlatıp Kayseri istikametine uzanan tarihi göç yolu üzerine kurulmuştur. Yerleşim alanı biraz engebeli olmakla beraber kaynak pınarları ve yeşilliği ile bir mesire yerini andırmaktadır. Zaten ilçe olmadan önceki zamanlarda yaklaşık ve mesire yeri olarak yaz aylarında yaylamak üzere gelirlermiş. Şimdi de aynı yaylacı geleneği devam etmektedir.

1925 yılının önceleri bir kasaba durumda olan Andırın 1920 Kuvay-i Milliye Hareketi'nde Tufan Paşa öncülüğünde gönüllü çete teşkil edilmiştir. Çukurova Fransız işgalinden Tufan Paşa komutasında teşkil edilen çete oluşumunda gönüllü çete yazılarak Çukurova'dan Fransızların kaçmasında Andırın çetelerinin büyük fedakârlık gösterdiği göz önüne bulundurulmuş 1925 yılında Andırına ilçe unvanı verilmiştir.

Andırın gerek coğrafi gerek sosyal gerek iktisadi gerek ekonomi gerekse de kültürel ve iklim itibariyle üç bölüm yani kademe halinde yerleşim birimlerine sahiptir. İlçe merkezi orta kademeye kurulmuştur. İlçe merkezi ve çevresi kuruluş ve iklim yönünden orta orta iklime sahipken güney kısmındaki halk yerleşim itibariyle Çukurova iklimine sahiptir. İlçenin kuzey kısmındaki yerleşim birimleri ise kış aylarında karlı ve soğuk geçmektedir. Her yönüyle tabii güzelliğe sahiptir. Halk ekonomik, sosyal, kültürel çok istekli ve uyanık vaziyette kültürel yönde de çok hevesli ve istekli okumayı yüksek adam olma şahsiyetine sahiptir.

COĞRAFİ DURUMU

Andırın halkın yerleşimi bakımından özellikle Dağlık Orman ve kırsal olmakla beraber iklim yönünden de üç bölgeye ayrılmaktadır. İlçe merkezine bağlı 20 km. aşağı kısım Yeşilova ve çevre köyler Çukurova iklimine bağlı olup, köylerin bir kısmının yerleşim birimleri ormanlık ve kırsal durumda bir kısmını da düz ve ova tarım arazisine sahiptir. İklim bakımından Çukurova iklimine sahip olması nedeniyle Çukurova da olan her türlü ürün yetişmektedir.

İlçe yukarıda bahsedilen üç bölgenin orta kısmında bulunmakta olup, Andırın ve çevre köyleri yerleşim bakımından özellikle orman ve kırsal dır. Tarım arazisi yok denecek kadar az miktardadır. Halk ekseriyetle malcılıkla geçimini temin etmektedir. Malcılıkta son zamanlarda azalmış olması nedeniyle haldan birçoğları Kadirli ve Osmaniye'ye göçmüşlerdir.

Üçüncü bölgeden sayılan ve ilçe merkezine 30 km. mesafede bulunan Geben kasabası ve civar köylerin bir kısmı ormanlık kırsal yerlere yerleşmiş ise de kasaba orta Toroslardan sayılan (Höbek, Mail ve Kayranlı) eteği de Baran Vadisine kurulmuştur. Kasabanın önünde Barı ve Güney kısmında (80.000) dekar tarım arazisi bulunmaktadır. Geben kasabasına yakın ve yerleşim durumundan Geben'e eşdeğer durumdadır. Bu köy Akgümüş köyüdür. Akgümüş köyü dağları eteğine kurulmuş olup, önünde batı kısmında epeyce çok denecek kadar tarım arazisi bulunmaktadır.

TARİH, KÜLTÜREL VE SOSYAL DURUMU

Andırın ilçesinin ve bağlı kasabaları ile köylerinin coğrafya tanımı yukarıda belirtilmiş olup, iklim bakımında da bahsetmiş olursak Yeşilova ve çevre köyler Çukurova iklimine sahip olması nedeniyle yaz aylarında çok sıcak geçmektedir. İlçe merkezi ve çevre köyleri kış aylarında zaman zaman kar yağmakta ve bu sebepten de soğuk geçmektedir. Yaz aylarında ise serin geçmekte olduğu için Çukurova'dan bir çok yaylacıyı Andırın ve çevresine taşımaktadır. Andırın yaz aylarında fevkalade kalabalık geçmektedir.

Yukarıda bahsi geçen Geben kasabası ve çevre köyleri kış aylarında çok karlı geçmekte olduğu nedenle çok soğuk geçmektedir. Yaz aylarında ise, serin ve mutedil geçmiş olduğundan bir çok Türkmen Aşireti yaylalarda yaylamaktadır. Geben kasabası sınırları içinde bulunan (Mail, Höbek, Kenger, Çardak, Meyremçil ve Kayıranlı) yaylalarına eskiden beri devam ettiği gibi Türkmen Aşiretlerine kiraya verilme işlemi devam ede gelmektedir.

Çukurova'dan başlayıp Tokmaklı- Yeşilova, Andırın, Geben, Göksun ve Konur Binboğa Dağlarına kadar uzanıp Kayseri istikametine doğru giden tarihi göç yolu 16.17.18. yüzyıllarında kış mevsimini Çukurova'da yaz aylarını yukarıda bahsi geçen yaylalarda göçerme üzere tarihi göç yolundan çok yoğun olarak Türkmen Aşiretleri göçmüşlerdir. Bu tarihi yol Tokmaklı – Andırın ve gebenden geçmektedir. Bu aşiretlerden belli isimde olan Aydınli Aşiretinde meşhur halk cinsi durumunda olan Dadaloğlu'nun bu tarihi yoldan gelmiş geçmişlerdir. Çünkü Tokmaklı, Andırın ve Geben muhitlerinden bahsedilen türkülerinden anlaşılmaktadır. Gereli görülürse ozanların bu türkülerini meydana çıkarılacaktır.

Andırının coğrafi durumu yukarıda belirlenmiş ve değerlendirilmiş olup, tarihi, kültürel ve sosyal durumu özetle değerlendirmiş olursak birçok olaylar geçirmiş ve bu olaylara şahit olmuştur. Andırın ilçe merkezin 3 km. mesafede bulunan Haştırın mezarlığının tarihi efsanesi yaşlılar tarafından şöyle anlatılmaktadır. Söylentiye göre "Adı geçen bu mezarlığın olduğu yerden tarih göç yolunun geçtiği zamanlar biri yukarıdan ve biride gelin alıp giden iki Aşiret eski tabire göre geniş çoğunlukta bir samenle giderlerken tam karşı karşıya gelirler. Tarihi yoldan sen önce geçen ben önce geçerim diyerek bir tartışma başlar. Neticede bu tartışma dövüğe dönüşür iki taraftan da ölenler çevredeki halkın yardımı ile oraya defnedilir. İşte tarihi haştırın mezarlığı hale devam etmektedir.

Andırında meşhur olan Tirşik olayının zehirli ve yabancı ottan nasıl tatlandırılıp şifalı bir çorba yemeğine dönüştürüldüğünün çeşitli yorumları bulunmaktadır. 1950 tarihinde ve 115 yaşında olup, akli şuurunu da yerinde bulunan koca Memiş adındaki dedem Tirşik otunun nasıl tatlandırıldığını şöyle anlatmıştı ve şifalı duruma getirildiğini şöyle anlatırdı. Anamdan ve nenemden öğrendiğime göre, yabancı Tirşik otu toplanıp köylerde yayığı bulunan (çökelik) sıcak suyuna batırılıp kurutulduğunda tatlılaşmış olduğunu öğrenirler. Bunun üzerine doğrayıp börek yaparak sıcak taş tandır üzerinde pişirip yenildiğinden de çok hoş bir yemek olduğunu anlayınca yine bastırıp 12 saat bekletilen ve içine yoğurtta ilave edilen Tirşik otunu ateşte pişirildiği zaman tatlı ve hoş bir çorba yemeği olduğunu görürler. İşte bundan sonra Andırın da çok yaygın bir vaziyete geçer ve her tarafa yayılır Andırın doktoru namını alır ve halende böyle devam etmektedir.

Andırın halkı tarihten gelen kültürel olaylara çok önem vermektedir. Mesela halk gelenek ve göreneklere çok bağlı vaziyette sürdürmektedir. Aşağı kademe dediğimiz Tokmaklı – Yeşilova kasabası ve civar köyler Çukurova kültürüne bağlı örf adeti, gelenek ve göreneklerini sürdürmektedir. Orta kademe durumunda olan Andırın Merkez ve çevre köyler kısmen Çukurova örf, adet ve geleneklerini sürdürmektedir. Üçüncü ve son kademe Geben kasabası ve civar köylerin halkı kısmen Kahramanmaraş örf, adet ve geleneklerini bir kısmı da İç Anadolu örf, adet, gelenek ve göreneklerini sürdürmektedir.

Yakın tarihte Çukurova'yı işgal eden Fransızları çete teşkil ederek Çukurova'dan çıkarmak üzere Kayreredeki karargahtaki Osman Nuri adındaki bir Yüzbaşıyı Atatürk 15 Şubat 1919 tarihinde eline bir uygulama raporu vererek sana Paşa rütbesi veriyorum. Bundan sonra senin adın Tufanpaşa diyerek Pınarbaşı – Göksun üzeri Andırın'a gönderiyor. Tufanpaşa çok bir zorlukla Göksun'a güç geliyor. Her taraf kar. Kımıldamaya imkân yok. Göksun'a gelince orada Maraş kıyafetine giriyor. Sirtına Maraş Abası, ayağına karaşalvar ve ayağına Maraş çarığı başına da kalpak giyip bir hafta bekliyor. Bir hafta sonra Geben'e haber gönderip Tufanpaşayı da Hetikle Meyremçile karaardıcın dibinde Gebenlilere teslim ediyorlar. Tufanpaşa Geben'de Mustuk ağanın evinde bir hafta kaldıktan sonra Halbur yaylasında Andırın'lılara teslim ediyorlar. Tufanpaşa Andırın'a Bayazıt Beylerinden Musa Beyin evinde de bir hafta kaldıktan sonra Tokmaklı – Kesim köylüleri halkı Andırın halkından Haştırında teslim alıp Kesim köyünde bulunan Yayıoğullarının bulunduğu yere teslim ediyorlar.

Atatürk tarafından Çukurova'yı Fransız işgalinden kurtarmak üzere resmen görevli gönderilen Tufanpaşa'ya Andırın'a büyük bir ağırlığı bulunan Yayıoğulları Tufanpaşa'ya ev sahipliği yaparak Kuvayi Milliye esaslarına uyularak çete teşkili konusunda büyük yardım etmişlerdir. Tufanpaşa Andırın köylerini ileri gelenlerin haber göndererek yanına çağırır. Köylerin ileri gelenleri çağrıya icabet ederek toplanıp gelirler. Tufanpaşa onlarla bir toplantı yaparak her birine ayrı ayrı görev verir ve her köyden liste vererek çete ister.

Her köyden çete akın edip Tufanpaşa'ya gelerek isimlerini yazdırırlar. Herkes Maraş abası giyerek çete kıyafetine girer hazır vaziyette olur. Birçok kişilerde gelip gönüllü yazılır. Andırın Kesim köyünde büyük bir Karargâh oluşur. Tabur, bölük ve takım oluştuktan sonra bu birimlere yetkili kişiler görevlendirilir. İlk önce Haruniye – Düziçine gidilir, ora Fransızlardan kurtarıldıktan sonra hemen Kadırlı kurtarılmak üzere hareket edilip bir gece Kadırlı'nın yakın bir köyü olan

Söğütlü Dereye pusu kurarlar. Bunu duyan Fransızlar dikiş tutturamaz Kadirliyi boşaltıp kaçırmaya başlarlar.

Tufanpaşa Hatıratında bizim Kadirli'ye girdiğimizde Fransızların Sülemiş köprüsünden kaçtığı haber aldık diye yazdığını okuyanlar var. Kadirli'den sonra "Kozan, Feke, Mağara ve Tufanbeyli" ilçeleri Tufanpaşa komutasındaki Andırın çeteleri tarafından kurtarılmıştır. İşte Andırın halkının bu fedakârlığına karşı Atatürk Andırın'a ilçe emri vermiştir.

Andırın ve halkı birçok özelliğe sahip olması nedeniyle halkın kalkınmasını gerektiren bir Fabrika ve bir başka yön verilmesi dileğimizdir. Andırın Dış Turizm bakımından da müsaittir. Andırın sınırları içinde (15) tane eski kale bulunmaktadır. Bu kalelerin (8) tanesi yukarıda bahsi geçen tarihi göç yolu güzergahında bulunmaktadır.

ANDIRIN VE TARİHİ GÖÇ YOLU

Çukurova'dan devam eden tarihi göç yolu Andırın'ın içinden geçmekte olup, Kayseri istikametine doğru uzanıp gitmektedir. Sözü edilen tarihi bu göç yolundan kış aylarını Çukurova'da, yaz aylarını (Bin boğa konur) dağlarında geçiren Türkmen Aşiretleri Atlı Develi olarak göçlerini devam ettiren meşhur Halk Aşığı Karacaoğlandır. Aydınli Aşireti ile Avşar Aşiretinin sözcüsü ve temsilcisi olan Dadaloğlu Avşar Aşireti ile birçok zaman Andırın'dan gelip geçmiş oldukları aşağıda derlenen Andırın'dan ve belli mücahitlerinden bahsedilen Türkülerinden anlaşılmaktadır.

Çukurova'dan devam eden tarihi göç yolundan ve bu göç yolundan yaz aylarında yaylalara kış ayında Çukurova'ya göçen Türkmen Aşiretlerinden bahsetti. Karacaoğlanın da Yörük Aşiretlerinden Aydınli Aşireti ile geçerler. Karacaoğlan ile Dadaloğlunun Tokmaklı, Andırın ve Geben muhitlerinden bahseden türküleri var.

GEBEN MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ

Geben Kasabası Andırın İlçesine bağlı olup, ilçenin kuzeyinde Göksun ilçesine giden yol güzergâhında ORTA TOROS Dağlarının eteğinin Baran Vadisine kurulmuştur. İlçe merkezine 30 km. mesafededir.

Meyremçil kalesi, kasabanın kuzeyinde Kayranlı Dağının eteğinde bir vadide bulunmaktadır. Efsane olayı anlatıldığına göre şöyle gelişmiştir.

Meyremçil Kalesi Kralının Mayrum adında bir güzel kızı olur. Bu kıza Andırın İlçe Merkezine 3 Km. mesafede bulunan Göksun ilçesi sınırları içinde bulunan KIZILKALE Kralının oğluda Meyremçil Kalesi Kızı Mayruma aşık olur. Geben kasabasına 30km. mesafede bulunan Göksun İlçesi sınırları içinde bulunan KIZILKALE Kralının oğluda Meyremçil kalesi kızı Mayruma aşık olur. Bu iki kalenin kralı Mayrumu oğullarına istemek üzere Meyremçil Kalesi Kralına gelirler. İki

kalenin kralı da sevdiği kişiler oldukları için bunların kırılmamalarını temin edici bir şart ortaya koyar.

Derki: Atının ayağını toprağa değdirmeden kim evvel kaleme gelirse kızım Mayrumu ona veririm der. Bunun üzerine iki kral kalelerine dönüp hazılığa başlarlar. Göksun – Kızıl kale kralı bir metre eninde taş döşeterek hemen kaleye yakın 3km. Mesafeye kadar gelir. AZĞIT Kalesi kralında ise hiçbir gelişme olmadığını duyan MEYREMÇİL kralının kızı Mayrum AZĞIT Kalesi kralının oğluna gönüllü olduğu nedenle AZĞI kralına haber gönderir. Aklını başına alsın Kızıl kale kralı gelmek üzere kendi atlarının ayağına (KEÇE) sarıp gelsin der. Bunun üzerine AZĞIT Kalesi Kralı atlarının ayaklarına (KEÇE) sarıp Kaleye gelirler. Bu durumu duyan KIZILKALE kralı Geben – Meyremçil kalesinin üstünde yüksek bir yere çıkıp kaleye bakar ki AZĞITKALESİ kralı gelmiş atları bağlı görünün. Artık kızı alma ümidi kesilmiş olduğundan başka yapacakta bir işi kalmaması üzerine (Şöyle der: Mayrumda Çilidi diyerek kızı kötölemek manasında bir keşime sarf ederek çekilip gider. İşte o zamandan beri kalenin adı biraz incelti olarak (Meyremçil) kalesi olarak söylenir.

Bunun üzerine Meyremçil Kalesi Kralı Mayrumu Azğit kalesi kralının oğluna verir. Kralın oğlu Mayrumu çok sevdiği için kızın isteği üzere olsa gerekli KAYIRANLI dağının hemen altından fıskırıp çıkan su kaynağının yerin üstünde bulunan bir taşın yüzüne Mayrumun HEYKELİNİ kabartma olarak yaptırır. Şimdi Mayrumun Heykeli taşın yüzünde halen görünmektedir.

GEBEN KASABASI VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR

Geben Kasabası Andırın ilçesine bağlı olup 30 Km. mesafede bulunmaktadır. Ortatoros dağlarından sayılan “Mail, Höbek ve Kayıranlı Dağları eteğinde Baran” vadisine kurulmuştur. Kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekte ise de bazı kaynak ve olaylardan anlaşıldığına göre 16 veya 17. yüzyılda Ramazanoğullarından bir şahıs tarafından kurulduğu bilinmektedir.

Köyün önünde (80) bin dönüm Tarım arazisi bulunmaktadır. Halk bu araziye Arpa, Buğday, Mısır ve Pancar ekmektedir. Eskiden Arpa, Buğday Harman edilir ve o Harman At ve Öküzle Gem denilen bir tahta araçla sürülerek hasat edilirdi. İşte sözü edilen Harman Gebende kadın ve erkek birlikte çalışarak olurdu. Geben köyünde eskiden Kağani denilen ve Öküzle çalıştırılan iki tekerlekli araba ile çalıştırılırdı. Bu Kağani arabalarının önüne düşerek ekresiyetle kızlar ve gelinler tarlaya götürürlerdi ve hasat edilen ürünleri evlerine taşırlardı. Bir yaz aylarında Geben köyüne yolu düşen Halk Aşığı Aşık Ali Gebende bu vaziyetti görünce çok duygulanır ve oturup sazını eline alarak aşağıdaki 5 mısralık türküyü söylemiştir. Bu olay tahminen 20 yıl öncesinde olmuştur.

GEBEN VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR

Geben Andırın ilçesine 30 Göksun ilçesine 30 km. olmak üzere ili ilçe arasında be Orta Toros diye adlandırılan Kırık, Höbek ve Kayıranlı dağları eteğindedir., Çukurova’dan Andırını takiben

Göksun ve Pınarbaşı – Kayseri istikametine doğru devam eden tarihi olarak bilinmemekle beraber, 16. yüzyılda Adana'dan nesure ile geldiği bilinmeyen Ramazanoğulları ailesinden gelen birkaç aile tarafından kurulduğu söylenmektedir.

Geben halkı daha ziyade İç Anadolu gelenek ve göreneklerine bağlı olarak yaşam sürdürmektedirler. Halk imkânları doğrultusunda birbirleri ile yardımlaşmayı çok sever. Köy halkı saf düşünceye sahip olduğu nedenle ilerde gerek şahıslarına ve gerekse köy toplumuna ilerde geleceği düşünemediklerinden bazı şahsi ve toplum olarak bazı zararlara uğramışlardır.

Gebende iki ayrı kariyerden yerleşim sağlamış olup, birisi Türk Müslüman birisi ise, Ermenidir. Bu iki ayrı din ve görüşe sahip kariye 1919 yılına kadar yan yana beraberce yaşamışlardır. Türk Müslümanlar Baran vadisine, Ermeniler, Mail vadisine yerleşmişlerdir. Ancak zeytin Ermenilerine bağlı olarak yaşamlarını sürdüren Ermeniler, 1919 yılında Zeytin Ermenilerinin kıskırtması ile zeytin Ermenilerinin yanında yer alarak Geben ahalisine ve çevre köylere insanlık dışı hareketlerde bulunmaya başlamışlardır. Geben ahali ve çevre köyler ahali birçok zaman korkudan evlerini terk ederek dağlarda ve mağaralarda çoluk çocukları ile birlikte geceyi geçirmişlerdir.

Yukarıda Geben köyünün tarihi kervan yolu üzerinde kurulmuş olduğundan bahsetmiştik. İşte 16. yy. kurulduğu söylenen Geben köyü birçok tarihi olaylara sahne olduğu söylenmektedir. Ancak bizim kısa yoldan değerlendirmiş bulunduğumuz bir olayı burada dile getirmek istiyoruz. Ama bu efsane olayın ne derece doğruluğuna tam olarak kanaat vermemizin mümkün olmadığını şimdiden belirtmekte fayda mülahaza ediyorum.

Bazı kaynaklardan öğrenildiğine göre, Kayseri İline bağlı Sarız ve Pınarbaşı Bin boğa yaylalarında Türk Avşar Beyliği, hem Bin boğa dağlarında hüküm sürmek ve hem de Çukurova'ya inerek Çukurova'da da varlığını ve beyliğini sürdürmeye çalışmış. Yalnız o tarihlerde Çukurova'da yaz aylarında yaşama imkânının güç olması nedeniyle, yaz aylarında Binboğa dağlarına çıkarılmış. Bu yolculuk seferlerini ise, Göksun – Geben ve Andırın üzerinden devam etmekte olan tarihi kervan yolundan devam ettirirlermiş. Yalnız şurasını belirtmekte yarar görüyorum. 16 ve 17. yüzyıllarda şimdiki Andırın ismi ile mevcut İlçe, Andıran adıyla bir kariye durumunda olduğu söylenmektedir.

Çukurova'da hüküm süren Türk Aşiret Beyleri hem Çukurova'ya inip yerleşmeye ve hükümranlılığını sürdürerek beyliklerini genişletmeye ve hem de yaz aylarında yaylamak için yüksek yerlerde de hükümranlıklarını devamlı çalışırlarmış. İşte o zamanlar nereden geldiği bilinmeyen KARALAR adında bir Türk Aşiret Beyliği Çukurova'ya inmiş ve yerleşmiş.

Aslında Çukurova'da birçok Aşiret Beylikleri yerleşmiş ve hüküm sürmüştür. Ben Çukurova'da yerleşip hüküm süren Beyliklerden ve hepsinden bahsetmek istemiyorum. Ancak, Avşar Beyliği

ile Karalar Aşiret Beyleri arasında Geben'de meydana bir olayı belirtmek üzere Çukurova'da hüküm süren beyliklerden söz etmiş bulunuyorum.

Daha öncede belirtmiş olduğumuz gibi Çukurova'da beyliklerini sürdürürsen Aşiret Beylerinden Karalar Aşiret Beyinin oğlu, Avşar Aşiret Beyin kızına aşık olur. Fakat Avşar Aşiret Beyi çok güçlü ve yükseklerden uçar, gururlu, Karalar Aşiret Beyi ise, Aşiret yönünden ve gerekse gelişme yönünden zayıf olduğunu hissederek oğlu için Avşar Aşiret Beyinin kızının istemeye cesaret edemez. Çünkü o zamanlarda görücü usulü evlenme hakim idi. Oğlunun ısrarına dayanamayan Karalar Aşiret Beyi yanına Aşiretin ileri gelenlerinden birkaç kişi alarak yaz aylarında Bin boğa dağında yalada bulunan Avşar Aşiret Beyine Düğür gider, yani istemeye gider. O zamanın örf – adetlerine göre ister. Avşar Aşiret Beyi, Karalar Aşiret Beyin küçük bir Aşiret Beyi olması nedenle kızına oğlu için düğür gelmesini bir gurur meselesi ederek Karalar Aşiret Beyini kovuyor gibi bir tavırla reddeder. Karalar Aşiret Beyi yanındakilerle birlikte çok üzgün bir vaziyette, Göksun – Geben – Andırın istikametini takip eden yoldan Çukurova'ya iner. Avşar Aşiret Beyinin tavır ve hareketleri çok gücüne gitmiş olsa gerek ki, meseleyi ölüm kalım meselesi sayarak aşiretlerinden sayısı bilinmeyen bir gurup çete teşkil eder. Bin boğa dağlarında ve çadırlar bulunan Avşar Aşiret Beyinin çadırını geceleyin basarak alıp kaçmaya takip eden tarihi yoldan giderek bir gece Bin boğa dağında yaylada bulunan Avşar Aşiret çadırlarını basarak Avşar Aşiret Beyinin kızını ayrı bulunduğu özel çadırından alıp kaçarlar. Çok hızlı suratla kaçmaya devam edip Göksun – Meyremçil üzerinden geceleyin Gebenin Güneyinde ve Kırksu Boğazı denilen yerde konaklamak için karargâh kurarlar. Çok yorgun olan Karalar konakladıkları yeri sapa ve uğrun bir yer hesap edip. Orada iki üç gün kalmayı ve yorgunluklarını geçirmeyi düşünerek çadır kurarlar. Çadır kurarken kaçırdıkları gelinlik kıza ayrı ve özel bir çadır kurar. Yanlarında getirdikleri Karalar Aşiret kadınların himayesine verirler.

Burada konaklarken Avşar Aşiretinin geceleyin gelip kendilerini basıp kızı geri alacakları ve kendilerini perişan edecekleri hiç akıllarına bile gelmez.

Derin uykuda bulunan Avşar Aşireti uyandıklarında baskına uğradıklarının farkına vararak ölü yaralı olup olmadığını araştırırlar, ölü ve yaralı olmayınca çok fazla telaşa kapılmayarak baskının nereden ve kim tarafından yapıldığını öğrenmeye çalışırlar. Avşar Aşiret Beyinin özel çadırından (kızın özel çadırından) kızın kaçırdığı hiç akıllarına bile gelmez. Özel çadırında bulunan aşiret beyinin kızının çadırını kontrol ettiklerinde kızın kaçırılmış olduğunu öğrenirler. Kızın kaçırıldığını öğrenen Aşiret Beyi çok kızar ve hiddetlenir. Aşiretine derhal hazırlanması için emir verir. Bu arada kızının Karalar Aşireti tarafından kaçırıldığının farkına vararak Göksun – Meryemçil ve Geben üzerine öncü hafiye iki tane yavuz atlı gönderir ve sayısı çok fazla olduğu bilinen askerle birlikte devam ederler.

Bu arada şunu belirtmekte yarar görüyorum. Karalar Aşireti Avşar Aşiretinin çadırını basıp kızı özel çadırını basıp kızı özel çadırından kaçırdığına göre Avşar Aşiret Beyinin kızı, Karalar Aşiret Beyinin oğluna gönüllü olsa gerektir.

Yukarıda demiştik ki öncü hafiyeye gönderildi. İşte gönderilen öncü hafiyeler Karalar Aşiret Beyinin oğluna gönüllü olsa gerektirir.

Yukarıda demiştik ki öncü hafiyeye gönderildi. İşte gönderilen öncü hafiyeler Karalar aşiretinin Geben Köyünün Güneyinde ve Kırksu boğazı denilen yerde konakladıklarını öğrenip Avşar Aşiret Beyine iletirler. Bunun üzerine Avşar Aşireti, Karalar Aşiretinin yaptığı gibi gece uykunun derin olduğu bir vakitte Karalar Karargâhını basıp kızı almak isterken kılıç harbi başlar. Sabaha kadar sessiz kılıç harbi yaparlar. Avşar Aşireti çok güçlü ve daha cengaver olduğu nedenle Karalar Aşiretine çok zayıf vererek perişan ederler. Özel çadırında ve kadınların himayesinde hiç el değmeden duran kızı teslim alarak Meyremçil belini takiben Göksun üzerinden Bin boğa dağlarındaki çadırlarına gelirler. Gelirler ama çok sinirli ve öfkeli bulunan Avşar Beyi Karalar Aşiretini ortadan kaldırmaya karar verir.

Kavgada sağ kurtulan Karalar Aşiret Beyi sağ kalan ve yaralı askerleri ile oturup dertleşirken tabii ki olaydan Gebenlilerin haberleri olur. Hemen kavganın olduğu Kırksu Boğazına gelirler ki be görsünler. Birçok ölü ve birçok yaralı bulunmakta. Hadiseyi öğrenirler yaralılara yardım ederler ve ölüleri oraya defnederek Karalar Aşiretinden sağ kalanlara yemek yedirip azıklarını da verip Çukurova istikametine yolcu ederler.

İşte şimdi Geben Kasabasının Güneyinde Kırksu civarında çok eski hatta kayıp olma durumundaki bulunan ve Karalar Mezarlığı adıyla anılan mezarlığın bu olayda meydana gelen kavgada ölen Karalar Aşiretlerine ait olduğuna büyük bir ihtimal bulunmaktadır.

Aşiret yönünden çok güçlü ve yüksek şahsiyet ve gurura sahip olan Avşar Aşiret Beyi, Karalar Aşiretince kendisine yapılan hareketten çok gazaplanmış olduğundan Aşiret yönünden zayıf durumda bulunan Karalar Aşiretinin üzerinden zulmüne kaldırmayarak ilerlemesine ve gelişmesine meydan vermez. Bu suretle de Karalar Beyliği ve Aşireti zaman zaman yok olur gider.

HALBUR YAYLASI

Çukurova'dan başlayıp Bin boğa yaylalarına giden tarihi göç yolu Andırın-Geben üzerinden devam etmektedir. Kış aylarını Çukurova'nın çeşitli yerlerinde geçiren Aydınli yaz aylarında Bin boğa ve Konur dağı yaylalarında geçirmek üzere yukarıda belirtilen göç yolundan 20 ve 30 çadırlar halinde göçerlerken Andırın ve Geben Kasabası arasında bulunan Halbur yaylası Aydınli Aşiretlerinin konaklama yeri durumundadır.

ANDIRIN KADIRLI İLİŞKİLERİ

1835 Doğumlu olup 1950 tarihinde vefat eden Dedem koca Memiş'ten ve merakım gereği yaşlı amcalara sorup öğrendiğime göre, Çukurova ve Kadirli'den başlayıp Andırın'dan geçen GÖÇYOLU adını alan İpek yolu nedeniyle daima yaklaşım içinde olmuşlar. Ayrıca Çukurova'nın sıcak olması Andırın'ında yayla olduğu için Kadirli halkının Andırın'dan birçok Kayseri'de tahsil yaparak Müderris olmuşlardır. Şimdi yine Andırın Okuma seviyesinde çok çok başarılı olduğunu biliyoruz. Şimdi yine Andırın okuma seviyesinde yüksek düzeyde hukukçu Prof. Hâkim olduğunu da gözümüzden kaçırmamalı. Yukarda bahsettiğim 15 Kaymakam içinden Andırın bir Vali beklemektedir.

Andırın – Kadirli yaklaşımına geri dönersek bildiğimiz konularda eksik kalmış olanları tamamlamak gerekir. Andırın'dan göç edenlerin çoğunlukla Kadirli de bulunmaktadır. Şu anda orta tarihe bakarsak Tufanpaşa öncülüğüyle Kadirlinin kurtuluşunda ve ayrıca Çukurova'nın ve Kozan, Feke, Sainbeyli ve Tufan Beyli'nin Fransız işgalinden kurtarılmasında Andırından aşağı Andırın ile ilgili anlatmış olduğun konularla ilgili bir özet çıkartıp bültenimi bitirmiş olacağım.

Andırın'lılar Andırın'dan göçün durdurulması için gerekli Plan ve bir Program uygulanıp böylece göçün önüne geçilmiş olacaktır. Ve Andırın'ın bir yaylası ve yaylalarıyla meşhur olması nedenle bir yayla ilçesi olarak Yeşilkent isminin verilmesi için yetkililerden sabırsızlıkla yardım bekliyor. Konuyu yetkililerin dikkatine arz ederim.

ANDIRIN'IN GELİŞMESİ NASIL OLUR?

Öncelikle Kadirli – Andırın ve Göksun karayolunun biran önce yapılıp bitirilmesi gerekmektedir. Sözü edilen yolun biran önce bitirilip rahat ve serbest seyri sefere açılmasıyla Andırın'ın gelişmesine çok yardımcı olacağı kanaatindeyim.

Andırın da Yüksekokula yeni bir bina yapılarak yeni binasına taşınmalı ve öğrenci sayısını artırarak serbest öğretim yapmasının daha iyi olacağını düşünüyorum.

Çınargeçidi mesire yeri baraj altında kalması nedeniyle Andırın'ı büyük kaybı olacağı belli görünüyor. Bu nedenle göl kenarında münasip görülen bir yere "Orman Bölge Müdürlüğüne" teknik elaman tarafından hazırlanacak bir proje ile bir mesire alanı temin edilmeli ve (Andırın Gelişim Platformu) adına düzenlenen (10Ağustos 2008 Pazar günü düzenlenen ve halkta bir sevgi izi bırakan Andırın yayla ve doğa şenliğinin kalıcı ve devamlılığının sağlanması gerekmektedir.

Andırın'ın kalbi durumunda olan kışla bahçesi dinlenme yeri yeni bir proje tanzimiyle yeni bir düzen ve güzellik verilmesi Andırın'ın yerli turist daha fazla geleceği düşüncesindeyim.

Bu yukarıda arzedilen hizmetlerin biran önce gerçekleşmesini yerli ve gerekse yaylacı ve yerli turist durumunda olan halk özellikle istemektedir.

ANDIRIN'IN KALKINMASINI İSTİYORUZ

Bu istediğimiz zaten Andırın'ın gönlünde yatan bir gerçektir. Onun için bu gerçeğin yerine gelmesi babından Andırın'ın akliselim kişilerinin birlik ve beraberlik içinde samimiyetle çalışması gerektiğini düşünüyorum.

Bu çalışma neticesinde de bir sivil halk komitesi oluşturulup Andırının hayalinde ve gönlünde yatan gelişmeyi ve kalkınmayı yüksek makamlara duyurulmasının yararlı olacağı kanaatindeyim. Bu konu ilçemizin Sayın Kaymakamı Kürşat Özdemir ve Sayın Belediye Başkanı Baki Tezcan'a da yakinen düşmekte olup, Andırın halkı gereğinin yapılmasını sabırsızlıkla bekliyor. Bu konu giden devre Milletvekili Aday Adayı olan Sayın İdris Tezcan'a da düşmekte ve geleceği için de yararlı olacağını düşünüyorum.

Andırının tanıtımı ve kalkınması amacıyla Kağıthane Kaymakamı Sayın Ahmet Narinoğlu tarafından ve Başkanının da kendisi olduğu Andırın Tırşik Derneği adıyla bir dernek kurulmuş ve faaliyetleri de devam etmekte faydalı olduğunu ve olacağına inanıyorum. Andırın'ın değerli akliselim kardeşlerim öncülüğünde Andırınımız'ın layık olduğu yere varılması için nasıl bir program yapılması hususunda yetkili makamlara baş vurulması'nın gerekli olacağı kanaatindeyim. Ayrıca Andırın'ın kalkınması amacıyla Sayın Ahmet Narinoğlu tarafından kurulmuş olan ve faaliyeti devam etmekte olan Andırın Tırşik Derneğine gerekli ilgi gösterelim birlikte çalışılmasının yararlı olacağını düşünüyorum

(İbrahim Ergün arşivinden derlenmiştir.)

İbrahim Ergün arşivinden

MAKALE

ANDIRIN'IN GELİŞMESİ NASIL OLUR?

İbrahim Ergün

Öncelikle Kadirli – Andırın ve Göksun karayolunun biran önce yapılıp bitirilmesi gerekmektedir. Sözü edilen yolun biran önce bitirilip rahat ve serbest seyri sefere açılmasıyla Andırın'ın gelişmesine çok yardımcı olacağı kanaatindeyim.

Andırın da Yüksek okula yeni bir bina yapılarak yeni binasına taşınmalı ve öğrenci sayısını artırarak serbest öğretim yapmasının daha iyi olacağını düşünüyorum.

Çınargeçidi mesire yeri baraj altında kalması nedeniyle Andırın'ı büyük kaybı olacağı belli görünüyor. Bu nedenle göl kenarında münasip görülen bir yere "Orman Bölge Müdürlüğüne" teknik elaman tarafından hazırlanacak bir proje ile bir mesire alanı temin edilmeli ve (Andırın Gelişim Platformu) adına düzenlenen (10Ağustos 2008 Pazar günü düzenlenen ve halkta bir sevgi izi bırakan Andırın yayla ve doğa şenliğinin kalıcı ve devamlılığının sağlanması gerekmektedir.

Andırının kalbi durumunda olan kışla bahçesi dinlenme yeri yeni bir proje tanzimiyle yeni bir düzen ve güzellik verilmesi Andırının yerli turist daha fazla geleceği düşüncesindeyim.

Bu yukarıda arzedilen hizmetlerin biran önce gerçekleşmesini yerli ve gerekse yaylacı ve yerli turist durumunda olan halk özellikle istemektedir.

Bu önemli konu üzerinde ilçemizin Sayın Kaymakam Bey ile Sayın Belediye Başkanının ilgi ve alaka göstermesini arzeder saygılar sunarım.

MAKALE

İbrahim ERGÜN

ANDIRIN KADIRLI TARİH ÖNCESİNDEN BERİ İLİŞKİLERİ

1835 Doğumlu olup 1950 tarihinde vefat eden Dedem koca Memiş'ten ve merakım gereği yaşlı amcalara sorup öğrendiğime göre, Çukurova ve Kadirli'den başlayıp Andırın'dan geçen GÖÇYOLU adını alan İpek yolu nedeniyle daima yaklaşım içinde olmuşlar. Ayrıca Çukurova'nın sıcak olması Andırın'ında yayla olduğu için Kadirli halkının Andırın'dan birçok Kayseri'de tahsil yaparak Müderris olmuşlardır. Şimdi yine Andırın Okuma seviyesinde çok çok başarılı olduğunu biliyoruz. Şimdi yine Andırın okuma seviyesinde yüksek düzeyde hukukçu Prof. Hakim olduğunu da gözümüzden kaçmamalı. Yukarda bahsettiğim 15 Kaymakam içinden Andırın bir Vali beklemektedir.

Andırın – Kadirli yaklaşımına geri dönersek bildiğimiz konularda eksik kalmış olanları tamamlamak gerekir. Andırın'dan göç edenlerin çoğunlukla Kadirli de bulunmaktadır. Şu anda orta tarihe bakarsak Tufanpaşa öncülüğüyle Kadirlinin kurtuluşunda ve ayrıca Çukurova'nın ve Kozan, Feke, Sainbeyli ve Tufan Beyli'nin Fransız işgalinden kurtarılmasında Andırından aşağı Andırın ile ilgili anlatmış olduğun konularla ilgili bir özet çıkartıp bültenimi bitirmiş olacağım.

NETİCE OLARAK

Andırın'lılar Andırın'dan göçün durdurulması için gerekli Plan ve bir Program uygulanıp böylece göçün önüne geçilmiş olacaktır. Ve Andırın'ın bir yaylası ve yaylalarıyla meşhur olması nedenle bir yayla ilçesi olarak Yeşilkent isminin verilmesi için yetkililerden sabırsızlıkla yardım bekliyor. Konuyu yetkililerin dikkatine arz ederim.

MAKALE

İbrahim ERGÜN

(ANDIRINI NASIL GÖRMEK İSTİYORUZ ?)

ANDIRIN'IN KALKINMASINI İSTİYORUZ

Bu istediğimiz zaten Andırın'ın gönlünde yatan bir gerçektir. Onun için bu gerçeğin yerine gelmesi babından Andırın'ın akli selim kişilerinin birlik ve beraberlik içinde samimiyetle çalışması gerektiğini düşünüyorum.

Bu çalışma neticesinde de bir sivil halk komitesi oluşturulup Andırın'ın hayalinde ve gönlünde yatan gelişmeyi ve kalkınmayı yüksek makamlara duyurulmasının yararlı olacağı kanaatindeyim. Bu konu ilçemizin Sayın Kaymakamı Kürşat Özdemir ve Sayın Belediye Başkanı Baki Tezcan'a da yakinen düşmekte olup, Andırın halkı gereğinin yapılmasını sabırsızlıkla bekliyor. Bu konu giden devre Milletvekili Aday Adayı olan Sayın İdris Tezcan'a da düşmekte ve geleceği için de yararlı olacağını düşünüyorum.

Andırın'ın tanıtımı ve kalkınması amacıyla Kağıthane Kaymakamı Sayın Ahmet Narinoğlu tarafından ve Başkanının da kendisi olduğu Andırın Tırşik Derneği adıyla bir dernek kurulmuş ve faaliyetleri de devam etmekte faydalı olduğunu ve olacağına inanıyorum. Andırın'ın değerli akli selim kardeşlerim öncülüğünde Andırınımız'ın layık olduğu yere varılması için nasıl bir program yapılması hususunda yetkili makamlara baş vurulması'nın gerekli olacağı kanaatindeyim. Ayrıca Andırın'ın kalkınması amacıyla Sayın Ahmet Narinoğlu tarafından kurulmuş olan ve faaliyeti devam etmekte olan Andırın Tırşik Derneğine gerekli ilgi gösterelim birlikte çalışılmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Arz olunur.

06.10.2009

Şimdi de Andırınımız'ın yerini ve değerini dile getiren 5 kıta şiirimle özleştiriyorum.

Güzelliğine Değer Biçilmez Andırın

Yaylalarında Lale Sümbülü açılır

Böyle güzelliğe sahip Andırın

Sarıçiçek çimenlere karışır

Böyle güzelliğe sahip Andırın

Gez yaylaları gör güzellikleri

Bul yaşlıyı sor evvelileri

Andırın'daki vefakar insanları

Böyle güzelliğe sahip Andırın

Bu manzaraya hiç doyum olmaz

Evveli olmayanları kimse sevmez

Şiir yazan şairin hali sorulmaz

Çeşitli manzaraya sahip Andırın

Yaylacı gurup gurup olur gelir

Oturur Andırın halkıyla müşerref olur

Arar yerini seçerek iyisini bulur

Böyle manzaraya sahip Andırın

Yetkililer Andırını gözden geçirirse

Çok geçmeden değeri hakkı verilirse

Burada gerçekler yerinde sorulursa

Gelişme hakkına sahip Andırın

İbrahim bir gez yaylaları dağları

Sor yaşlılara öğren vefakar insanları

Bunlara verilmeli hak ettiği değerleri

Güzide insanlara sahip Andırın

6 kıta şiirimle Andırın'a karşı sevgi ve duygularımı özleştirmeye çalıştım. Gerçek hakkının verilmesi hususunda telkinde bulundum. Arz olunur.

MAKALE

İbrahim ERGÜN

ANDIRIN'IN GELİŞMESİ NASIL OLUR?

Öncelikle Kadirli – Andırın ve Göksun karayolunun biran önce yapılıp bitirilmesi gerekmektedir. Sözü edilen yolun biran önce bitirilip rahat ve serbest seyri sefere açılmasıyla Andırın'ın gelişmesine çok yardımcı olacağı kanaatindeyim.

Andırın da Yüksekokula yeni bir bina yapılarak yeni binasına taşınmalı ve öğrenci sayısını artırarak serbest öğretim yapmasının daha iyi olacağını düşünüyorum.

Çınargeçidi mesire yeri baraj altında kalması nedeniyle Andırın'ı büyük kaybı olacağı belli görünüyor. Bu nedenle göl kenarında münasip görülen bir yere "Orman Bölge Müdürlüğünce" teknik elaman tarafından hazırlanacak bir proje ile bir mesire alanı temin edilmeli ve (Andırın Gelişim Platformu) adına düzenlenen (10Ağustos 2008 Pazar günü düzenlenen ve halkta bir sevgi izi bırakan Andırın yayla ve doğa şenliğinin kalıcı ve devamlılığının sağlanması gerekmektedir.

Andırının kalbi durumunda olan kışla bahçesi dinlenme yeri yeni bir proje tanzimiyle yeni bir düzen ve güzellik verilmesi Andırının yerli turist daha fazla geleceği düşüncesindeyim.

Bu yukarıda arzedilen hizmetlerin biran önce gerçekleşmesini yerli ve gerekse yaylacı ve yerli turist durumunda olan halk özellikle istemektedir.

Bu önemli konu üzerinde ilçemizin Sayın Kaymakam Bey ile Sayın Belediye Başkanının ilgi ve alaka göstermesini arzeder saygılar sunarım.

MAKALE

BİRLİK BERABERLİĞİMİZİ KORUYALIM

Ortamdaki gelişen olaylara şöyle bir bakalım. Görüyoruz ki vatan millet sevgisinden mahrum olan ve memleketin toprağında oturup ekmeğini yiyip suyunu içen nankör, hain ruhlu, beyni yıkanmış, kötü niyetli şahıslar bazı kurum ve kuruluşlarında destek alarak huzursuzluk çıkarmak istiyorlar. Zaman zaman da muhtelif yerlerde çıkarıyorlar. Önlemek isteyen polis ve askerimize kaldırım taşlarını sökerek karşı çıkıp kafa göz yaralıyorlar. Bunu televizyonda seyreden bazı çıkarıcılarda o hainlerin yaptıklarını hoş karşılayıp polisi suçlamaya çalışıyorlar.

Değerli vatandaşlarım şuanda cereyan eden Ergenekon örgütünün ne yaptıklarını ve ne yapmak istediklerini akli selim sizler seyrediyorsunuz. Türkiye cumhuriyetinin silahları kaçırılmış ve evlere dağlara depo edilmiş acaba bunun sonucu ne olacakmış çok düşündürücü bir çıkmaz. Evlere dağlara depo edilen ordu, bomba ve silahları kime kullanılacakmış. Bu durum inceden inceye düşünülmesi gereken bir kötü konu. Acaba bunlara içerden destek varmış. Varsa kimlermiş bunlara çok dikkat etmemiz biz vatani seven milletini sevenlere düşmektedir

Değerli vatandaşlarım, yukarda arz ettiğim kötü şahısların kirli düşüncesiyle yapmış oldukları hazırlıklarını boşa çıkarmak için biz vatanımızı milletimizi seven kişiler olarak birlik beraberliğimizi koruyarak hareket etmemiz gerekmektedir.

Tekrar arz ediyorum. Bizler birlik beraberliğimizi sağlam tutalım dirlik düzenlik içinde yürüyerek vatanımızı milletimizi daha ilerilere ve yükselere çıkarmaya gayret edeli. Biz Türk milletinin şiarı da budur. Ecdadımızın ruh sin yanını parlak tutup ruhlarını sızlatmamaya çalışalım arz olunur.

MAKALE

İBRAHİM ERGÜN

BİRLİK BERABERLİK MESAJI

Hepimizin yakinen takip ettiği karmaşık bir ortam devam etmektedir. Bu durum karşısında vatani milleti ve bayrağını seven biz vatandaşların birlik beraberlik içinde olmamız kaçınılmaz hale gelmiştir bizler birlik beraberlik içinde olalım ki o çirkin düşünceli ve vatan millet e bayrak sevgisinden nasibini almamış şahıslar çirkin emellerine ulaşmasınlar.

Bu menfur düşünceye sahip kişilerin hazırladıkları plan ele geçirilmiştir. Hazırlanan karanlık plana göre mevcut rejim hoşlarına gitmediği sebeple değiştirilip yerine marksis bir rejim getirmemiş getirecekleri rejimde din ve islamdan bahsetmek mümkün olmayacakmış bu değişiklik yapılırken halkın karşı çıkacağı düşünülerek evlere toprağa ve denize saklanan silahlar rejime karşı çıkan halka kullanılacakmış.

İşte yukarıdan aşağı bahsederek geldiğim olaylara sizler de herhalde şahitsiniz çünkü her evde televizyon ve internet bulunmaktadır. Bu durum karşısında kendimize biraz çeki düzen vererek uyanık olmalıyız ve birlik beraberliğimize sıkı sarılmamız böylelikle de ilerleme ve yükselme yoluna girmiş ülkemizin yola devamını sağlamamız arz ederim

İBRAHİM ERGÜN

MAKALE

DEĞERLİ NASİHATLAR

ŞAHSÎ DÜŞÜNCEME GÖRE:

İnsanların hayat yaşamındaki gerekli olan temel kaide aşağıda beş şık ile belirtilmiştir.

- A. İslami kaidelere uymak ve icra etmek,
- B. Vatanını milletini ve bayrağını sevmek,
- C. Ailesinde ve toplumda hoşgörülü olmak,
- D. Ailesinde ve toplumda güven sağlamak,
- E. Ailede ve toplumda birlik beraberlik sağlamak

Yukarıda beş şık üzerinde belirtmiş olduğum temel kaide insan yaşamında mutlak şart olduğu düşüncesindeyim. Belirtilen bu temel oluşumdan yaşamdaki aile ve toplumda huzur olmayacağı kanaatindeyim. Çünkü insanlardaki temel oluşum bu temel kaideyi insanların yaratılışının şiarı olduğunu düşünüyorum.

Mesela;

A) şikkını ele alalım:

Dinlerde İslamî inanç olmayan, olup da icra etmeyen şahıs hayat yaşamında ailesinde ve toplumda tam bir huzurlu hayat yaşayamaz. Çünkü Huzur İslâmda.

B) şikkını ele alalım:

Vatanını, milletini ve bayrağını sevmeyen bir şahıs yaşadığı toprakta boş yaşamış olur. Ne millet ne de devlet nezdinde sevilmez. Onun içindir ki yaşamında boş yaşamış olur.

C) şıkkını değerlendirelim:

Ailesinde ve toplumda hoşgörölü olmayan bir şahıs hiçbir zaman sevgi sağlayamaz ve işini kolaylıkla yürütemez ve halk için de sevgi temin edemez.

D) şıkkını incelersek şöyle bir durum ortaya çıkar:

Ailesinde ve toplumda güven ve itibar sağlamak şarttır. Güveni kişi kendine kaynaştırmalı. Güven ve itibar sağlayamayan bir şahıs yaşamında birçok güçlüklerle karşılaşır işini kolay yürütemez.

E)şıkkını son olarak ele almış olursak:

Ailesinde ve toplumda birlik ve beraberlik sağlama karakterine sahip bir şahıs toplumda ve devlette itibar sağlayamaz. Böyle yerlerde de itibarını kayıp eder. Vatanını ve milletini seven bir şahıs birlik beraberlikçi olmalı.

Değerli vatandaşlarıma saygı ile arz olunur.

İBRAHİM ERGÜN

MAKALE

HOŞGÖRÜNÜN ANCUMANLARI:

Hoşgörü birçok güzellikleri ve gerekli oluşumları beraberinde getirir ve insan yaşamındaki işlerinin yapılmasında yardımcı olacağı açıkça bellidir. Hoşgörü beraberinde tatlı dil güler yüzü de getirir. Zaten kişilerde hoşgörü tatlı dil güler yüz olduğu zaman insanlara yaklaşımı kolay sağlar. İnsanların kendi aralarında ve toplumda günden güne arttığını müşahede edilmektedir. Şimdi buradan bazı örneklerinden bahsi geçen değerli oluşum uygulayan vatandaşı gördüm. Çünkü hoşgörü yukarıda da bahsettiğim veçhile insanlar arasında tatlı dil güler yüzü de beraberinde getirir.

Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır. Atasözü bir örnektir. İnsanların gerek aile arasında gerekse toplum içinde yaklaşma ve kaynaşma birlik beraberliği ve dirlik düzenliği sağlar. Ortamda huzur sağlar böylece de devletimizin çalışma imkânını artırır. Milletimiz de rahat nefes alır ve işinde gücünde başarı sağlar.

Değerli okuyucularım bu nasihatime iyi bir inceleme fırsatını kendinize vererek değerlendirmenizi candan sevgi ve saygılarımla arz ederim. Allaha emanet olunuz.

İBRAHİM ERGÜN

12.10.2005

MAKALE

İbrahim ERGÜN

İNSAN NASIL OLMALI

HAZIRLAYAN VE SUNAN :

İBRAHİM ERGÜN

EMEKLİ ÖZEL İDARE MÜDÜRÜ :

SOSYAL YAŞAMINDA İNSANLAR NASIL OLMALI:
KONU İBRAHİM ERGÜN'UN ŞAHSİ GÖRÜŞÜ

İNSANLAR SOSYAL YAŞAMINDA ÖNCE KENDİ KENDİNİ BİLMELİ SONRA KARŞISINDAKİNİ BİLMELİ, YALNIZ KENDİNİ BİLEMİYEN KARŞISINDAKİNİ DE BİLEMEZ. KİŞİNİN TOPLUMDA YERİ OLMALI. YERİNİN OLMASI İÇİNDE KENDİNDE GÜVENİRLİK OLMASI GEREKMEKTEDİR. AYRICA TOPLUMDA YER EDİNİP GEREKLİ OLAN BİR MECLİSTE OTURURKEN ADAP GEREGİ ORADA ÖLÇÜ VE SEVİYESİNE GÖRE BÜYÜKLERİNE SEVİYELİ YAKLAŞMALI VE OTURUP ÖLÇÜLÜ KONUŞMALIDIR. KONUŞULANLARI DİNLEMESİNİ BİLMELİ VE KENDİ KONUŞTUĞUNUDA DİNLETMESİNİ BİLMELİ. BU DURUMLARI YERLİ YERİNDE İCRA ETMİŞSE O TOPLUMDA YER EDİNMİŞ OLUR VE KATILMA DEVAMLILIĞINI SAĞLAMIS OLUR. VE HAYAT YAŞAMINDA KOLAYLIK TEMİN ETMİŞ SAYILIR?

KENDİ AİLESİNDE HAREKETLERİ NASIL OLMALI:

AİLEDE HUZURLU YAŞAMAK İÇİN HANIMINA VE ÇOCUKLARINA KARŞI HOŞGÖRÜLÜ GÜLERYUZLU VE SEVEÇEN OLMASI GEREKMEKTEDİR. AYRICA GÖNÜL BAĞI SAĞLAM VE SICAK OLMALI. BOŞ VAKİTLERİNİ EVİNDE EŞİ VE ÇOCUKLARI İLE SOHBET EDEREK GEÇİRMELİ. ÇOCUKLARININ HAREKETLERİYLE YAKINDAN İLGİLENMELİ VE KONUŞTUĞU ARKADAŞLARINA DİKKAT ETMELİDİR. ÇOCUKLARINA DOĞRU YÖN VERMESİNİ BİLMELİ.

NETİCE OLARAK:

YÜKARDAN AŞAĞI ARZEDE GELDİĞİM KOŞULLARA DİKKAT EDİP UYGULAYAN KİŞİ GEREK AİLESİ VE GEREKSE AKRABA YAKINLARI İLE VE TOPLUMDA MUTLU HAYAT YAŞATMIŞ OLUR. EĞER TERSİNİ YAPARSA NE AİLESİNDE NE AKRABA YAKINLARINDA, NEDE TOPLUMDA GÜVEN VE İTİBAR SAĞLIYEMEZ HAYATTANDA ZEVK ALAMAZ?

DEĞERLİ KARDEŞLERİM VE YAKINLARIM. BAHSEDE GELDİĞİM YAŞAMDA GEREKLİ OLAN OLUŞUMLARI AZAMI DİKKATLADA OLSA UYGULAMAYA ÇALIŞMAK GEREKLİDİR. BUNU İHMAL ETMEMENİZİ ARZ EDER SEVGİ VE SAYGILARIMI SUNARIM. :04/02/2010

İ M E A

ÇAĞIR İBRAHİM ÇAĞIR
TAŞ DUŞ DÜĞÜ YERDE AĞIR.

DER İBRAHİM BENİM SÖZÜM BİR KİSTA
SİRRİNİ VERME YABANCI DOSTA.

MAKALE

İbrahim ERGÜN
Emekli Özel İdare Müdürü:

Sayın Yetkililerin ve Okuyucuların Dikkatine:

SARIÇİÇEK YAYLASI

Sarıçiçekli yaylalarıyla güzel yeşil Andırın'ımızın gelişip layıkını bulması için Sayın Yetkililerden ilgi ve yardım bekliyor Andırın halkı.

Bu mimval üzere, merkezi İstanbul Kağıthane ilçesinde (Andırın Gelişim Platformu ve Tirşik Dergisi) adıyla Sayın Ahmet Narinoğlu Başkanlığında kurulmuş olduğu herkesçe malumdur. Sayın Ahmet Narinoğlu Andırın'ın gelişip ilerlemesi hususunda beraberindeki arkadaşları ile beraber bir gayret sarf etmektedir. Sayın Narinoğlu, Andırın'ın tanıtımı bakımından her yıl Ağustos Ayı içinde (Andırın Doğa Yayla ve Şenliği) adıyla bir şenlik düzenlemektedir. Bu sene de (6-7-8-9 Ağustos 2009) tarihinde düzenlemiş ve devam etmiştir.

Ne yazık ki, bu yıl düzenlenen şenliğe Saygıdeğer Yetkililerin teşrif etmemiş olması bir eksiklik hissettirmiştir. Bu durumu sahadaki halkın da nazarı dikkatini çekmiş olmalı ki söylenip üzüntü duyduklarından bahsetmekte olduklarını müşahade etmiş bulunmaktayım. Değerli yetkililer bu sene de teşrif etmelilerdi. Andırın ve halkı çok istiyormuş. Böyle de görünce çok üzüldüler. Yine de sevgi ve saygılarını esirgememektedirler.

Yalnız Çınar Geçidi Şenlik Sahası'na süsleme yaptırıp Çadır kurduran Sayın Belediye Başkanlarına Hizmetlerinden dolayı sevgilerini iletmekte olduklarına şahidim. Ayrıca , Ben (Emekli Özel İdare Müdürü ve Eski Belediye Başkanı olarak) Andırın halkı adına teşekkürlerimi arz ederim. Sevgi ve saygılarımı sunarım. Bu yıl ki eksikliğin giderilmesi için değerli büyüklerimize söz düşeceği kanaatindeyim. Bu nedenlerle yeri geldiğinde değerli himmetlerini esirgememelerini saygılarımla arz ederim.

Yukarıda yazmış olduğum yazımdan da özensinip gelen duygum gereği yazdığım beş kıta şiirimi buraya yazıyorum.

Araştırdım geçmiş olayları ile tarihi
Tarihiyle kültürüyle Andırın Kadirli
Böylelikle isimlerini tarihe yazdırmışlar
Tarihiyle kültürüyle Andırın Kadirli

Birçok olaylarda birlikte yürümüşler
Böylelikle isimlerini tarihe yazdırmışlar
Kendi idarecilerini kendileri seçmişler
Tarihiyle kültürüyle Andırın Kadirli

Kış ayında kısmen Andırın Kadirliye
Yaz ayında kısmen Kadirli Andırın'a
Akin etmişler birbirine kaynaşmışlar
Tarihiyle kültürüyle Andırın Kadirli

Yaylaları dağları taşları ile
Tarihe mal olmuş yerli kuşları ile
Yüksek makamlara oturmuş gençleri ile
Tarihiyle kültürüyle Andırın Kadirli

İbrahim Andırın ile Kadirli'nin Sosyal
Yönlü özleşimlerini araştırıp yazdım
Oluşan olayları şiirimle demet demet dizdim
Tarihiyle kültürüyle Andırın Kadirli

ANDIRIN'IN SOSYAL EKONOMİK DURUMU

ANDIRIN İLÇESİNE BAĞLI KASABA VE KÖYLERİN COĞRAFI, TARİHİ, KÜLTÜREL VE SOSYAL DURUMU :

COĞRAFI DURUMU:

Andirin halkın yerleşimi bakımından özellikle Dağlık Orman ve kırsal olmak üzere seraber iklim yönünden de üç bölgeye ayrılmaktadır. İlçe merkezine bağlı 20 Km. aşağı kısım Yeşilova ve çevre köyler Çukurova iklimine bağlı olup, köylerin bir kısmının yerleşim birimleri Ormanlık ve kırsal durumda bir kısmında düz ve eva Tarım arazisine sahiptir. İlim bakımından Çukurova iklimine sahiptir. elması nedeniyle Çukurovada olan her türlü ürün yetişmektedir.

İlçe yukarıda bahsedilen üç bölgenin orta kısmında bulunmakta olup, Andirin ve çevre köyleri yerleşim bakımından özellikle Orman ve kırsaldır. Tarım arazisi yok denecek kadar az miktardadır. halk ekseriyetle mülçilikle geçimini temin etmektedir. Mülçilikte son zamanlarda azalmış olması nedeniyle halkın birçoğu Kadiri ve Osmaniyeye göçmüşlerdir.

Üçüncü bölgeden sayılan ve ilçe merkezine 30 Km. mesafede bulunan Geben kasabası ve civar köylerin bir kısmı Ormanlık kırsal yerlere yerleşmiş isedi kasaba Ortatereşlerden sayılan (Höbek, Mail ve Kayıranlı) etegide Baran Vadi-sine kurulmuştur. Kasabanın önünde kuzbatı ve Güney kısmında (80.000) dekar Tarım arazisi bulunmaktadır. Geben kasabasına yakın ve yerleşim durumundan Geben'e eşdeğer durumdadır. Bu köy Akgümüş köyüdür. Akgümüş köyü (Mail, Üccalan, xaxag Seg) Dağları etegine kurulmuş olup, önünde batı kısmında epeyce çok denecek kadar Tarım arazisi bulunmaktadır.

AK TARİHİ, KÜLTÜREL VE SOSYAL DURUMU :

Andirin ilçesinin ve bağlı kasabaları ile köylerinin Coğrafya tanımlı yukarıda belirtilmiş olup, iklim bakımında da bahsetmiş olursak Yeşilova ve çevre köyler Çukurova iklimine sahip olması nedeniyle Yaz aylarında çok sıcak geçmektedir. İlçe merkezi ve çevre köyleri kış aylarında zaman zaman kar yağışı yağar ve busebeğinde soğuk geçmektedir. Yaz aylarında ise serin ve muntadil geçmekte olduğu için Çukurovadan birçok yaylacıyı Andirin ve çevresine taşı-maktadır. Andirin yaz aylarında fevkalde kalınlık geçmektedir.

Yukarıda bahsi geçen Geben kasabası ve çevre köyleri kış aylarında çok kalınlık geçmekte olduğu nedeniyle çok soğuk geçmektedir. Yaz aylarında ise, serin ve muntadil geçmiştir. Bundan birçok Türkmen aşireti yaylalarında yaylanmaktadır. Geben kasabası sınırları içinde bulunan (Mail, Höbek, Kenper, Çardak, Mey-reşil ve Kayıranlı) yaylalarına eskiden beri devam ettirilmiş gibi Türkmen Aşiret-lerine kiraya verilme işlemi devam etmektedir.

Çukurovadan başlayıp Tokmaklı-Yeşilova Andirin, Geben, Höbek ve Kenper binlerce Dağlarına kadar uzanıp kayseri istikametinde doğru giden Tarihi göç yolu 16.17.18. 19. Yüzyıllarında kış mevsimini Çukurovada Yaz aylarını yukarıda bahsi geçen yaylalarda geçme üzere tarini , bç yoldan çok yoğun olarak Türkmen Aşiretleri göçmüşlerdir. Bu tarini yol Tokmaklı-Andirin ve Gebenden geçmektedir. Bu Aşiretlerden belli isimde olan Aydınlı Aşiretinde Mehur halk Ozanı Karacaoglan, Avşar Aşiretleri içinde Aşiretin sözcüsü ve hatta temsil-cisi durumunda olan Dadaloğlu'nun bu tarini yoldan gelmiş geçmişlerdir. Çünkü Tokmaklı, Andirin ve Geben muntitlerinden bahsedilen türkülerin en anlaşılmaktadı- r. Gereli görölürse Ozanların bu türkülerini meydana çıkarılabılır.

Andirin'in Coğrafi durumu yukarıda belirlendi ve değerlendirilmiş olup, ~~AK~~ Tarihi, Kültürer ve Sosyal durumu özetle değerlendirildi olursa birçok olay lar geçirdi ve bu olaylara şahit olmuştur. Andirin İlçe Merkezin 3 Km. mesafede bulunan Meşir'in Mezarlığının Tarihi Evsanesi Yaşlılar tarafından şöyle anlatılmaktadır. Söylentiye göre "Adigeçen bu Mezarlıkta olduğu yerden Tarihi göç yoluna geçtiği zamanlar biri yukardan ve biride gelin alıp giden iki Aşiret eski tabire göre geniş çöğünlukta bir sannenle giderlerken tam karşıkar şıya gelirler. Tarihi yolun ben önce geçen ben önce geçerin diyerek bir tar- tışma başlar. neticece bu tartışma dönüş dönüş iki taraftanda ölenler. Jevredeki halkın yerelini ile eraya defnedilir. İşte Tarihi Meşir'in Mezar- lıkta devam etmektedir.

Andirinde meşir olan TIR, İA olayının zenirli ve yabani ottan nası' landirilmiş şifalı bir çorba yemeğine dönüş, türüldüğünün çeşitli yerde bulunmuştur. 1950 tarihinde ve 115 yaşında olup, ekli çuuruca yer- den keca meşir bulmuşki beşim Tirşik otuna nası' tatlılandırılmış ile anlatılmıti.

MAKALE

İbrahim ERGÜN

SOSYAL YAŞAMDA GEREKLİ OLAN TEMEL OLUŞUM

İnsanların sosyal yaşamda gerekli olan temel oluşum:

1. Güvenirli olmaz
2. Vatan ve milletini sevmek
3. Topluma hoşgörülü, tatlı dilli, güler yüzlü yaklaşmak
4. Ortamda birlik beraberlik sağlamak
5. Yolun doğru ve düzgününe gitmek

Değerli okuyucularım

İnsan yaşamında gerekli olan temel oluşum 5 madde halinde yukarıda belirtilmiştir.

1. Maddeyi biraz açmak gerekirse insanlarda güvenirlilik olmazsa o kişiye kimse yaklaşmaz ve itibar etmez. O bakımdan kişi kendinde sağlam güven oluşturmak zorundadır. 2. maddede belirtilen vatani ve milleti sevmek konusu i
2. İse vatani ve milletini sevmeyen kişinin fikri bozuk olduğu nedenle o kişiye itibar edilmez ve gözlem altında tutulması gereklidir.
3. Bu üçüncü maddede belirtilen “hoşgörü, tatlı dil, güler yüz” olan topluma yaklaşılmaz ve kaynaşma sağlanmaz
4. Bu madde de belirtilen birlik ve beraberliğin sağlanması için de yukarıda anlattığımız 1,2,3. maddelerdeki temel oluşumlarla sağlanır. 5. madde de belirtilen konu yukarıda belirttiğim 4. maddeden sonra gerekli olan bir sosyal bir uygulamadır.

Yukarıdan aşağı arz ettiğimiz temel oluşum hem mensup olduğumuz İslam dini ve insanlık ve nezaket kuralları olup bu oluşumların olmadığı yerde dirlik, düzen bozulur. Ortaya bir kaos doğar. Bundan da milletimiz ve vatanımız zarar görür.

Değerli vatandaşlarım gelin birbirimize hoşgörülü olalım birlik beraberliğimizi kaybetmeden birbirimizle kaynaşıp ülkemizi ileriye götürelim ve yükseltelim. O zaman ülkemiz rahat-t olur biz de rahatlığa kavuşuruz.

Hafızamızı yenileyerek yukardan aşağı arz ede geldiğimiz temel oluşumu kendimize şiar ederek yolumuza ve önü karanlık değil de önü açık yolumuza devam edelim. Bu vatani ve milletini seven şahıslar için çok önemlidir. Arz olunur.

MAKALE

SOSYAL YAŞAMINDA İNSANLAR NASIL OLMALI?

İnsanlar sosyal yaşamında önce kendi kendini bilmeli sonra karşısındakini bilmeli, yalnız kendini bilemeyen karşısındakini de bilemez. Kişinin toplumda yeri olmalı. Yerinin olması için de kendinde güvenilirlik olması gerekmektedir. Ayrıca toplumda yer edinip gerekli olan bir mecliste otururken adap gereği orada ölçü ve seviyesine göre büyüklerine seviyeli yaklaşmalı ve oturup ölçülü konuşmalıdır. Konuşanları dinlemesini bilmeli ve kendi konuştuğunu da dinletmesini bilmeli. Bu durumları yerli yerinde icra etmişse o toplumda yer edinmiş olur ve katılma devamlılığını sağlamış olur. Ve hayat yaşamında kolaylık temin etmiş sayılır.

KENDİ AİLESİNDE HAREKETLERİ NASIL OLMALI?

Ailede huzurlu yaşamak için hanımına ve çocuklarına karşı hoşgörülü güler yüzlü ve sevecen olması gerekmektedir. Ayrıca gönül bağı sağlam ve sıcak olmalı. Boş vakitlerini evinde eşi ve çocukları ile sohbet ederek geçirmeli. Çocuklarının hareketleriyle yakından ilgilenmeli ve konuştuğu arkadaşlarına dikkat etmelidir. Çocuklarına doğru yön vermesini bilmeli.

NETİCE OLARAK:

Yukarıdan aşağı arzede geldiğim koşullara dikkat edip uygulayan kişi gerek ailesi ve gerekse akraba yakınları ile ve toplumda mutlu hayat yaşatmış olur. Eğer tersini yaparsa ne ailesinde ne akraba yakınlarında, ne de toplumda güven ve itibar sağlayamaz. Hayattan da zevk alamaz.

Değerli kardeşlerim ve yakınlarım. Bahsede geldiğim yaşamda gerekli olan oluşumları azami dikkatle de olsa uygulamaya çalışmak gereklidir. Bunu ihmal etmemenizi arz eder sevgi ve saygılarımı sunarım.

Çağır İbrahim Çağır
Taş düştüğü yerde ağır,
Der İbrahim benim sözüm bir kıtsa
Sırrını verme yabancı dostu.

İBRAHİM ERGÜN

04.02.2010

MAKALE

SOSYAL, EKONOMİK, İKTİSADİ VE KÜLTÜREL YÖNÜYLE AYRICA EVVELÎSİ İLE ANDIRIN

Kahramanmaraş iline bağlı ilin batısında ve 80 km mesafede bulunmaktadır. Yerleşim itibariyle doğusunda sarımsak dağı batısında Dırıl Dağı kuzeyinde Orta Toroslar güneyinde Amanos Dağları arasında ve Çukurovadan başlatıp Kayseri istikametine uzanan tarihi göç yolu üzerine kurulmuştur. Yerleşim alanı biraz engebeli olmakla beraber kaynak pınarları ve yeşilliği ile bir mesire yerini andırmaktadır. Zaten ilçe olmadan önceki zamanlarda yaklaşık ve mesire yeri olarak yaz aylarında yaylamak üzere gelirlenmiş. Şimdi de aynı yaylacı geleneği devam etmektedir.

1925 yılının önceleri bir kasaba durumunda olan Andırın 1920 kuvay-i milliye hareketinde Tufan paşa öncülüğünde gönüllü çete teşkil edilerek Çukurova Fransız işgalinden Tufan Paşa komutasında teşkil edilen çete oluşumunda gönüllü çete yazılarak Çukurova'dan Fransızların kaçmasında andırın çetelerinin büyük fedakârlık gösterdiği göz önüne bulundurulmuş 1925 yılında Andırın'a ilçe ünvanı verilmiştir.

Andırın gerek coğrafi gerek sosyal gerek iktisadi gerek ekonomi gerekse de kültürel ve iklim itibariyle üç bölüm yani kademe halinde yerleşim birimlerine sahiptir. İlçe merkezi orta kademeye kurulmuştur. İlçe merkezi ve çevresi kuruluş ve iklim yönünden orta orta iklime sahipken güney kısmındaki halk yerleşim itibariyle Çukurova iklimine sahiptir. İlçenin kuzey kısmındaki yerleşim birimleri ise kış aylarında karlı ve soğuk geçmektedir. Her yönüyle tabi güzelliğe sahiptir. Halk ekonomik, sosyal, kültürel çok istekli ve uyanık vaziyetle kültürel yönde de çok hevesli ve istekli okumayı yüksek adam olma şahsiyetine sahiptir.

Bu vesileyle şu anda 12 tane kaymakamı olduğu ve sayısını şimdi hatırlayamadığım hâkim ve savcısı bulunmaktadır. Ancak bu 12 kaymakamdan bir valimizin veyahut da daha fazla valimizin de olmasını andırın halkı arzulamaktadır. Çok yakında inşallah kaymakamlarımızdan bir vali olmasını ümit ediyoruz. Ve heyecanla bekliyoruz.

Gelecek yazımda yukarıda belirtilen konuların ayrıntılarına geçilecektir bilinmesini arz ederim.

İbrahim Ergün

22.03.2009

DERLEME

İbrahim ERGÜN

AHMEDİN AĞIDI

Bu olay merakım gereği olarak yaşlı amcalardan sorulup öğrenilmiş ve derlenmiştir.

Malcılıkla uğraşan Aşiretler arasında zaman zaman Mer'a anlaşmazlığı olduğu yaşanan olaylardan anlaşılmaktadır. İşte yine Aşiret arasında çok şiddetli bir meydana gelir. Bu Mer'a anlaşmazlık kavgasının Çukurova'nın bir bölgesinde olduğu olayın seyrinden anlaşılmaktadır. Olayın seyrini öğrenildiğimiz yaşlı amcalar böyle anlatırlar. Aşiretlerin malları oturdukları bölgeye sığmayınca yukarıda da bahsedildiği üzere Aşiretler arasında zaman zaman anlaşmazlık olur ve bu anlaşmazlık kavgaya dönüşürmüş. İşte yine Aşiret arasındaki anlaşmazlık kavgaya dönüşür ve kavga da silaha dönüşür. Derken bir taraf vurulur ama ölmez. Karşı Aşiret Ahmedi Tutsak alır. Ahmet bir müddet yaralı kaldıktan sonra ölür.

Ahmet Aşiretlerden Avşar Aşiretinin bir ağasının önde gelen oğullarından biri imiş. Ata biner attan iner çok yiğit ve terbiyeye alışkın atları olurmuş. O zamanda çok yiğit bir kır atı varmış.

O zamanlarda Aşiret örf ve adet geleneğine göre ölüye ağıt yakmak gerekirmiş. İşte o zaman Ahmed'in bacısı oturmuş Ahmed'e aşağıdaki ağıdı yakmış.

Kara çadır ismi tutar

Gümüş mavzar pas mı tutar

Anan ağlar bacın ağlar

Elin kızı yasını tutar

Sabahınan sabahınan

Kahve gelir tabağınan

Bacın sana kurban kardeş

Kucağında bebeğinen

Çaya inmiş su içmeye

Kır ata yonca biçmeye

Nerde kaldın tez gel kardaş

Kucağında bebeğinen

Evimizin önü yonca

Yonca çıkmış çadır boyunca

Ben yaylaya gidermiyim

Canım kardaş olmayınca

Şu dağların boz dumanı

Düşman bilmiyor amanı

Biz kardaşa şölen kurduk

Ot biçim orak zamanı

DERLEME

ANDIRIN VE TARİHİ GÖÇ YOLU

Çukurova'dan devam eden tarihi göç yolu Andırının içinden geçmekte olup, Kayseri istikametine doğru uzanıp gitmektedir. Sözü edilen tarihi bu göç yolundan kış aylarını Çukurova'da, yaz aylarını (Binboğa konur) dağlarında geçiren Türkmen Aşiretleri Atlı Develi olarak göçlerini devam ettiren meşhur Halk Aşığı Karacaoğlan Aydınlı Aşireti ile Avşar Aşiretinin sözcüsü ve temsilcisi olan Dadaloğlu Avşar Aşireti ile birçok zaman Andırın'dan gelip geçmiş oldukları aşağıda derlenen Andırın'dan ve belli mütahitlerinden bahsedilen Türkülerinden anlaşılmaktadır. İşte Türküleri.

KARACAOĞLAN'DAN

Yine esti muhabbetin yelleri

Attıkça bol geliyor falı yavrumun

Al vardı Harboğazı yolları

Parlayıp gidiyor alı yavrunun

Harboğazından öte haştırın yakın

Çık Akkale gediğine dört yana bakın

Açılmış yaylanın çiçeğini sokun

Seherde açar gülü yavrunun

Akkaleden uğradın mı alın çınara

Uzatsam yetmiyor o yare

Kon kazan pınara zülfünü tara

Parlayıp gider perçemi teli yavrunun

Halbura varınca pınarından su içtin mi

Seher vakti Geben çayını geçtin mi

Arapat üstünde göç önüne düştün mü
Katar katar olmuş gider eli yavrunun

Meyremçil Türkmenlerin konalğa yeri
Böyle devam etmiş eskiden beri
Çok özledim o kınalı güzeli
Kurup kurup gider eli yavrunun

Karacaoğlan avlığında avında
Yedi avcısı çıkar seher çağında
Bugün sevdiceğim konur dağında
Koraf koraf olmuş eli yavrunun

DADALOĞLUN'DAN

Benim sözüm dinleyene bir kısta
Sırrını verme yabana dostu
Adam olursan çıkarsın üste
Zamanın geçinmesi şerinen

Kardeşten kardeşe kemlikmi gelir
Şahinin yuvası ıssız mı kalır
Emmi dayı adama çok gerek olur
Kaba ağacın gürlemesi dalınan

Der dadaloğlum coş etti yürem
Bir zaman ağladık bir zaman gülek
Şimdi bana ağzı tutkun en kardeş gerek
Konsak göçsek Beylik kursak elinen

Savaş paklar için sağını
Küküm ettim Kürtistan Beyini
Başına yıkarım Bürüt dağını
Alakanlı Andırına'a dökmem var

Andırın'ın boğazı ufacak taşlı
Ağlama sevdiğim gözlerin yaşlı
Beyleri gelirde hep eli kuşlu
Karışmış curası bazınan gelir

Evimizin önü eva yazılı
Nice yediğimiz yanı tazılı
Koyununu gelir görpe kuzulu
Karışmış sağmalı yozunan gelir

Dadalım der geldim pınarbaşına
Dost top kadifeler almış döşüne
Elvan elvan yazma takmış başına
Karışmış gelini kızınan gelir

Andırın'la ilgili yukarıdaki şiir ve bilgiler merakım gereği olarak yazılı kaynaklar ve yaşlı amcalarda derlenmiştir.

DERLEME

ANDIRINDAKİ HAŞTIRIN MEZARLIĞI VE YAŞANAN AŞİRET OLAYI

DERLEYEN: İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Kimden ve nasıl derlendiği: olaylarda meraklı olan yaşlı amcalardan sorulup vermiş oldukları bilgiler değerlendirilerek derlenmiştir.

Edinilen bilgiye öre: Çukurova'dan başlayıp Andırın'ı takip eden Kayseri istikametine giden bir ipek yolu bulunmaktadır. Bu sözü edilen yolun şimdiki adı ise göç yolu olarak söylenmekte ve bilinmektedir.

Anılan tarihi göç yolu Andırın ilçesinin Güneyinde ve 3 km mesafede bulunan Haştırın mevkiindenki çok eski ve geniş bir sahayı kaplayan bir mezarlık bulunmaktadır. Çevrede bu kadar geniş mezar oluşturacak yerleşim birimi olmadığı nedeniyle söz konusu mezarlığın evveliyatı araştırılmış e yaşlı amcalardan öğrenildiğine göre sözü edilen Haştırın mezarlığının içinden ikiye bölüp geçen mezarlığın olduğu yerde bir aşağıdan yukarı giden bir de yukardan aşağı giden ve gelin götürün düğün sameni orada karşılaşılır. İki karşılıklı gelin götürün sağmen arasında sen evvel geçen ben evvel geçirim münakaşası başlar. Bu münakaşa dövüşe dönüşür ve karşılıklı orada epeyce ölü meydana gelir. Oradaki kavgadan mütevellit meydana gelen ölüler oraya yani Haştırın mevkiine defnedilir. Ondan sonra çevre halkı da ölülerini oraya defetmeye başlayınca "Haştırın mezarlığı " şimdiki geniş vaziyetini alır. Olayın efsanesi bundan ibarettir.

25/10/2008

DERLEYEN: İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

DERLEME

İbrahim ERGÜN

ATIŞMA

16 ve 17. yüzyıllarında Çukurova'da hüküm süren Aşiret Beylerinin (52) adet olduğu, bu beyliklerin 26 'sı Kozanoğlu Derebeyine, 26'sıda Adana Derebeyi Ramazanoğlu Hasanpaşa bağlı olduğu söylenmektedir. Yukarıda adı geçen Derebeyler sıra ile kendi çevrelerinde bir Şölen düzenleyerek tüm Türkmen Beylerini davet edip bir hafta yedirir içilir çevredeki halk aşıklarını çağırıp saz çaldırıp türkü söyleterek eğlendirirlermiş. Sıranın Kozanoğlun'da iken Derebey Kozanoğlu Kozana yakın ve çok müsait olan Tılan köyünde çadır kurdurup büyük bir hazırlıklı şölen düzenler ve çevredeki Türkmen Beylerini davet eder.

Bunun yanı sıra Çukurova'daki meşhur Halk Aşıklarını da çağırıp Beyleri bir hafta yenilip içilip eğlenilmiş. İş son günlere gelince aşıklardan meşhur durumda olan Aşık Hüseyin bir kurnazlık düşünerek aşağıdaki atışma şiirini düzenler ve sazını eline alarak türkü şeklinde okumaya başlar. Bu durumu orada bulunan beyler bir sessizlikle dinlerler. Atışma bitince Aşık Hüseyin sazını kucağına çekip oturur. İşte hemen Derebey Kozanoğlu Aşığa dönerek, ulan kerata aşık ney derdin bizi birbirimizemi düşüreceksin der. Aşık Hüseyin gülerek derki ne yapayım beyim para yok siz beylerden birkaç Akça koparabilir miyim diye böyle bir atışma düzenledim der. Bunu duyan Kozanoğlu ve Hasanpaşa çıkartıp birer kese Akça aşığın üstüne atarlar. Oradaki Türkmen Beyleri de bunu takviye edince Aşığın yüzünü güldürür.

İşte Beylerin Atışması

Ramazanoğlu Hasanpaşa:

Sana derim sana Bey Kozanoğlu
Seferedip bir üstüne çıkamam var
Bu senede her seneye benzemez
Cümle alemi bir izlama sokan var

Kozanoğlu :

Der Kozanoğlum kenim var kenim
Yularsız aslanım erkeği benim
Hak nasip ederde dönerse yönüm
Pençe vurup temelini sökmem var

Ramazanoğlu Hasanpaşa:

Ey bire Kozanoğlu yapma inadı
Deden deden ile bir dem sınıadı
Benim vurduğumun kalkmaz kanadı
Tutup kanadını kökten skmem var

Kazanoğlu:

Kozanoğlum menedim yoktur
Sorun ahbaplara serencem çoktur
Elde yalım kılıç arka yeni alıktır
Alakanlı Adana'ya dökmem var.

Aşık Hüseyin:

Aşık Hseyinim derde çıkamam başa
Sakca Kuzgun döner kanlı leşe
İki yiğit Tılanda girmiş dğşe
İkisinin de bir maşkına bakmam var.

Yukarıda hikaye ve Trkye dönüştürülen Beş mısradan ibaret olan atışma şirini merakım gereği araştırılıp derlenmiştir.

BİR AŞİRET BEYİNİN HAYAT ÖYKÜSÜ

Aşiretçiliğin yoğun olduğu zamanlarda bir Aşiret Beyi ilk evlendiği hanımından evladı olmaz. Hemen tekrar evlenir. Ondan da olmaz. Kadında diye onu terk eder tekrar evlenir. Ondan da olmaz. Hulasa alıp bırakıp olduğunun sayısı yedi tane olur. En sonunda yaşı ilerler kusurunun kendinde olduğunu anlar, en son evlendiği dudu isminde bir hanım ile hayatını devam ettirir. Ama yaş 75-80 bulur. Hali vakti müsait çok zengin bir Aşiret beyiymiş. Hem yerleşik sarayları varmış ve Aşiretçilik ve Malcılık devam edermiş. Bir gün geçirdiği günleri hatırlayarak aşağıdaki meytleri söylemeye başlar.

Aşiret Beyinin Söylediği Meyitler:

Çatal konak çatal baca
Ben ağlarım gündüz ece
Sıçrar ata binerdim
Şimdi oldum küküm koca

Kara çadır dokuz direk
Dayanamıyor buna yürek
Kara çadırın altında
Mor kekilli oğlan gerek

Denginen yatıyor altın
Parayınan evlat alınmıyor satın
Yedi tane el kızı aldım
En sevgilisi Dudu Hatun

Gel Dudum yanımdan otur
Ben söyleyeyim nosanım yetir
Ben yayla çiçeği görmedim
Git yayladan çiçek getir

İBRAHİM ERGÜN

DERLEME

İBRAHİM ERGÜN

BİR AVŞAR AĞASININ HAYAT ÖYKÜSÜ

Hali vakti yerinde bir Avşar ağasının ilk karısından evladı olmayınca özrün kendisinde olduğunun farkına varmayarak tekrar tekrar olmak üzere yedi sefer evlenir. Hiç birinden de çocuğu olmaz. Bu arada yaşda sekseni bulur ve en son karısı Dudu Hatunla kalır. Bir gün otururken çok duygulanır Dudu Hatunu yanına çağırıp oturtur ve duygularını aşağıdaki şekilde dile getirir.

Çatal konan çatal baca
Ben ağlarım gündüz gece
Sıçrar ata binerdim
Şimdi oldum küküm koca

Karacadır dokuz direk
Dayanmıyor buna yürek
Karacadırın altında
Mor kekilli oğlan gerek

Denginen yatıyor altun
Parayınan evlat alınmıyor satın
Yedi tane el kızı aldım
En sevgilisi Dudu Hatun

Gel dudum yanımda otur
Ben söyleyeyim sen yetir
Ömrümde ben yayla görmedim
Git yayladan çiçek getir.

Öykü yaşlı kocalardan sorup ve araştırmak suretiyle derlenmiştir. Bu derlemeyi Geben kasabasında Belediye Başkanı iken 12 Şubat 1982'de derledim ve kaleme aldım.

DERLEME

DADALOĞLU KİM VE PAYAS KALESİNE NEDEN HAPİS EDİLDİ KALEDEN NASIL UÇTU VE KAÇTI

Edinilen bilgilere göre : Dadaloğlu Avşar Aşiretinin beyliğini ve sözcülüğünü birlikte yürüten yiğitlik ruhlu bir halk ozanıdır. Türkmen boyundan Çukurova’da yaz aylarında Pınarbaşı- Uzunyayla ve Binboğa dağlarında hayat sürmekteyken Osmanlı padişahlarını da tanımazlardı. Durum böyle iken Padişah Abdülaziz Çukurova’daki Türkmen beyliklerini ıslah ve iskan etmek üzere 1865 tarihinde Derviş Paşanın Fırka-i İslahiye denen ordusu Çukurova’daki tüm Türkmen beyliklerini sindirmiştir.

İşte o zaman Dadaloğlu yakalanıp Hatay- Payas’ta bulunan zindan durumunda olan kaleye hapis edilmiştir. Bu durumu daha önceden hisseden Dadaloğlu Avşar’ının ileri gelenlerinden ve dayısı olan koca nallıyı çağırarak derki ben yakalanıp gidersem sen aşiretin başına geç ve aşireti idare et der. Dadaloğlu’nun sözü üzerine koca nallı aşiretin başına geçer ve idareyi devam ettirirken derviş paşanın askerleri Koca Nallıyı yakalayıp” asker misin” diye sorarlar Koca Nallı Avşar değilim der ve aşiretin başından çekilir.

Bunu gören Avşar’ın ileri gelenleri toplayıp Dadaloğlu’na şöyle bir mektup yazıp gönderirler. (Dadaloğlu dayın Koca Nallı Avşar’lığı inkar etti ve başımızdan çekildi. Biz perişan olduk. Çerkez Uzunyaylayı işgal etti ne yap ne et gel başımıza geç derler.) mektubu Dadaloğlu’na gönderirler Dadaloğlu mektubu alınca çok duygulanır ve sazını kucağına alarak aşağıdaki dokunaklı türküyü söyler.

Yürü bire Pınarbaşı

Acep karın kalktı mı ola

Boynu uzun tor sunalar

Su yoluna çıktımı ola

Tez gelir kaynarın yazı

Hoş akar Munzurun özü

Koç ırmak tutardı buzu

Garbi değdi söktü mü ola

Kabak tepe asıl yurdum

Nadir şahtan gelir soyum

Koca nallı büyük dayım

Avşarıktan çıktı mı ola

Dadaloğlum oldum yetim

Nerde kaldı gök kır atım

Beysiz kalan aşiretim

Avşarıktan bıktı mı ola

Bu olay 1835 doğumlu ve (115) yaşında vefat eden koca Memiş adındaki dedemden ve kısmenide Kayseri- Sarızlı 1934 doğumlu Ahmet Z. Özdemir'in konu ile ilgili kitabından yararlanılarak derlenmiştir. Dedem Memiş'in ölüm tarihi: 18/05/1950

DERLEYEN : İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

DERLEME

DADALOĞLU'NUN ÖNCÜLÜĞÜNDE ÇERİT AŞİRETİYLE AVŞAR DÖĞÜŞÜ

DERLEYEN: İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Kimden derlendiği: 1835 doğumlu olup, 1950 de 115 yaşında vefat eden dedemden ve bazı kaynaklardan yararlanılarak derlenmiştir.

Olay şöyle başlamıştır: Edinilen bilgilere göre Gaziantep tarafında Türkmen soyundan gelen bir Cerit Aşireti Beyliği hüküm sürmekte iken mevcut bulunduğu yere sığmaz olunca boş bulunan Çukurova'ya inmeye karar verir. Aşiret çadır çatmayı yıkarak ata, develere yükleyip bellerini takip ederler. Çukurova'ya doru devam ederken önlerine gelen küçük beylikleri tepeleyip talan ederek yola devamlı Gavur dağına elleşirler. Bunu duyan Dadaloğlu Çukurova'daki aşiret beylerine gidip derki; Cerit gavur dağına tırmanmış bu Cerit aşireti çok dövüşçü olduğunu söyleyenler var gelin birlik olalım Cerit aşiretini Çukurova'ya inmeden geri dönderelim Cerit Çukurova'ya inerse bize rahatlık vermez der. Çukurova beyliklerinden (Zülkadiriler , Kozanoğlu, Cebelibereketli, Mehmet bey, Avşarlar) la birlik olup Ceritlerle savaşıacaklar bunun üzerine akşam bir tören düzenlenir. Bu şölende Dadaloğlu da vardır. Akşam yenilir, içilir ertesi akşam söz verilir. Ertesi gün (Cebeliberekette birleşip) Cerit aşiretine vuracaklar akşam olunca yalnız Avşarlar gelirler öteki Türkmen beyleri sözlerinden dönerler. Bu kavgaya 900 atlı ile yalnız Dadaloğlu, Ceritleri Hasanbeyli'de karşılaşır ve dövüş orada başlar. Kavga günlerce sürer. Osmaniye'ye 3 km mesafedeki Hamus Deresi üzerine kadar iner ve orada şiddetini çok artırır ve oradaki Hamus Deresi kanla dolar. Şimdi oradaki dövüş yeri kanlı geçit diye söylenir.

Dokuz yüz atlı ile dövüşe giden Dadaloğlu yenik düşer elinde yüz atlı kalır. Büyük bir hazimete uğrayan Dadaloğlu çok samimi olduğu Mürselli aşiretinin beyi Mürseloğlu'na derdini dökmek için şöyle söyler.

Sana derim sana Bey Mürseloğlu

Hamus deresinde bir dövüş oldu, dön oldu

Yüreğinde olan döndü dövüştü

Koç yiğitin arap atın gün oldu

Akşamki gördüm şol kara düşler

Hesabı mı gelir kesilen başlar

Kvgaya girmedi pust arkadaşlar

Çekildiler bir tarafa yan oldu

Öğleninen ikindinin arası

İyi olmaz eğri kılıç yarası

Hasanbeyli ile hamus deresi

Işıldadı gülek gülek kan oldu

Dadaloğlun derki doldum döküldüm

Hasankalede dövüş yaptım yıkıldım

Dokuzyüz atlı ile cenge dikildim

Yüzü burada sekiz yüzü han oldu

Şimdi de burada hasan kalesine söylenip içini döküyor:

Sana derim sana hasan kalesi

Alt yanında dövüş oldu hun oldu

Yiğit olan yiğit çıktı meydana

Koş yiğit arap ata bin oldu

Akşamki gördüğüm sol kara düşler

Hesaba gelmedi kesilen başlar

Eğerlen atımı küçük kardeşler

Hünkar tarafından bize gel oldu

Öğle ile ikindinin arası

Aldı beni Őu dűŐmanın yarası

Ecel geldi ölmemizin sırası

Ağladı el oba gözleri kan oldu

Dadaloğlum der ki belim büküldü

Gözümün cevheri yere döküldü

Dokuz yüz atlı ile cenge dıkıldı

Yüzü geldi sekiz yüzü han oldu

Dadaloğlu yukarıdaki Őiirleriyle derdini döküp içini boşaltıyor. Akşamki söz verip dönen beyler orada plan yapıyorlar. Aralarında Şöyle bir sözleşme oluyor. Dadaloğlu Çukurova'da çok ileri gitti. Bunun önünü böylece keselim. Yenik düşün ağzı insin diyerek savaŐa katılmıyorlar. Bunun üzerine de Dadaloğlu yenik düşüniyor. Arz olunur.

DERLEME

ELBEYOĞLU KİM VE İLGİLİ OLAY NASIL MEYDANA GELMİŞTİR

Elbeyoğlu olayını merakım gereği yaşlı kocalara sorarak olayın seyrini öğrendiğim bilgiye göre bu derlemeyi hazırlamış bulunuyorum.

Elbeyoğlu Orta Asya'dan Anadolu'ya göç eden ve Kahramanmaraş'a 10 km. mesafede bulunan Güney kısmındaki Türkoğlu İlçesinin bulunduğu yere yerleşen Elbeyli Aşireti Beyinin oğlu olup, adı Ahmet'tir. Beyoğlu Ahmet genç delikanlı cesur, yiğit, karakterli, ata binmesini, kılıç kuşanmasını bilen bir şahıdır. Ayrıca ozanımız şair olup saz çalıp türkü de söylemiş. Babası Elbeyli Aşiretinin Bey'i yaşlandığı için aşireti toplayıp Beylik görevini oğlu Ahmet Bey'e devrediyor. Bekar olan Ahmet Beyi de Gündeşli Aşiret Beyinin kızı Dudu Hanımla Nişanlıyor. İşte ondan sonra Ahmet Bey Elbeyoğlu olarak isim alıyor. Elbeyoğlu Aşiretinde büyük bir sevgi ve itibar sağladığı gibi diğer Aşiretlerde de sevgi meydana getirerek gündün güne genişlemeye başlar.

Durum böyle iken, Maraş Derebeyi çevredeki Aşiret Beylerini davet ederek geniş kapsamlı bir toplantı düzenler. Toplantıya tüm Aşiret Beyleri katılır. Tabi bu Beylerin içinde Elbeyoğlu Ahmet Beyde var. Toplantıda yenilir içirilir sıra konuşma safhasına geçer. İşte ne olursa orada olur. Herkes konuştuktan sonra Ahmet Bey de konuşur ve arkasından birde şiir söyler. Oradaki Aşiret Beylerinden ve halktan çok büyük alkış alır. Maraş Derebeyi Vali Ömer Bey bundan çok rahatsız olur. Bundan sonra Elbeyoğlu Ahmet Bey'i takibe alır. Ahmet Bey'in çevrede büyük bir itibar edildiğini ve gündün güne de genişlediğini müşahade eder. Bu durumdan rahatsız olduğu için zamanın padişahına bir mektup yazarak burada bir Aşiret Beyi meydana geldi hiç kimseyi dinlemediği gibi sizi de tanımıyor diyerek Elbeyoğlu'nu şikayet eder. Bunu doğru bilerek Padişah Elbeyoğlu Ahmet Bey'i yakalayıp getirmek üzere üç kişilik bir görevli gönderir. Tabi Ahmet Bey'in bundan haberi yok. Nişanlısı olan Ahmet Bey çok geniş kapsamlı bir düğün hazırlığı görerek çevredeki Aşiret Beylerini ve halkı davet ederek düğünü başlatır. Düğün bir hafta devam edecekken gelin gelmesine üç gün kala ve düğün çok şavşatalı devam ederken Padişahın adamları gelir. Gelirler ama ne görsünler götürecekleri Ahmet Bey evlenmek üzere düğün çalıyor. Düğünde misafir gibi hareket ederek beyi olan ve Ahmet Beyi şikâyet eden Ömer Bey'i ziyarete giderler. Üç günde orada kalırlar. Ahmet Bey üç gün Gündeşli kızı Dudu Hanımla kaldıktan sonra gelerek Padişahın emrini Elbeyoğlu Ahmet Beye tebliğ ederek Padişah sizi huzuruna davet etti götüreceğiz hazır ol derler. Bunun üzerine Ahmet Bey Aşiretine vedalaşmak üzere haber salar. Aşiret toplanır. Ağlaşmaya başlarlar.

Ahmet Bey Aşirete derki bana eşlik, yoldaşlık edecek kırk atlı hazır olun ve bana da yiğit bir at hazırla der. Aşiret emri yerine getirir ve hazırız Beyim der. Bunun üzerine çok duygulu olan Albeyoğlu Ahmet Bey Aşirete dönerek aşağıdaki ayrılık destanını söyler.

Gidiyorum halk başıma derildi
Gitme deyi Aşiret boynuma sarıldı
Bizim kısmet gurbet elden verildi
Ben gidiyorum Aşiretim halkı kalkalan

Durum böyle iken üç günlük Gündeşli Beyinin kızı Dudu Hanım gelip Elbeyoğlu Ahmet Beyin Atının Dizginine sarılıp vicdansız ben üç günlük gelinim beni nasıl bırakıp gidiyorsun deyince Ahmet Bey Gündeşli kızına dönerek şöyle söyler.

Elbeyoğlum der çalındı kalem
Bir ben gitmeyinen tükenmez alem
Gidersem Aşiretim belki gelmeyim
Gelir diye yollarımı beklemeyin

Bu türküyü de söyledikten sonra Aşirete el sallayarak yola devam eder ve günler sonra İstanbul'a varır varmaz hemen Ahmet Beyi zindana atarlar.

Elbeyoğlu Ahmet Bey zindanda sorgusuz suvelsiz yedi sene yatar. Yedi sene sonra birgün Padişah etrafında korumalarının muhafızı altında Cüma Caddan geçeceğini haber alır ve o saatte acılı çok acılı olmak üzere uzun sesle yanık yanık türkü söylemeye başlar. Bunu duyan Padişah Yaverini yanına çağırarak bu adam kim diye sorar. Hemen cevap verirler. Bu adam Maraş bölgesinden bir Aşiret Beyi Elbeyoğlu Ahmet Bey adında bir şahıs diye cevap verirler. Bu adamı namazdan sonra benim huzuruma çıkartın diye emir verir. Başımız üstüne Şevketlim derler ve namazdan sonra Ahmet Beyi Padişahın huzuruna çıkarırlar. Padişah Ahmet Beye kim olduğunu niçin gelip zindana atıldığını ve kaç seneden beri yattığını sorar ve yaverini çağırarak bu adamı şimdi götürün zindan dışında bir yerde misafir edin yarın dosyası ile birlikte tekrar huzuruma getirin diye emir verir. Ahmet Beyi götürürler Padişahın huzuruna çıkarırlar. Padişah dosyasını inceler altında, üstünde bir şey yani suç yok. Hemen emir verir. Bu adam boş yere yatmış ve çok yazık olmuş der. Ben bu adamı af ediyorum. Bu adama yiğit bir at hazırlayın ve yeteri kadarda haçlığını verin gönderin. Ayrıca af fermanını da getirin imzalıyım diye emir verir. Sabah olunca emir üzerine yiğit bir at hazırlanır ve yeteri kadar haçlık para da verilir. Ahmet Bey sevincinden

af fermanını almadan yola çıkar ve günler sonra Adana'ya gelir. Kendi gitmeden Ömer Bey adındaki Adana Valisi kendinin çok samimi olduğu Vali yerinde duruyor düşüncesi ile Valiyi ziyaret etmek için Valinin huzuruna çıkar. Halbuki kendini yersiz şikayet etmiş olduğunu anlayarak Maraş Valisi Ömer Beyi Maraş'tan alır Adana'ya Adana Valisi Ömer beyide Maraş'a tayin eder. Tabii Ahmet Bey bundan habersiz olarak Vali'nin huzuruna varınca Ahmet Beyi görünce telaşlanır nasıl çıktın geldin diye sorar. Ahmet Bey Padişah af etti ve gönderdi diye cevap verir. Hani af fermanı deyince Ahmet Beyin kafası tınlaşmış. Fermanı Padişah yazmıştı ama ben almayı unuttum der. Hemen korumalarını çağırır şu kaçağı içeriye attın diye emir verir. Ahmet Beyi götürüp hapse koyarlar. İstanbul'dan Fermanın gelmesi üç sene sürer. Ferman gelir Ahmet Bey çıkar memleketinin yolunu tutar. Bir gece vakti köyüne varır ve sarayına çıkar. Kapının ışık deliğinden yatak odasını dinler. Dudu Hatunu yatarken ve kucağında bir delikanlı ile görür. Eyvah Gündeşli kızı değinide aramadan genç bir oğlan ile evlenmiş der ve kapıyı kırıp içeri girip ikisini de öldürmek ister. Halbuki kendisi evlenip üç gün sonra gider. İlk gerdek gecesi Gündeşli kızı Dudu Hatun hamile kalır ve Ahmet Bey İstanbul'da hapis iken bir oğlan çocuğu meydana getirilir ve adını da Enis koyar. Aradan 10 sene geçer Enis Delikanlı olur. Delikanlıda olsa Dudu Hatun Enis'i kucağına alır yatardı. İşte Elbeyoğlu Ahmet Beyin yatakta gördüğü Delikanlı kendisinin oğlu.

Hal böyle iken Sarayın korucusu evin kapısında duran Ahmet Beyi görür ve gelip sen kimsin ne arıyorsun der. Elbeyoğlu ben bir garibim. Misafir olacak ev arıyorum beni misafir etmezsiniz der. Korucu Hanımına sorayım bakalım müsaade eder mi diyerek kapıyı çalar ve Gündeşli kızı uyanıp gelir ve bu adam kim ki sen yukarıya aldın diye korumacıya kızar ve dönerek Ahmet Beye sen kimsin adam bu evin sahibi yok İstanbul'da ben seni misafir alamam deyince Elbeyoğlu Ahmet Bey dur sana kim olduğumu anlatayım der ve sürgüne giderken Gündeşli kızı Dudu Hatun söylediği acılı türküyü yine acılı acılı söyler.

Ağlayı ağlayı çıktı yolun üstüne
Bak şu feleğin karezine kistine
Nasıl dayanayım ela gözlü dostuma
Ben gidiyorum nazlı yarım kal kalan.

Deyince Dudu Hatun aman kurbanın olayım Ahmet Bey sen mi geldin der ve ağlayarak Ahmet Beye sarılır ve oğluna Enis diye çağırır. Enis gelir bakar ki Annesi bir adama sarılmış ağlıyor. Dudu Hatun oğlum bu adam baban diyince Enis de babasına sarılır ve sevinçin ağısından sonra mutlu hayatlarına devam ederler. Elbeyoğlu Beyliğe devam eder.

Yukarıda da belirttiğim gibi bu olan merakım gereği yaşlı kocalardan derlenmiştir.

DERLEME

İLBEYOĞLU KİM VE NASIL BİR OLAYLA KARŞILAŞMIŞTIR

İlbeyoğlu Ahmet Bey. Türkmen Aşiretlerinden İlbey Aşiretine bağlı ve Kahramanmaraş'a 20 km. mesafede bulunan (Beyoğlu) kasabasının bulunduğu yere yerleşmiş babası Aşiret Beyi iken babasının yaşlanmış olması nedeniyle Beyliği oğlu Ahmet Beyin kabiliyet ve mazbut bir yeteneğe sahip odluğuna güvenerek Aşiretinde muafiyeti alarak Ahmet Beye Beylik tacını giydirir ve teslim eder. Aşiret iftiharla Ahmet Beye biat ederler. Durum böyle devam ederken Ahmet Beyi gerek İlbeyli Aşireti ve gerekse diğer çevre Aşiretler çok sevip ilgi göstermeye başlarlar. Durum böyle iken her zamanki gibi Maraş Beyi Ömer Beybir şölen düzenler çevredeki tüm Aşiret Beylerini Şölene davet eder. İlbeyoğlu Ahmet Bey de bu davetin içindedir. Şölende yenilip içildikten sonra Maraş Derebeyi Ömer Bey bir konuşma yapar. Ondan sonra sıra ile diğer Aşiret Beylerine söz verilir. Herkes konuşur. Sıra Ahmet Beye gelince İlbeyoğlu Ahmet Bey bir uzun konuşma yapar ve arkasından da Ozan olduğunda bildirmek için bir şiir okur. Bu durum oradaki Aşiret Beylerini çok duygulandırmış olsa gerek ki Ahmet Beyin konuşmasını ayakta uzun süre alkışlıyorlar. Bu durum Maraş Beyi Ömer Beyi rahatsız eder ve duyduğu kuşku üzerine zamanın Padişahına bir mektup yazarak derki. Padişahım şimdi burada genç bir aşiret beyi meydana geldi. Hiç kimseyi tanımıyor. Hatta sizi dahi tanımıyor. Sözüne gören Padişah çok kızar ve Ahmet Beyi yakalayıp getirmek üzere 4 Asker görevlendirir. Bu sırada Gündeşli Aşireti Beyinin kızı Hasibe Hatunla Nişanlısı olan Ahmet Bey çok hazırlıklı bir düğün kurar düğün çok şavşatalı bir hafta devam etmekte iken Padişahın gönderdiği Askerler gelirler. Bu düğün kimin diye sorduklarında Aşiretten birisi Beyimizin der. Beyiniz kim derler. Onlarda İlbeyoğlu Ahmet Bey derler. Düğünde misafir gibi oturup kalkarlar. Düğün bitip gelin geldikten sonra üç gün müsaade ederek fermanı vermiyorlar. Üç gün sonra veriyorlar ve padişah sizi huzuruna davet etti diyorlar.

Durumu anlayan Ahmet Bey onlara siz gidin ben gelirim Padişah emri başım üstüne deyince Askerler çekip gidiyorlar. İlbeyoğlu Ahmet Bey Aşirete eki deyimle haber salar. Aşiret toplanıp gelir ve sarayın etrafını tıklım tıklım sararlar. Hep bir sestem gitme Elbeyoğlu derler. Ahmet Bey toplanan Aşirete sazı ile şöyle söyler.

Gider oldum Aşiret başıma derildi

Gitme deyup dost boynuma sarıldı

Bizim kısmet gurbetten verildi

Ben gidiyorum aşiretim kal kalan

Evimizin önü incir ağacı

Aşirete teslim ettim sazı tacı

Benden kesmeyin ümidi güvenci

Ben gidiyorum aşiretim kal kalan

Bu durumu gören taze gelin Gündeşli Beyin kızı atının üstüne binen İlbeyoğlu Ahmet Beyin atının dizginine ağlayarak sarılıp vicdansız ben üç günlük gelinim beni bırakıp nasıl gidiyorsun deyince çok duygulanan Ahmet Bey. Gündeşli kızına şöyle söyler.

Ağlayı ağlayı çıktı yolun üstene

Bak şu feleğin karezine kistine

Nasıl dayanayım ela gözlü dostuma

Ben gidiyorum kal kalen nazlı dostum

İlbeylinin önü bir ufak yazı

Karışmış koyuna yayılır kuzu

Ah ben sana ne diyeyim gündeşli kızı

Ben gidiyorum kalkalan

Bunu da söyledikten sonra devam edip İstanbul'a gider ve varınca zindana atarlar. Zindanda 7 sene yatar. Yedi sene sonra gelip Aşiretin başına geçer.

DERLEME

GEBEN KASABASI VE HALKININ YAŞADIĞI CANLI OLAYLAR

Geben kasabası Andırın ilçesine bağlı olup 30 km mesafede bulunmaktadır. Coğrafi yönden Orta Toroslar'dan sayılan Mail, Höbek ve Kayıranlı Dağlarının eteğinde Baran Vadisinde kurulmuştur. Kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber yaşadığı olaylarla mukaise edildiğinde 17. y.y. da kurulmuş olduğu anlaşılmaktadır. Kasabanın ön kısmında 80.000 hektar tarım arazisi bulunmaktadır. İklim olarak kış ayları soğuk ve karlı geçer. Yaz ayları ise serin ve çok mutedil geçtiği için eskiden beri olduğu üzere ekseriyetle Çukurova'dan aşiret gelmektedir.

Geben halkı iyi niyetli olması nedeniyle kavgayı sevmeyen bir karaktere sahiptir. İşte halkın böyle olmasından yararlanan ve Çukurova'dan gelip gebenin gümüş oluk yaylasında yayla yapan ve yoğun malcılıkla uğraşan Cerit Aşireti çobanları Gebenlilerin ziraatlarından, mallarından yararlanırlardı. Buna müdahale etmek isteyen ziraat bekçilerini döverlerdi. Bu durum Gebenlileri taciz etmişti. Bu dudumdan taciz olan Gebenliler 50 okka yağ toplayıp Cerit Aşiretini Maraş Beyi Osman Paşaya şikayet ederler. Osman Paşa Cerit Aşireti Beyine bir name yazar. Namede der ki, Gebenlilerin üstünden zulmü kaldır. Aksi takdirde karşında beni bulursun. Gebenliler nameyi getirip Cerit Aşireti Beyine verirler. Bunun üzerine zulüm biraz hafifler ama tamamen kalmaz. Bu sefer Gebenliler bir 50 hokka yağ daha toplayıp paşanın yanına tekrar gelirler. Bu durumu gören Osman Paşa Gebenlilere der ki, yaz aylarında benim yayla yapmama bir yer var mı? Deyince evet efendim senin için çok müsait bir yer var. Derler. Osman Paşa o zaman oraya önümüzdeki yaz bana çadır ve hayma tutun ve beni gebene götürün o zaman benim olduğum yere cerit basamaz siz de kurtulursunuz deyince Gebenliler sevinerek başımız üstüne efendim derler.

Gelecek sene yaz gelince Gümüsoluk Yaylasına paşa için çadır ve hayma kurup paşayı göçürüp getirirler. Ve Cerit Aşiretinin zulmünden kurtulurlar. Bunun yanı sıra her yıl hane başı paşaya 15 okka yağ verirler. Bu durum bir kaç sene böyle devam eder. Cerit Aşireti gelmez olur. Rahatsızlık kalmaz bir gün Gebenliler toplanır artık paşaya yağ vermeyelim derler. İçlerinden söz

söylemeye becerikli beş kişi seçerler ve paşanın çadırına gönderirler. Beş Gebenli paşanın çadırına 50 metre kadar yaklaşır oraya otururlar. Saat 09.00 sıraları olsa gerek ki, paşanın Çukurova Bozdoğan Aşiret Beyinin kızı olan Kara Hatun 8–9 yaşlarındaki oğlu Süleyman'ı çadırların etrafında gezdirirken bir de bakar ki çadıra 50 metre uzakta birkaç kişinin oturduğunu görünce onlara gelin diye el eder. Gebenliler 10–15 metre kadar kendine yaklaşınca yüksek ses ve acayip bir tavırla ne ulan abalı Gebenliler derdiniz ne gene der. Hatunun hal ve hareketi onları şaşırtır. Bu sene yağ vermeyecektik diyecekleri yerde şaşırırlar. Hatun bu sene vereceğimiz yağ eninik mi kereli mi verelim der. Hatun bakar ki eninik daha iyi mademki erinik vermek istiyorsunuz bundan sonra da erinik verin der.

Gebenliler yüzleri azgın suratları düşük kendilerini bekleyenlerin yanına gelirler. Onları bekleyenlere ne yaptınız diye sorunca kereliyi erinlik ettik derler. Ondan sonra da devamlı erinik verirler.

Osman paşa duruma bakar Gebenlilerin saf ve iyi niyetliliğinden yararlanarak gebenin arazisinde boşluk bularak doğusu Mail batısı, Kızılgöl, kuzeyi Koyun yolu, güneyi Camuz yokuşu olmak üzere bu hudut içinde 20.000 dekar araziye tapu kestirir. Bu tapu zamanla Gebenlileri çok büyük sıkıntıya soktu. İşte bu canlı olay yukarıda bahsettiğim gibi geben halkının saf ve iyi niyetliliğinden meydana gelmiştir.

Bu canlı ve yaşanmış olayı kasabanın en yaşlı ve ileri gelenleri ile oturup sorarak öğrendim ve kaleme alarak 1982 yılında kasabada belediye başkanı iken derledim. 1982 yılının mayıs ayında Çukurova radyosundan bir ekip geldi iki gün misafirim oldular. Birçok araştırma yaptılar. İşte o zaman yukarıdaki canlı olayı benden röportaj olarak kasete aldılar. Ve günaydın programında yayımladılar.

İbrahim ERGÜN
10 MAYIS 1982

DENEME

GEBEN KASABASI VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR

İbrahim ERGÜN

Kasabanın Tanımı

Geben Kasabası Andırın ilçesine bağlı olup 30 Km. mesafede bulunmaktadır. Ortatoros dağlarından sayılan "Mail, Höbek ve Kayıranlı Dağları eteğinde Baran" vadisine kurulmuştur. Kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekte ise de bazı kaynak ve olaylardan anlaşıldığına göre 16 veya 17. yüzyılda Ramazanoğullarından bir şahıs tarafından kurulduğu bilinmektedir.

Köyün önünde (80) bin dönüm Tarım arazisi bulunmaktadır. Halk bu araziye Arpa, Buğday, Mısır ve Pancar ekmektedir. Eskiden Arpa, Buğday Harman edilir ve o Harman At ve Öküzle Gem denilen bir tahta araçla sürülerek hasat edilirdi. İşte sözü edilen Harman Gebende kadın ve erkek birlikte çalışarak olurdu. Geben köyünde eskiden Kağani denilen ve Öküzle çalıştırılan iki tekerlekli araba ile çalıştırılırdı. Bu Kağani arabalarının önüne düşerek ekresiyetle kızlar ve gelinler tarlaya götürürlerdi ve hasat edilen ürünleri evlerine taşırlardı. Bir yaz aylarında Geben köyüne yolu düşen Halk Aşığı Aşık Ali Gebende bu vaziyetti görünce çok duygulanır ve oturup sazını eline alarak aşağıdaki 5 mısralık türküyü söylemiştir. Bu olay tahminen 20 yıl öncesinde olmuştur.

Bir yaz günü uğradım Geben eline

Hayran kaldım şu güzellin haline

Yabayı küreği almış eline

Harmana giden güzeli gördüm

Şöyle bir harekette görsem yolunu

Üçyüz hane derler Geben elini
Söyletsem söyletsem duysam dilini
Elinin içinde kınalı güzeli gördüm

Evleri bir çok karakola bakar
Güzelin ateşi göreni yakar
Önüne düşmüş Kağılar çeker
Elinde cenberinin telini gördüm

Köy yeri derler keklik uçurdum
Güzeli görünce aklımı şaşırdım
Kırıtlara buzbulanık su içirdim
Akan pınarlarının selini gördüm

Aşık Alim gördüğü güzele bakar
Güzelin şahsi cemaline türküler yakar
Badeler doldurmuş dilleri şeker
Şerbet dolduran elleri gördüm

Yukarıdaki bu olay Geben Kasabasında 1982 yılında Ağacık Memiş denilen (85) yaşındaki yaşlı amcadan merakım gereği derlenmiştir.

DERLEME

GEBEN MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ

İbrahim ERGÜN

Geben Kasabası Andırın İlçesine bağlı olup, ilçenin kuzeyinde Göksun ilçesine giden yol güzergahında ORTATOROS Dağlarının eteğın Baran Vadisine kurulmuştur. İlçe merkezine 30 km. mesafededir.

MEYREMÇİL KALESİ : Kasabanın kuzeyinde Kayranlı Dağının eteğında bir vadide bulunmaktadır. Efsane olayı anlatıldığına göre şöyle gelişmiştir.

Meyremçil Kalesi Kralının Mayrum adında bir güzel kızı olur. Bu kıza Andırın İlçe Merkezine 3 Km. mesafede bulunan Göksun ilçesi sınırları içinde bulunan KIZILKALE Kralının oğluda Meyremçil Kalesi Kızı Mayruma aşık olur. Geben kasabasına 30km. mesafede bulunan Göksun İlçesi sınırları içinde bulunan KIZILKALE Kralının oğluda Meyremçil kalesi kızı Mayruma aşık olur. Bu iki kalenin kralı Mayrumu oğullarına istemek üzere Meyremçil Kalesi Kralına gelirler. İki kalenin kralı da sevdiği kişiler oldukları için bunların kırılmamalarını temin edici bir şart ortaya koyar.

Derki: Atının ayağını toprağa değıdirmeden kim evvel kaleme gelirse kızım Mayrumu ona veririm der. Bunun üzerine iki kral kalelerine dönüp hazılığa başlarlar. Göksun – Kızıl kale kralı bir metre eninde taş döşeterek hemen kaleye yakın 3km. mesafeye kadar gelir. AZĞIT Kalesi kralında ise hiçbir gelişme olmadığını duyan MEYREMÇİL kralının kızı Mayrum AZĞIT Kalesi kralının oğluna gönüllü olduğu nedenle AZĞI kralına haber gönderir. Aklını başına alsın Kızıl kale

kralı gelmek üzere kendi atlarının ayağına (KEÇE) sarıp gelsin der. Bunun üzerine AZĞIT Kalesi Kralı atlarının ayaklarına (KEÇE) sarıp Kaleye gelirler. Bu durumu duyan KIZILKALE kralı Geben – Meyremçil kalesinin üstünde yüksek bir yere çıkıp kaleye bakar ki AZĞITKALESİ kralı gelmiş atları bağlı görünün. Artık kızı alma ümidi kesilmiş olduğundan başka yapacakta bir işi kalmaması üzerine (Şöyle der: Mayrumda Çilidi diyerek kızı kötölemek manasında bir keşime sarf ederek çekilip gider. İşte o zamandan beri kalenin adı biraz incelti olarak (Meyremçil) kalesi olarak söylenir.

Bunun üzerine Meyremçil Kalesi Kralı Mayrumu Azğit kalesi kralının oğluna verir. Kralın oğlu Mayrumu çok sevdiği için kızın isteği üzere olsa gerekli KAYIRANLI dağının hemen altından fışkırıp çıkan su kaynağının yerin üstünde bulunan bir taşın yüzüne Mayrumun HEYKELİNİ kabartma olarak yaptırır. Şimdi Mayrumun Heykeli taşın yüzünde halen görünmektedir.

İşte efsane böylece sona ermiştir.

DERLEME

GEBEN VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR

İbrahim ERGÜN

1980 Yılından 1983 yılı son aylarına kadar üç yıla yakın bir zamandır Geben kasabasında Belediye Başkanlığı yapmış bulunmaktayım. Geben Andırın ilçesine 30 Göksun ilçesine 30 km. olmak üzere ili ilçe arasında be Orta Toros diye adlandırılan Kırık, Höbek ve Kayranlı dağları eteğinde, Çukurova'dan Andırını takiben Göksun ve Pınarbaşı – Kayseri istikametine doğru devam eden tarihi olarak bilinmemekle beraber, 16. yüzyılda Adana'dan nesure ile geldiği bilinmeyen Ramazanoğulları ailesinden gelen birkaç aile tarafından kurulduğu söylenmektedir.

Geben halkı daha ziyade İç Anadolu gelenek ve göreneklerine bağlı olarak yaşam sürdürmektedirler. Halk imkanları doğrultusunda birbirleri ile yardımlaşmayı çok sever. Köy halkı saf düşünceye sahip olduğu nedenle ilerde gerek şahıslarına ve gerekse köy toplumuna ilerde geleceği düşünemediklerinden bazı şahsi ve toplum olarak bazı zararlara uğramışlardır.

Gebende iki ayrı kariyerden yerleşim sağlamış olup, birisi Türk Müslüman birisi ise, Ermenidir. Bu iki ayrı din ve görüşe sahip kariye 1919 yılına kadar yan yana beraberce yaşamışlardır. Türk Müslümanlar Baran vadisine, Ermeniler, Mail vadisine yerleşmişlerdir. Ancak zeytin Ermenilerine bağlı olarak yaşamlarını sürdüren Ermeniler, 1919 yılında Zeytin Ermenilerinin kışkırtması ile zeytin Ermenilerinin yanında yer alarak Geben ahalisine ve çevre köylere insanlık dışı hareketlerde bulunmaya başlamışlardır. Geben ahalisi ve çevre köyler

ahalisi birçok zaman korkudan evlerini terk ederek dağlarda ve mağaralarda çoluk çocukları ile birlikte geceyi geçirmişlerdir.

Yukarıda Geben köyünün tarihi kervan yolu üzerinde kurulmuş olduğundan bahsetmiştik. İşte 16. yy. kurulduğu söylenen Geben köyü birçok tarihi olaylara sahne olduğu söylenmektedir. Ancak bizim kısa yoldan değerlendirmiş bulunduğumuz bir olayı burada dile getirmek istiyoruz. Ama bu evsane olayın ne derece doğruluğuna tam olarak kanaat vermemizin mümkün olmadığını şimdiden belirtmekte fayda mülâhaza ediyorum.

Bazı kaynaklardan öğrenildiğine göre, Kayseri İline bağlı Sarız ve Pınarbaşı Binboğa yaylalarında Türk Avşar Beyliği, hem Binboğa dağlarında hüküm sürmek ve hemde Çukurova'ya inerek Çukurova'da da varlığını ve beyliğini sürdürmeye çalışmış. Yalnız o tarihlerde Çukurova'da yaz aylarında yaşama imkanının güç olması nedeniyle, yaz aylarında Binboğa dağlarına çıkarlarmış. Bu yolculuk seferlerini ise, Göksun – Geben ve Andırın üzerinden devam etmekte olan tarihi kervan yolundan devam ettirirlermiş. Yalnız şurasını belirtmekte yarar görüyorum. 16 ve 17. yüzyıllarda şimdiki Andırın ismi ile mevcut İlçe, Andıran adıyla bir kariye durumunda olduğu söylenmektedir.

Çukurova'da hüküm süren Türk Aşiret Beyleri hem Çukurova'ya inip yerleşmeye ve hükümranlılığını sürdürerek beyliklerini genişletmeye ve hemde yaz aylarında yaylamak için yüksek yerlerde de hükümranlıklarını devamlı çalışırlarmış. İşte o zamanlar nereden geldiği bilinmeyen KARALAR adında bir Türk Aşiret Beyliği Çukurova'ya inmiş ve yerleşmiş.

Aslında Çukurova'da birçok Aşiret Beylikleri yerleşmiş ve hüküm sürmüştür. Ben Çukurova'da yerleşip hüküm süren Beyliklerden ve hepsinden bahsetmek istemiyorum. Ancak, Avşar Beyliği ile Karalar Aşiret Beyleri arasında Geben'de meydana bir olayı belirtmek üzere Çukurova'da hüküm süren beyliklerden söz etmiş bulunuyorum.

Daha öncede belirtmiş olduğumuz gibi Çukurova'da beyliklerini sürdürürsen Aşiret Beylerinden Karalar Aşiret Beyinin oğlu, Avşar Aşiret Beyin kızına aşık olur. Fakat Avşar Aşiret Beyi çok güçlü ve yükseklerden uçar, gururlu, Karalar Aşiret Beyi ise, Aşiret yönünden ve gerekse gelişme yönünden zayıf olduğunu hissederek oğlu için Avşar Aşiret Beyinin kızının istemeye cesaret edemez. Çünkü o zamanlarda görücü usulü evlenme hakim idi. Oğlunun ısrarına dayanamayan Karalar Aşiret Beyi yanına Aşiretin ileri gelenlerinden birkaç kişi alarak yaz aylarında Binboğa dağında yalada bulunan Avşar Aşiret Beyine Düğür gider, yani istemeye gider. O zamanın örf – adetlerine göre ister. Avşar Aşiret Beyi, Karalar Aşiret Beyin küçük bir Aşiret Beyi olması nedenle kızına oğlu için düğür gelmesini bir gurur meselesi ederek Karalar Aşiret

Beyini kovuyor gibi bir tavırla reddeder. Karalar Aşiret Beyi yanındakilerle birlikte çok üzgün bir vaziyette, Göksun – Geben – Andırın istikametini takip eden yoldan Çukurova'ya iner. Avşar Aşiret Beyinin tavır ve hareketleri çok gücüne gitmiş olsa gerek ki, meseleyi ölüm kalım meselesi sayarak aşiretlerinden sayısı bilinmeyen bir gurup çete teşkil ederek Binboğa dağlarında ve çadırlar bulunan Avşar Aşiret Beyinin çadırını geceleyin basarak alıp kaçmaya takip eden tarihi yoldan giderek bir gece Binboğa dağında yaylada bulunan Avşar Aşiret çadırlarını basarak Avşar Aşiret Beyinin kızını ayrı bulunduğu özel çadırından alıp kaçarlar. Çok hızlı suratla kaçmaya devam edip Göksun – Meyremçil üzerinden geceleyin Gebenin Güneyinde ve Kırksu Boğazı denilen yerde konaklamak için karargah kurarlar. Çok yorgun olan Karalar konakladıkları yeri sapa ve oğrun bir yer hesap edip. Orada iki üç gün kalmayı ve yorgunluklarını geçirmeyi düşünerek çadır kurarlar. Çadır kurarken kaçırdıkları gelinlik kızı ayrı ve özel bir çadır kurar. Yanlarında getirdikleri Karalar Aşiret kadınların himayesine verirler.

Burada konaklarken Avşar Aşiretinin geceleyin gelip kendilerini basıp kızı geri alacakları ve kendilerini perişan edecekleri hiç akıllarına bile gelmez.

Derin uykuda bulunan Avşar Aşireti uyanduklarında baskına uğradıklarının farkına vararak ölü yaralı olup olmadığını araştırırlar, ölü ve yaralı olmayınca çok fazla telaşa kapılmayarak baskının nereden ve kim tarafından yapıldığını öğrenmeye çalışırlar. Avşar Aşiret Beyinin özel çadırından (kızın özel çadırından) kızın kaçırdığı hiç akıllarına bile gelmez. Özel çadırında bulunan aşiret beyinin kızının çadırını kontrol ettiklerinde kızın kaçırılmış olduğunu öğrenirler. Kızın kaçırıldığını öğrenen Aşiret Beyi çok kızar ve hiddetlenir. Aşiretine derhal hazırlanması için emir verir. Bu arada kızının Karalar Aşireti tarafından kaçırıldığının farkına vararak Göksun – Meryemçil ve Geben üzerine öncü hafiye iki tane yavuz atlı gönderir ve sayısı çok fazla olduğu bilinen askerle birlikte devam ederler.

Bu arada şunu belirtmekte yarar görüyorum. Karalar Aşireti Avşar Aşiretinin çadırını basıp kızı özel çadırını basıp kızı özel çadırından kaçırdığına göre Avşar Aşiret Beyinin kızı, Karalar Aşiret Beyinin oğluna gönüllü olsa gerektir.

Yukarıda demiştik ki öncü hafiye gönderildi. İşte gönderilen öncü hafiyeler Karalar Aşiret Beyinin oğluna gönüllü olsa gerektir.

Yukarda demiştik ki öncü hafiye gönderildi. İşte gönderilen öncü hafiyeler Karalar aşiretinin Geben Köyünün Güneyinde ve Kırksu boğazı denilen yerde konakladıklarını öğrenip Avşar Aşiret Beyine iletirler. Bunun üzerine Avşar Aşireti, Karalar Aşiretinin yaptığı gibi gece uykunun derin olduğu bir vakitte Karalar Karargahını basıp kızı almak isterken kılıç harbi başlar.

Sabaha kadar sessiz kılıç harbi yaparlar. Avşar Aşireti çok güçlü ve daha cengaver olduğu nedenle Karalar Aşiretine çok zayıf vererek perişan ederler. Özel çadırında ve kadınların himayesinde hiç el değmeden duran kızı teslim alarak Meyremçil belini takiben Göksun üzerinden Binboğa dağlarındaki çadırlarına gelirler. Gelirler ama çok sinirli ve öfkeli bulunan Avşar Beyi Karalar Aşiretini ortadan kaldırmaya karar verir.

Kavgada sağ kurtulan Karalar Aşiret Beyi sağ kalan ve yaralı askerleri ile oturup dertleşirken tabiki olaydan Gebenlilerin haberleri olur. Hemen kavganın olduğu Kırksu Boğazına gelirler ki be görsünler. Birçok ölü ve birçok yaralı bulunmakta. Hadiseyi öğrenirler yaralılara yardım ederler ve ölüleri oraya defnederek Karalar Aşiretinden sağ kalanlara yemek yedirip azıklarını da verip Çukurova istikametine yolcu ederler.

İşte şimdi Geben Kasabasının Güneyinde Kırksu civarında çok eski hatta kayıp olma durumunda bulunan ve Karalar mezarlığı adıyla anılan mezarlığın bu olayda meydana gelen kavgada ölen Karalar Aşiretlerine ait olduğuna büyük bir ihtimal bulunmaktadır.

Aşiret yönünden çok güçlü ve yüksek şahsiyet ve gurura sahip olan Avşar Aşiret Beyi, Karalar Aşiretince kendisine yapılan hareketten çok gazaplanmış olduğundan Aşiret yönünden zayıf durumda bulunan Karalar Aşiretinin üzerinden zulmüne kaldırmayarak ilerlemesine ve gelişmesine meydan vermez. Bu suretle de Karalar Beyliği ve Aşireti zaman zaman yok olur gider.

Bilmiyorum şimdi Çukurova'da Karalar adı ile bir köy veya Aile varmıdır. Tabi bu konu araştırma gerektiren bir konudur.

Not : Geben Kasabasında yaşayan ve yukarıda belirtmiş olduğum olayların birçoklarının yaşanmış bir olay olduğu gerçektir. Ancak tarafımda yapılan araştırma neticesi kaynaklardan da yararlanarak dile getirdiğim hadiseler efsane durumunda olsa da gerçeğe yakın bir olay olduğu kanaatindeyim.

DERLEME

İbrahim ERGÜN

ÇUKUROVA'DAN BAŞLAYIP YEŞİLOVA-TOKMAKLI KASABASI ANDIRIN İLÇESİ - GEBEN KASABASININ İÇİNDEN GEÇEN TARİHİ GÖÇ YOLU VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR

Andırın ilçesine bağlı ve ilçeye 30 km. mesafede bulunan Geben kasabasında 1980 yılından 1983 yılı sonuna kadar Belediye Başkanlığı görevinde iken, 1982 yılında ve yaz ayları 15 Mayıs tarihinde her zaman olduğu gibi kasaba halkından 85 yaşlarında foter şapkalı Ağacık Memiş Koç ismindeki amca Belediyeye geldi. Benimde müsait olduğum zamandı. Memiş amcayı dinlenme odasına aldım orada çay içerken, Memiş amca Çukurova'dan devam eden tarihi göç yolundan ve bu göç yolundan yaz aylarında yaylalara kış ayında Çukurova'ya göçen Türkmen Aşiretlerinden bahsetti. Karacaoğlanın da Yörük Aşiretlerinden Aydınli Aşireti ile geçtiğinden söz etti. Neden biliyorsun dediğimde Karacaoğlan ile Dadaloğlunun Tokmaklı, andırın ve Geben muhitlerinden bahseden türkülerinin olduğunu söyledi ve Karacaoğlanın türküsünü söylemeye başladı. Ben hemen ibaret olan aşağıdaki türküyü kaleme aldım.

Yine esti muhabetin yelleri
Attıkça bol geliyor falı yavrunun
Al vardı harboğazı yolları
Farlayıp gider alı yavrunun

Harboğazından öte Haştırın yakın

Çık Akkale gediğine dört yana bakın
Açılmış yaylanın çiçeğini sokun
Seherde açar gülü yavrunun

Akkaleden uğradın mı alın çınara
Uzatsam elimi yetmiyor o yare
Kon Kazanpınara zülfünü tara
Parlayıp gider perçemi teli yavrunun

Halbura varınca pınarından su içtin mi
Seher vakti Geben çayını geçtin mi
Arap at üstünde göç önüne düştün mü
Katar katar olmuş gider eli yavrunun

Meyremçil Türkmenlerin konalğa yeri
Böyle devam etmiş eskiden beri
Çok özledim kınalı güzeli
Gurup gurup gider eli yavrumun

Karacaoğlan avlığında avında
Yedi avcısı çıkar seher çağında
Bugün sevdiceğim konur dağında
Koraf koraf olmuş eli yavrunun

DERLEME

İbrahim ERGÜN

ANDIRININ YAZILMAMIŞ TARİHİNDEN HALBUR YAYLASI

Kasabanın yaşlı kocalarından sorup öğrenilerek derlenmiştir.
Öğrenildiğine göre olay şöyle gelişmiştir.

Çukurova”dan başlayıp Binboğa yaylalarına giden tarihi göç yolu Andırın-Geben üzerinden devam etmektedir. Kış aylarını Çukurova’nın çeşitli yerlerinde geçiren Aydınli yaz aylarında Binboğa ve Konur dağı yaylalarında geçirmek üzere yukarıda belirtilen göç yolundan 20 ve 30 çadırlar halinde göçerlerken Andırın ve Geben Kasabası arasında bulunan Halbur yaylası Aydınli Aşiretlerinin konaklama yeri durumunda olan Halbur yaylasında konalar bir hafta birisi Halbur yaylasında oğlunu evermek üzere adet üzere düğün merasimi düzenler. Düğün üç gece ve üç gün devam eder ve neticede gelin getirilir attan iner. Adet gereği orada bulunan gençler Güvayı kollarına takıp sıkılan silahlardan çıkan kurşunlardan birisi Güvaya isabet eder ve Güva yere düşer ölür.

İşte o zaman bunun gören gelin teli duvağı sıyırıp yere atarak aşağıdaki ağıtları söylemeye başlar.

Karaçadır kuruluyor,
Etekleri geriliyor.
Düğün evine gelen Samen

Cenazeye deriliyor.

Kaza çadır yele karşı
Yeşil ördek göle karşı
Ben ne diyeyim Döne teyze
Türkmenlere ele karşı

Halbur derler yüksek yayla
Olurmu mevlam olurmu böyle
Otur yanıma Döne teyze
Söyle bana öğüt söyle

Evlerinin önü dölek
Yağar yağmur olur sulak
Sanki bende gelinmi oldum
Hani perçem hani duvak

Süpürmedim halınızı
Bilemedim kavlinizi
Bana kademsiz diyorlar
Ben mi öldürdüm oğlunuzu

DERLEME

ANDIRININ YAZILMAMIŞ TARİHİNDEN

HALBUR YAYLASI

İbrahim ERGÜN

Kasabanın yaşlı kocalarından sorup öğrenilerek derlenmiştir.

Öğrenildiğine göre olay şöyle gelişmiştir:

Çukurova”dan başlayıp Binboğa yaylalarına giden tarihi göç yolu Andırın-Geben üzerinden devam etmektedir. Kış aylarını Çukurova’nın çeşitli yerlerinde geçiren Aydınli yaz aylarında Binboğa ve Konur dağı yaylalarında geçirmek üzere yukarıda belirtilen göç yolundan 20 ve 30 çadırlar halinde göçerlerken Andırın ve Geben Kasabası arasında bulunan Halbur yaylası Aydınli Aşiretlerinin konaklama yeri durumunda olan Halbur yaylasında konalar bir hafta birisi Halbur yaylasında oğlunu evermek üzere adet üzere düğün merasimi düzenler. Düğün üç gece ve üç gün devam eder ve neticede gelin getirilir attan iner. Adet gereği orada bulunan gençler Güvayı kollarına takıp sıkılan silahlardan çıkan kurşunlardan birisi Güvaya isabet eder ve Güva yere düşer ölür.

İşte o zaman bunun gören gelin teli duvağı sıyırıp yere atarak aşağıdaki ağıtları söylemeye başlar.

Karaçadır kuruluyor,
Etekleri geriliyor.
Düğün evine gelen Samen
Cenazeye deriliyor.

Kaza çadır yele karşı
Yeşil ördek göle karşı
Ben ne diyeyim Döne teyze
Türkmenlere ele karşı

Halbur derler yüksek yayla
Olurmu mevlam olurmu böyle
Otur yanıma Döne teyze
Söyle bana öğüt söyle

Evlerinin önü dölek
Yağar yağmur olur sulak
Sanki bende gelinmi oldum
Hani perçem hani duvak

Süpürmedim halınızı
Bilemedim kavlinizi
Bana kademsiz diyorlar
Benmi öldürdüm oğlunuzu

22/OCAK 1982 tarihinde kaleme alınmıştır.

BİR AVŞAR AĞASININ HAYAT ÖYKÜSÜ

Hali vakti yerinde bir Avşar ağasının ilk karısından evladı olmayınca özrün kendisinde olduğunun farkına varmayarak tekrar tekrar olmak üzere yedi sefer evlenir. Hiç birinden de çocuğu olmaz. Bu arada yaşda sekseni bulur ve en son karısı Dudu Hatunla kalır. Bir gün otururken çok duygulanır Dudu Hatunu yanına çağırıp oturtur ve duygularını aşağıdaki şekilde dile getirir.

Çatal konan çatal baca
Ben ağlarım gündüz gece
Sıçrar ata binerdim

Œimdi oldum küküm koca

Karacadır dokuz direk
Dayanmıyor buna yürek
Karacadırın altında
Mor kekilli oğlan gerek

Denginen yatıyor altun
Parayınan evlat alınmıyor satın
Yedi tane el kızı aldım
En sevgilisi Dudu Hatun

Gel dudum yanımda otur
Ben söyleyeyim sen yetir
Ömrümde ben yayla görmedim
Git yayladan çiçek getir.

Öykü yaşlı kocalardan sorup ve araştırmak suretiyle derlenmiştir. Bu derlemeyi Geben kasabasında Belediye Başkanı iken 12 Şubat 1982'de derledim ve kaleme aldım.

DERLEME

HİKÂYE VE YAŞANMIŞ HALK OYUNLARI

-Gittik almaya, kalktı gelmeye, geldiği için gelemedi, gidere gelicek.

-zabın deve yağdan öldü. N yerde öldü ne gökte. Akşama bir saat kala sabaha karşı öldü.

Bir bölgenin avcıları orada bulunan yüksek bir dağa geyik avına giderler. Dağda epeyce gezerler ama hiç geyiğe rastlamazlar. Dolaşp dururlarken önlerine bir aslan çıkar. Aslanı vururlar, aslan yaralanır fakat ölmez. Aslan inine gider inler. Orada dolaşan bir kaplumbağa boynunu inin içine uzatarak aslana seslenir. “Ne inliyorsun aslan kardeş” der. Aslan cevap verir

“Avcıların kurşununa hedef oldum yara aldım. Yaram ağrıyor onun için inliyorum.” Der. Bunun üzerine kaplumbağa “Aslan kardeş bizim çocuklar ava gittiler onların kurşununa hedef olmayasın” diye cevap verince aslan “Kaplumbağa ben bu yaradan ölmezdim ama senin bu sözün beni öldürür” diye cevap verir.

DEDEM KOCA MEMİŞ’İN SÖZLERİ

Benim Hasan isminde büyük bir ağabeyim vardı. Bu ağabeyim kış geceleri komşulara oturmaya çok giderdi. Bir gün ağabeyimi karşısına alarak şöyle öğüt verdiğini duydum. Ağabeyime diyordu ki; oğlum komşuya çok gitme, insan Selamın Aleykümçü olmamalı, Aleyküm Selamcı olmalı diye öğüt verdi.

Komşu da haksız bir olay olursa onu duyduğu zaman huylanır ve kendi kendine söylenirdi. Bir gün yine komşu da haksız bir olay olmuş ve onu da duymuş yine kendi kendine söyleniyordu. Babam dedi ki; Bire baba bu olayda bizim hiç ilgimiz yok neden söyleniyorsun her zaman böylesin ilgisiz olaya huylanıyorsun deyince dedem babama şöyle cevap verdi:

- Oğlum bizimle ilgisi yok ama ben mahala katlanamıyorum cevabını verdi. Ben bu kelimeyi inceledim mahala katlanamıyorum sözü haksızlığa katlanamıyorum anlamına geliyormuş.

İnsanın kötüsü kendisi laf verir kendi güler. İşte insanların kötüsü budur. Sen laf ver el gülsün derdi.

Oğlum bir insana değerinden fazla değer vermeyin sonra şımarır kendisine zarar verir sana da zarar verir derdi.

O zamanın dal fesli gençleri bir yerde düğün olursa topluca giderlermiş. Komşu köylerin birinde bir düğüne kendi ürettikleri kara barut ile çakmaklı kara tüfekleri doldurup giderlermiş. Düğün evine varınca herkes tüfeğini evini süyüğüne verip sıkarmış. Damın süyüğünden toprak dökmeyenin vay haline. Düğün evine varınca herkes tüfeğini dayamış sıkmış. Herkesin tüfeği toprak dökmüş. Altı oğlan isminde bir sefilin tüfeği toprak dökmemiş. Dedemin grubunu temsil eden grup başı Gökçe Hasan Ali adın da çok acımasız birsi varmış. Düğünde bir müddet kaldıktan sonra dönmüşler. Gece karanlıkta Gökçe Hasan Ali grubu durun bakalım demiş. Grubu dondurunca tüfeği damdan toprak dökmeyen sefil Altı Oğlanı çağırmiş. Belindeki bir metre uzunluğundaki palabıçak denilen kama ile Altı Oğlanı “kurban olayım ağam vurma artık” diyene kadar dövmüş. Bundan sonra tüfeği iyi dolduracaksın diye de tembih etmiş. Aradan zaman geçmiş. Yine bir düğün olmuş. Düğüne topluca gidecekler. Gökçe Hasan Ali grubu çağırıp kendi nezaretinde tüfekleri doldurtmuş. Gençler tüfeklerini doldurmaya başlamışlar. Altı Oğlan da aynı grubun içindedir. Gökçe Hasan Ali gelip Altı Oğlan’a sormuş: Ne kadar koydun ? Yine bizi mahcup etme deyince Altı Oğlan : Ede seyrederekten dört parmak koydum der. Düğüne giderler tüfekleri damın süyüne verip verip sıkarlar. Altı Oğlan da sıkar, sıkar ama elinde tüfeğin kundağı kalır. Olay böylece biter.

DERLEME

İKİ AŞİRET ARASINDA ANLAŞMAZLIK VE SİLAHLI KAVGA

Bu iki aşiret arasında meydana gelen olayı 1982 yılında Geben kasabasında Belediye Başkanı iken kasabanın yaşlılarından merakım gereği öğrendim ve derledim.

Malcılıkla uğraşan ve yaz aylarını Binboğa Dağlarında geçiren Avşar ve Cerit Aşiretleri arasında Mer’a anlaşmazlığı çıkar ve bu anlaşmazlık silahlı kavgaya dönüşür. İşte bu silahlı kavgada Avşar Aşireti

ileri gelenlerinden birinin Murat adındaki oğlu vurulur. Vurulur ama Murat ölmez. Cerit Aşireti Murat'ı tutsak alır ve Murat bir müddet yaşar ama neticede ölür.

İşte Murat'ın öldüğünü duyan anası Avşar geleneğine göre aşağıdaki beş mısradan ibaret ağıt türküyü yakar.

Gök yüzünde dönen kuzgun

Yavrum yaran çok mu azgın

Ne kışneyen çer alası

Karpuzlukta kaldı dizgin

Gök yüzünde dönen kartal

Cıynak vurur yeri yırtar

Oğlum tutsak kaldı gelin

Takımını ver de kurtar.

Evimizin ardı bayır

Silah öter cayır cayır

Yavrum yaran azgın ise

Yerin yüksek bize çağır

Evimizin ardı kepir

Atlı gelir güpür güpür

İnşaaah oğlum geliyor

Kalk gelin odayı süpür

Geyik geldi sulanıyor

Bastiğı yer bulanıyor

Tez gel Murat oğlum tezel

Kır at damı dolanıyor.

DERLEME

İbrahim ERGÜN

HALK AŞIĞI KARACOĞLAN NERELİ

1973 yılında Kahramanmaraş Öğretmen Okulunda talebe iken oğlum Mehmet ve kızım Medine Ergün'ün Türkçe derslerinde Türkçe öğretmenleri Karacaoğlan ile ilgili Maraş tarihinden alınan kompozisyon yazdırmıştı. İşte o zaman merakım gereği kaleme alıp yazmıştım.

Maraş tarihinde anlatılan bilgi şöyledi. Karacaoğlan 16–17. yüzyıllarda Maraş'ın sancak olup Halebe bağlı iken şimdi Osmaniye iline bağlı bulunan bahçe ilçesi Maraş'a bağlı imiş. Bahçe ilçesine bağlı halk arasında söylenen DÜLDÜL dağının ardında Farsak köyünden Sail oğullarından Karacaoğlan oranın saz çalıp türkü söyleyen kişilere imrenerek 10–15 yaşlarında,

bir saz bulup çalip söylemeye başlar bu durumu sevda ile devam ettirir. Ve geliştirir. Bu sırada askerlik de gelip çatar. Saz çalip türkü söyleme sevdasından askerlikten kaçır. Askere gitmez sağdan soldan derler ki o zamanın ünlü belerinden Zülkadiroğlu Maraş beyine git oda âşıklığına alınmanı teklif et derler. Bunu kafasına koyar Maraş beyi Zülfikaroğluna varır beni oda âşıklığına alır mısın der. Bey der ki, seni tanımıyorum şurada bir çal söyle bakalım da ondan sonra düşünürüm der. Hemen Karacaoğlan sazını kucağına alır. Durum beyin hoşuna gider. Karacaoğlanı oda aşıklığını kabul eder.

Zülfikaroğlu beyin sarayında epeyce kalır. Beyin yetişkin güzel kızı Karacaoğlan'a aşık olur. Bir gün Karacaoğlanı yaklaşıp ben sana aşığım der beni babamdan iste der. Karacaoğlan "ben bir aşığım sen ise bey kızısın baban seni bana vermez beni de buradan kovdurur. Kız o zaman beni kaçıır der. Karacaoğlan onu da yapamam o zaman baban seni de beni de öldürür. Fakat kız peşini bırakmayınca oradan kendi kaçır Yörük aydınlı aşiretlerine katılır. Orada izini kaybettirerek yaşamını sürdürür. Hayatta Elif adında bir kız ile evlenir. Ondan da ayrılır. Feleğe kahreder bir daha da evlenmez.

Bazı türkülerinden anlaşıldığına göre yaş 65–70 ine erer. Bir bahar ayında yaylaya erken göçen bir Yörük ile kendi de beraber gider Yörük Binboğa dağlarının eteğine bir yere konar Karacaoğlan gezerken dağı seyrettiği zaman dağın başında uzun uzun yatan karı görünce duygulanır. Dağa dönerek aşağıdaki türküyü dağa hitaben söyler

Başında namli namli karın var
Seni yaylamanın zamanı dağlar
Mecalim mi var ki çıkam başına
Kalmadı takatim amanın dağlar

Yağmur yağar yeşil çimen bitirir
Yel estikçe rahyasını getirir
Sarıçiçek safran kurmuş oturur
Çimeni laliye karışmış dağlar

Yaz gelince eller çevrilir konar
Güzeller içer suyundan kanar
Altun küpe kulata mum gibi yanar
Gördükçe artıyor günahım dağlar

Aşağıdaki bilgi kadaströ teknisyeni Mustafa Aksoy tarafından yazılmıştır. Düziçi ilçesine bağlı farsak köyünün 2005 yılında kadaströ tespiti yaparken bu köyün K.Maraş Türkoğlu sınırında bitişik olan farsak köyünün yaylası Dorak kullanılan ve Hodu Kebir adıyla anılan yerde Karacaoğlan'a ait anıt mezar bulunduğı tespit edilmiştir. Ayrıca bu köyde yaşayan bazı ailelerde soy isimlerinin Sail oldukları görülmüştür.

KISSALAR

(YAŞANMIŞ HALK OLAYLARI VE HİKAYE ŞEKLİYLE)

DERLEYEN VE HAZIRLAYAN :

İbrahim ERGÜN
Emekli Özel İdare Müdürü :

KİMDEN DERLENDİĞİ : Olayların Meraklısı Yaşlı Amcalardan :

OLAY CANLI OLARAK YAŞANMIŞTIR?
ŞİMDİ KAPALI SONRA AÇIKLANAKTIR:

- 1-(Gittik almaya, kalktı gelmeye,Geldiği için gelemedi,Giderse gelecek)
- 2- Zabın Deve Yağdan öldü,Ne Yerde öldü ne Gökde,Akşama bir Saat kala sabaha karşı öldü:

ÇOK ÖNEMLİ KİSTA ALINACAKTIR:

Bir bölgenin Avcılara orada bulunan yüksek bi Dağa Geyik avına giderler. Dağda epeyce gezerler ama hiçde bir geyige rast gelemezler.Dolaşıp dururlarken önlerine bir Aslan RİST gelir. Aslana sıklarlar Aslan yara alır fakat ölmez.Kaçar gider yaralı yaralı (INLİĞİNE KAÇAR) orada yaranın acısından inilerken orada dolaşan bir KAPLUMBUĞA Boynunu İnin içine uzatarak Aslanın seslenir, ME İNİLİYORSUN Bire Aslan Kardeş der.ORADAN Aslan cevap verir.DERKİ Avcıların kurşununa hedef oldu yara aldım.Yaram ağrıyorda onun için iniliyorum cevabını verir.Bunun Üzerine Kablumbuğa Aslana şöyle cevap verir.OLAN ASLAN KARDAŞ BİZİM ÇOCUKLAR AVA GİTİLERDİ ONLARIN KURŞUNUNA HEDEF OLMAYASIN DEYİNCE ASLAN ŞÖYLE CEVAP VERİR? ULAN KABLUMBOĞA BEN BU YARADAN ÖLMEZDİM AMA SENİN BU SÖSÜN BENİ ÖLDÜRÜR DİYE CEVAP VERİR)

Bu hikaye önemli ve kıssadan hisse alınacak bir hikaye olduğu için kaleme aldım ve yazdım.

Şimdi bu Bölümde (115)yaşında Vefat eden Koca Memiş Dedemin bazı söylediği meşhur kalıcı sözlerden hafızamda kalan bazılarını aşağıda yazmak itiyorum.Uygun görülürde DERGİYE alınırsa memnun olurum.

SÖZLERİNDEN BİRİSİ :

Benim Bir ağabeyim var idi. Bu Ağabeyim akşamları Komşulara Kış geceleri oturmaya çok giderdi. Birgün Ağabeyimi karşısına alarak şöyle öğüt verdiğini duydum.Ağabeyime diyordiki:Oğlum Komşuya çok gitme,İnsan Selamın alöykümed olmamalı(ALÖYKÜM SELAMCI) olmalı diye öğüt verirdi.

İKİNCİ KOMU :

Komşuda bir haksız olay olursa onu duyduğu zaman Huylanır ve kendi kendine söylenirdi.Birgün yine komşulukta bir haksız olay olan ve onuda duymuş yine kendi kedine söyleriyordu.Babam dediki. Bire Baba bu olayda bizim hiç bir ilgimiz yok neden söyleniyorsun,Herzaman böylesin ilgisiz olaya huylanıyorsun,deyince Dedem Babama şöyle cevap verdi.Oğlum bizimle ilgisi yok ama ben (MAHALA)katlanamıyorum cevabınıverdi,BEİ Bu kelimeyi inceledim MAHALA katlanamıyorum sözü ozamanın tabirine göre haksılığa dayanamıyorum manasına geliyormuş.Arzolunur

ÜÇÜNCÜ BİR SOZU :

İnsanın kötüsü kendi saf verir kendi güler.İşte insanların kötüsü bu.Sen laf ver el gülsün derdi.

DÖRDÜNCÜ SOZU :

Bir insana oğlum değerinden fazla değer vermeyin,sonra şımarır kendincede zarar verir sanada zarar verir derdi.Arzolunur.

(1835 DOĞUMLU OLUP 18/01/1950 TARİHİDE)
(VERFAAT EDEN DEDEM KOCA MEMİŞ'DEN TARİHİ)
(SÖZLER BÖLÜMLER HALİNDE AŞĞIYA ÇIKARTILMIŞTIR)

DERLEYEN VE KALEME ALIP YAZAN :

İbrahim ERGÜN
Emekli Özel İdare Müdürü
(Koca Memiş'in Torunu)

KOCA MEMİŞ'DEN BİRİNCİ SÖZ :

115 yaşındaki Memiş Dedem komşular arasında olan bazı konuları duyduğu zaman kendi kendine söylenirdi. Birgün yine etrafta bir konu olmuş ve kendide duyumu yine söylenmeye başladı. Babamda dediki, Bire Baba bu konunun bizimle ilgisi yok. Sen neden huylanıp söyleniyorsun dedi. Dedem şöyle cevap verdi. Evet Oğlum Bizimle ilgisi yok Amma ben MAHALA katlanamıyorum diye cevap verdi.

Bu konu benim hafızamda kaldı. Epey sonra Akliselim kişilere durumu anlattım ve manasını öğrenmek istedim. Öğrendiğime göre (MAHALA) katlanamıyorum cümlesinin manasının (HAKSİZLİĞA) dayanamıyorum ifadesini içerdiği manasında olduğunu öğrendim.

DEDEDEDEN İKİNCİ SÖZ :

Benim Hasan isminde bir büyük Ağabeyim var idi. Bu Ağabeyim Kış Gecelerinde komşuluğa akşamları çok giderdi. Birgün bu Ağabeyimi yanına çağırarak Ağabeyime şöyle nasihatla bulunduğunu duydu.

Oğlum komşuya çek gidiyorsun. İnsan her zaman Selamın alöykümeü elmalı. Birzamanada Alöykümcü elmalı diye nasihatla bulunduğuna şahit oldum.

DEDEDEDEN ÜÇÜNCÜ SÖZ :

Bir insan kendi laf verir, verdiği lafa kendi gülerse işte insanın kötüsü eadamdır. İnsan kendi laf verip başkaları gülmeli.

DEDEDEDEN DÖRÜNCÜ SÖZ :

Dedem bir konuyu şöyle anlatırdı.

O zamanın Dal fesli gençleri bir yerde bir güğün olursa topluca giderlermiş. Komşu köylerinin birinde bir düğüne kendi ürettikleri kara barut ile çakmaklı kara tüfekleri doldurup giderlermiş. Düğün evine varınca herkes tüfeğini evin süyüğüne verip sıkarmış. Damın süyüğünden toprak dökmeyenin vay haline. Düğün evine varınca herkes tüfeğini dayamış dayamış sıkmış. Herkesin tüfeği toprak dökmüş. Altıoğlan isminde bir sifilin tüfengi toprak dökmemiş. Dedemin gurubunu temsil eden gurup başı duruşunda Gökcehasan Ali adında çok acımasız birisi var imiş. Düğünde bir müddet kaldıktan sonra dönmüşler. Gece karanlıkta Gökcehasan Ali Guruba durun bakalım der. Gurubu durdurunca tüfengi damdan toprak dökmeyen sefil Altıoğlanı çağırır. Belindeki bir metre uzunluğundaki Palabıçak denilen kama ile Altıoğlanı Kurban olayım ağam vurma artık diyene kadar vurur döver. Bundan sonra iyi dolduracaksın diyede tenbih eder.

Aradan zaman geçmez yine bir düğün olur. Düğüne topluca gidecekler, Gökcehasan Ali Gurubu çağırın kendi nezaretinde tüfekleri doldurturur gençler tüfeklerini doldurmaya başlarlar. Altıoğlan da aynı gurubun içinde yine bulunur. Gökcehasan Ali gelip Altıoğlanı serar. Nekadar koydu yine bizi mahcup etme deyince Altıoğlan EDE SEYREKTEKEM. DÖRT PARMAK KOYDUM. DERİ Düğüne giderler tüfekleri damın süyüğüne verip verip sıkarlar. ALTIOĞLANDA TÜFEĞİNİ SIKAR, SIKAR amma elinde tüfeğin kundağı kalır. Olay böylece biter.

DERLEME

İbrahim ERGÜN

MERA ANLAŞMAZLIĞI

İki aşiret arasında mera anlaşmazlığı yüzünden kavga meydana gelir ve bu kavga silahlı çatışmaya dönüşür.İşte bu silahlı çatışmada bir Avşar ağasının Ahmet adındaki oğlu vurulur.Ahmet ölmez karşı cerit aşiretinin tutsağında kalır bir müddet yaralı olarak kalır ve nihayet ölür.İşte o zaman Avşar geleneğine göre Ahmet'e aşağıdaki ağıt yakılır.

Gökyüzünde dönen kuzgun

Yavrum yaran çok mu azgın

Ne kişniyon çer alası

Karpuzlukta kaldı dizgin

Gökyüzünde dönen kartal

Çaynak vurur yeri yırtar

Oğlum tutsak kaldı gelin

Takımını ver de kurtar

Evimizin ardı bayır

Silah öter cayır cayır

Yavrum yaran azgın ise

Yerin yüksek bize çağır

Evimizin ardı kepir

Atlı gelir güpür güpür

İnşallah oğlum geliyor

Kalk gelin odayı süpür

Geyik geldi sulanıyor

Bastığı yer bulanıyor

Tez gel Ahmet oğlum tez gel

Kırat damı dolanıyor.

MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ

(GEBEN-MEYREMÇİL KALESİ EFSANESİ)

ARAŞTIRAN VE DERLEYEN : İBRAHİM ERGÜN; Geben Kasabası Belediye Başkanı
KİMDEN DERLENDİĞİ :90 Yaşında Mehmet Abutoğlundan Derlenmiştir.
DERLENDİĞİ TARİH : 20/06/1981

Geben Kasabası Andırın İlçesine bağlı olup, İlçenin Kuzeyinde Gökşın İlçesine giden Yol güzergahında ORTATOROS Dağlarının eteğinin Baran Vadisine kurulmuştur. İlçe Merkezine 30 Km. mesafededir.

MEYREMÇİL KALESİ: Kasabanın Kuzeyinde Kayıranlı Dağının eteğinde bir vadi bulunmaktadır. Efsane olayı anlatıldığına göre şöyle gelişmiştir:

Meyremçil Kalesi Kiralının Mayram adında bir güzel kızı olur. Bu kızı Andırın İlçe Merkezine 3 Km. Mesafede bulunan AZGİT Kalesi Kiralının oğlu Aşık olur. Geben Kasabasına 30 Km. mesafede bulunan Gökşın İlçesi sınırları içinde bulunan KIZILKALE Kiralının oğluda Meyremçil Kalesi Kızı Mayramı Aşık olur. Bu iki Kelenin Kiralı Mayramı eğullarına istemek üzere MEYREMÇİL Kalesi Kiralına gelirler. İki Kelenin Kiralıda sevdiği kişiler ölemleri için bunların kırılmalarını temin edici bir şart ortaya koyar.

Derki: Atının ayağını toprağa degdirmeden kim evvel Kalene gelirse Kızın Mayramı ona veririm der. Bunun üzerine iki Kiral Kalelerine dönüp hazılığa bağlarlar. Gökşın-Kızıl Kale Kiralı Bir metre eninde Taş döşederek hemen Kaleye yakın 3 Km. mesafeye kadar gelir. AZGİT Kalesi Kiralında ise hiç bir gelişme olmadığını duyan MEYREMÇİL Kiralının kızı Mayram AZGİT Kalesi Kiralının oğluna gönüllü olduğu nedenle AZGİ Kiralına haber gönderir. AKLINI Başına alsın Kızıl Kale Kiralı gelmek üzere kendi Atlarının ayağına (KEÇE) Sarıp gelsin der. Bunun üzerine AZGİT Kalesi Kiralı Atlarının ayaklarına (KEÇE) sarıp Kaleye gelirler. Bu durumu duyan KIZILKALE Kiralı GEBEN-MEYREMÇİL Kalesinin üstünde yüksek bir yere çıkıp Kaleye bakarki AZGİTKALESİ Kiralı gelmiş Atları bağlı görünün. Artık Kızı alma Umidi kesilmiş olduğundan başka yapacak ta bir işi kalmaması üzerine (Şöyle der: MAYRAMDA Çilidi diyerek kızı kötülemek manasında bir kelime sarf ederek çekilip gider. İşte Oramandan beri Kalenin adı biraz inceldilerek (MEYREMÇİL) Kalesi olarak söylenir.

Bunun üzerine Meyremçil Kalesi Kiralı Mayramı Aşık Kalesi Kiralının oğluna verir. Kiralın oğlu Mayramı çok sevdiği için kızın isteği üzere olsa gerekki KAYIRANLI dağının hemen altından Fışkıran Su kaynağının yerin üstünde bulunan bir taşın yüzüne Mayramın MEYREMÇİLİ Kabartma olarak yaptırır. Şimdi Mayramın Heykeli Taşın yüzünde halen görünmektedir.

İşte Efsane böylece sona ermiştir.

DERLEYEN :

İbrahim ERGÜN
Geben Kasabası Bel. Bşk.

DERLEME

İBRAHİM ERGÜN

KADIRLİNİN SÖĞÜTLÜGEÇEK KÖYÜNDE YAŞANILAN CANLI BİR OLAY

Kıçıkırık Ali Kadirli'nin Söğütlügeçek köyündendir. 1920'li yıllarda Kadirli ve Andırın dağlarında hayatı efsanelenen eskiyalar arasında yaşamış olup köylerinde bir ailenin döndü adında bir kıza âşık olur. Ve kız ile nişanlanır. Ali çok geçmeden askere gider. Kendi askerdeyken Döndü'nün dayısı Kıçıkırık Ali'den vazgeçirip başkasına vermek için Ali'den vazgeçmesi için kıza çok baskı yapar. Ancak kız namus bostan tarlasında bitmez diyerek dayısının teklifini reddederek son cevabını verir. Bunun üzerine dayısı takip eder. Döndü suya giderken önüne iner ve Döndü'yü orada vurur. Vurulan Döndü yere düşer belenerek kadını alayım anam ölüyorum yetiş diyerek can verir.

Bunu duyan Kıçıkırık Ali askerden kaçır köye gelir nişanlısını vuran Döndü'nün dayısını takip eder. Bir yere giderken önünü keser ve sorar. "Döndü'yü nasıl vurdun" der dayısı da şöyle şöyle vurdum diye anlatınca elindeki mavzarı çevirerek öyle öyle mi vurdun? al al diyerek bir tarak mermiyi boşaltır. Dayısı yere düşer ve ölür.

Bunun üzerine Kıçıkırık Ali köyden yanına bir dam alır. Ve bir daha dut çetili temin edip Döndü'nün mezarı başına gider. Dut çetilini mezarın başına diktirir. Ve oturup aşağıdaki ağıt türküyü söyler bundan sonra dağa çıkar.

Şu isimleri yazılı kişilerden çete teşkil eder 1920 tarihinden 1933 tarihine kadar dağlarda eşkıyalığını devam ettirir. 1933 tarihinde dağdan inip devlete teslim olur. Beraber dağda gezdiği eşkıyalar şu isimleri yazılı olan kişilerden oluşmuştur. Çiçekli Halil, Gebenli Koca Ahmet, Horali, Haciveli, Yoscu, Küt Mustafa, Mullacık, Çörtül

Askerlikten ben de kaçtım

Kanat bağladım da uçtum

Nazlı döndüm senin için

Tatlı canımdan geçtim

Değirmen tersine dönse

Eğer dileğim kabul olsa

Beş on kişi daha vururdum

Nazlı döndüm geri gelse

Derelerde biter karnış

Kekiline kan bulaşmış

Kadanı alayım anam

Ölüyorum yetiş demiş

Mezarına dut diktim

Kul olayım dallarına

Belenererek can veriyor

Bak Döndü'nün hallerine

Dayısının önüne indim

İvil ivil haber sordum

Ayan olsun nazlı döndüm

Bugün hayfını aldım

İşte eşkiya Kıçıkırık olayı böyle neticelenmiş olup bu olay yazılı kaynaklardan alınmış ve bazı noksanlıkları yaşlı kocalardan alınan bilgiye göre düzeltilmiştir.

MEKTUPLAR

SAYIN AHMET BEY

İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın Ahmet bey.

Önce selam ve saygularımı sunar,
Ailenizle birlikte emürlü hayı nurluluk
ve esenlikler dilerim.

Ayrıca görevinizde üstün başarı
ile yüksek kademeğe yükselmenizi yâce
Allah'tan niyaz ederim.

Değerli Ahmet bey.

Anadolu ve kalkınma dergisi
Dergisi vasıtasıyla yapar çalışma içinde
olduğunuzun farkındayım. Allah kulu
dıklar versin. Benimde bir katkım
olması için Akene Formu istediğim gelmedi
ve bazı araştırmalar istediğim gönderdim
Bana Dergi gelmiyor. Hiç birseydenide
malumiyetim yok. Yeni olarak bir çok
araştırmamı Dergi Adresine gön-
derdim. Uygun görülebilir yayınlanması
ve bana Akene Formu ile Dergi gönder-
memesini isteniriz. Arz ederim.

İbrahim Ergün

01-02-2008

İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın Andirin ve kayıplarını
kalkındırma Derneği Değerli yöneticileri
Tep yakışın hepinize selam ve saygılarımı
yolları, emir bayu mutluluk ve esenlikler
dilerim.

Değerli yöneticiler kayle bir Dernek
kurup ve yöneterek Andirinimizin kalkın-
masına yardımcı olacağınızdan dolayı
hepinize çok çok teşekkür eder, başarılar
dilerim. Bu Derneğe hepinde katkıları olması
kalkınmadan yapıldığı ödemesi hem
Derneği hem de Akrane Formu ile Hesap Numara
vermiş bildirim. Şimdi ben Dernekte yayımlan
madık üzere yapmış olduğum emastırma
neticesi Derneğimin esenlerden to parca
gönderiyorum. Eğer uygun görülürse lütfen
bilüm yayımları ve meynun alusum.
tekrar selam ve saygı saygular.

İbrahim Ergün

ADRES: Camalpaşa Mah. 1560 Sok. E. 26 PLK: 718 8908

İbrahim ERGÜN

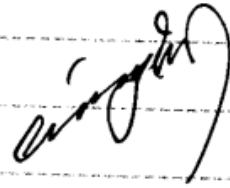
Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın Hüsnü bey.

Önce selam ve saygılarımı yollar, Allah
her zaman mutluluk ve esenlikler olsun.

Değerli kardeşim Hüsnü bey.

Bir hafta önce önce sporse kalıtı kalıtı
hazırlıklarımı hayırla beyin adresine
gönderdim. Şimdide yazdığım toplumla ilgili
iki adet yazım ile künde şirini göndereceğim
kumbarası yanısıra künde resmini gönderen-
yorum. Resminin yazılarının üstüne
konulmasını sizden, ayrıca saygularımı
sunduğum hayırla beyden rica ederim.
Tekrar saygılarımı yollar Allah her zaman
olumlu.

...25.03.2009..

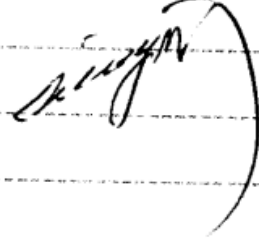
İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın Kaymakam Bey.

Önce selam ve sevgi saygılarını sunar
Size aile topluluğunuza âmîr hayı mutluak
ve esenlikler dilerim. İleri mehiniz için Allah'tan
niyaz ederim. İnşallah çok uzun sürmez diye
câmiütüeyim. Allah'tan hayırlısı.

Değerli kaymakam beyem. Şimdi size
dergide yayınlanmak üzere Ahgünün kayıtlı ile
ilgili ve köyde geçen yıllarda yapılan iki canlı olaya ve
olayın birinde yansıdan bir şiirini sunuyorum.
Belgeleriniz de 2 olarak, saygılarımla.

27.08.2009

İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın Kaymakam Bey.

Önce Selam ve saygılarımı sunar, Sağlık ve huzur dilerim. Ayrıca ailenizi hayırla bulmak ve esenlikler dilerim.

Değerli Ahmet bey. gençlik gününüzü ve anılarınızı diğer bazı sosyal konuları içeren bir yazıyı ayrıca Kadıköy Anadolunun Beştekinin 5 kuta şifasını ve 115 yaşında vefat eden koca memur Dedemizin Hafızımızda kalan bazı yazılarını canlı slaytları canlandırıp yazıp gönderiyorum. İnşallah dergide görmek istiyorum. Birde Resmimi ehlimin bu Resmimi her yazılarının her tarafına kullandım memnun oldum.

Ayrıca gelecek Nuh'un Bayramını 21 şimdiden kutlar tekrar selam ve saygılarımı sunarım

Not: Gönderdiğim fotoğrafların yazılarının kullandım
Ricai

İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın kaymakam bey.

Önce Selam ve sevgilerimi Zennar Zano ve
Hanım efendye ailesi kayı mütlak ve esen-
likler olsun.

Sayın kaymakam beyim. Allah önceliği
mekatülulada laızı araştırma yazılarınınca idi
şimdi yine kendi düşünce ile Rıdvanın gelişimini
yanında yazdığım yazı vardı bu kaç kere
görülürse Sığıda Resmî ile yayın tothorozun

Allahın şükür bu yazımı aruceme
kütahya yazıya maşimdi tekerer selam
saygı ile m. Sabahat

Allaha emanet ederiz

Sayın Kaymakam bey.

Önce selam ve saygularımı sunar. Ömür-
kayır maddeler ve esenlikler dilerim. Ayrıca Ev
aile huzurlarınızla saçı ve selamlarımı sunarım.

Değerli Kaymakam bey size ve demre
bir şiir yazıp göndermişim. Şimdi ifindeki
uygulamaları yenemiyerek o şiiri kızı deppin
arabesinden yazdım gönderiyorum. İnşallah
gülenmezsiniz. Ayrıca Ahmet ile ilgili yazdığım
şiirimi de gönderiyorum. Ayrıca Andromeda
ilgili olan çok ozla bir şiirimi deppin
ve yazdım deppin deppin yazdım aldım
yardım. Tehuana Selam ve Saygularımı sunarım.

SAYIN KAYMAKAM BEY 6

Önce selam ve saygılarımı sunar, ömür boyu mutluluk ve esenlikler dilerim. Ailenize ve çocuklarınıza selam ve sevgilerimi yollar iyi günler dilerim. Allah mutlu hayat yaşatmak nasip etsin. Amin.

Beka dostum. Değerli kaymakam bey. Sabırsızlanıyoruz, kulağımız hayırlı ses dinliyor. Acaba bir tarafta irtibat sağlaman mümkün olamıyor mu? Eğer uygun görürseniz Andırın'dan Belediye Başkanının öncülüğünde 5 kişilik bir heyet oluşturup gidelim. Tahmin ediyorum yararlı olur. Çünkü söz söyleme hakkımız var. İlimizden 15 tane kaymakam var. İçinden hiç birisi vali değil. Sayın kaymakam bey. Müdürlerimiz, valiler iktidar yanlı olması gerekli bu bakımdan bir siyasi heyet alıp gidelim. Oluşacak heyete görmüş geçirmiş ve girmiş çıkmış biri alarak ben hazırım. Amma takdir sizindir. Bu konuda zati halinizden bir bilgi istiyorum.

Sayın Kaymakam bey ekte gönderdiğim şiirlerimi ve yazılarımızı inceleyin. Eğer uygun görürseniz dergiye alın. Ayrıca resmimin de yazının üzerine konulmasını istirham ederim. Allaha emanet olunuz.

İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

22.02.2010

İbrahim ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

Sayın Kaymakam Beyim.

Önce Selam ve sonsuz saygılarımı sunarım,
Siz ve aile efendilerinize ömür boyu sağlık ve
esenlikler dilerim.

Değerli Kaymakam Beyim. Gerek telefonları,
gerek yazıya tarzıyede hulummanız ve ayne suine
kardar zahmet edip tıfır etmeniz beni çok çok memn
nun etmiştir. Teşekürlerini arz ederim, Tekrar Saygı-
larımı sunarım.

Değerli Kaymakamım, Andolan için
gösterniş olduğunuz çabalar inşallah sizi
çok yakında kalilik makamına yükseltir-
gecekleşir. Dileğimiz ve istegimiz budur. İnşallah
Allah'a emanet oluruz. *İbrahim Ergün*

NÖT: 10 Ağustos Şanlığın kendinde olup

dayumla site dönüldü. Diğer andolan sivillexine
göndermişimdir.

ANDOLAN ADRESİM:

İLCANIN KALEBAŞI EVİ TEL. 0544 561 23 57

ŐİRLER

ŞİİR

İbrahim ERGÜN

AKIL BİZE BÜYÜK BİR NİMET BİLELİM

Sana derim sana kardeş beni dinle
Akıl bize büyük nimet bilelim
Kötü yolda değil iyi yolda kullanmalı
Akıl bize büyük nimet bilelim

Kendimizi dürüst yolda bulmak için
İradeyi çözümü kullanıp rahat olalım
Oturup düşünüp yolun iyisini bulalım
Akıl bize büyük nimet bilelim

Kendimize çeki bir düzen verelim
Oturup düşünüp yolun iyisini bulalım
Engelsiz yoldan gidip menzili bulalım
Akıl bize büyük nimet bilelim

Her insan kendini iyice bilmez
İşlerinde de başarılı olamaz
Aklını kullanıp bilene danışmaz
Akıl bize büyük nimet bilelim

İbrahim her işim mutlak çözümü var
Çözümü buldun şimdi refah oluver
Çözelim kördüğümü rahat olalım
Akıl bize büyük nimet bilelim

ŒİR

AKIL NİMETİ

Sana derim sana kardeŒ beni dinle

Akıl bize büyük nimet bilelim

Kötü yolda değil iyi yolda kullanmalı

Akıl bize büyük nimet bilelim

Kendimizi dürüst yolda bulmak için

İradeyi çözümünü kullanıp rahat olalım

Oturup düşünüp yolun iyisini bulalım

Akıl bize büyük nimet bilelim

Kendimize çeki bir düzen verelim

Oturup düşünüp yolun iyisini bulalım

Engelsiz yoldan gidip menzili bulalım

Akıl bize büyük nimet bilelim

Her insan kendini iyice bilmez

İŒlerinde de başarılı olamaz

Aklını kullanıp bilene danışmaz

Akıl bize büyük nimet bilelim

İbrahim her işim mutlak çözümü var

Çözümü buldun şimdi refah oluver

Çözelim kördüğümü rahat olalım

Akıl bize büyük nimet bilelim

İbrahim ERGÜM

28.02.2009

ŖİR

ANDIRIN – INARGEIDI ŖENLİĐİ

Andırın – ınargeidi 10 AĞustos 2008 günü düzenlenen ŖenliĐin seyrini ve orada oluŖanları dikkatle izledim. Edindiğim manzaraya göre kendim uyanan duygu gereği aŖaĐıdaki Ŗiirleri yazdım.

Varsa kusurlarım özür dilerim.

İbrahim Ergün

Seyrettim ınargeidi ŖenliĐi

OluŖan rnek manzarayı gördüm

Her taraf insanla dolup taŖmıŖ

Cıvı cıvıl gezenleri gördüm

Yüksek kademeli amirler geldi

Kendilerine ayrılan yere oturdu

Sırayla konuŖup halka bilgi verdi

Durumdan memnun kaldıklarını gördüm

ınargeidi ŖenliĐinin banisini

Oradaki oluŖumu dikkatle izleyiŖi

Bugünü Andırın'a eser bıraktıŖı

Ahmet Narinoğlu beyefendiyi gördüm

Halk aşığı meşhur Şahbani geldi

Kahramanmaraş ozanları yerini aldı

Sırayla türkü söyleyip dinletti

Durumdan memnun olanları gördüm

Kafkas ekibi örnek kıyafetiyle geldi.

Sahadaki yerine varıp orada durdu

Kız oğlan birlikte oyun sergiledi

Mızık sesinin neşe verdiğini gördüm

Halk bu şenliğin her yıl olmasını ister

Şenliğin kalıcı olmasını candan özler

Bu iş artık görevlilere düşer

Bu durumu çok isteyip bekleyeni gördüm

Dileğimiz bu şenliğin kalıcı olması

Andırın halkının gelecek ümidi bilmesi

Çok önemli halkın isteğinin yerine gelmesi

Şenliğin devamını çok isteyenleri gördüm

Bu şenliği düzenleyip yerinde gösteren

Andırılıların neşe ümidini sağlayan

Şenliğin kalıcı olmasına kayret gösteren

Samimi olup kayretle çalışanı gördüm

İbrahim oluşan Şenliği dikkatle izledin

Gerçekleşenleri bizzat yerinde gördün

Gördükleri kaleme alıp yazdın

İzlemimde Şenliğin devamlılığını isteyeniyi gördüm

ŒİR

ANDIRIN VE GÜZEL YAYLALAR

İbrahim ERGÜN

Çık seyreyle Andırın yaylasını
Sarı çiçek mormenekşesini görürsün
Bu güzelliğe doyum olmaz
Seherde açan gülünü görürsün

Halbura varınca kendini eğle
Biliyorsan otur türküsünü söyle
Etrafına bak nazar eyle
Çimen içinde menekşesini görürsün

Mail dağından Höbeke varırsın
Dülbürün var ise Çukurova'yı görürsün
Meyremçil sen neden nazlı durursun
Yaylanda gezen güzelleri görürsün

Kayıranlıdan Akçadağa seyreyle
Tırıl engine süzölür böyle
Gez ziyareti gönlünü eğle

Yükseğinden kuşoğlunu görürsün

İbrahim yaylaların methini eyledin

Andırına sevdalısın tekrar söyledin

Gezdin yaylaları gönlünü eğledin

Konup göçenlerin selini görürsün

ŞİİR

ANDIRIN VE GÜZELLİĞİ

Andırın ile ilgili uyanan sevgi duygum gereği olarak bu Şiir kalem alınıp yazılmıştır.

İbrahim Ergün

Şöyle bir yaz günü seyrettim

Ne güzel göründün Andırın

Etrafını sarı çiçek sarmıŐ

Seherde açar gülün Andırın

Doğusunda sarımsak görünün

Batısında tırlı yeşile bürünür

Esas adın çokça sorulur

Andırın'dan gelir Andırın

Kuzeyinde Halbur Yaylası

Hoş olur yazın gölgesi

Lale sümbül mormenekŐe

Her tarafta güzel Andırın

Güneyinde Başdoğan süzülür

Uzaktan çok hoş görünür

Yukarıya sivrilir durur

İnşallah değer verilir

Kışla bahçesi ne güzel serin

Otur gölgesine nefes al derin

Yaz günü çok olur misafirin

Güzelliğın doyumsuz Andırın

Çınargeçidi Mesire yerin

Çam gölgesi olur serin

Gidersen eğlenip kalın

Güzelliğın doyumsuz Andırın

İbrahim Andırın hayranı

Yaz ayında Andırın eder bayramı

Akkale gediğinden eyle seyranı

Ne güzel manzara görünür Andırın

ŒİR

ANDIRIN VE TABİİ GÜZELLİĞİ

Ibrahim Ergün

ANDIRIN İLE İLİGİLİ BU ŒİR KENDİMDE DOĞAN DUYGU GEREĞİ KALEME ALINMIŒ VE
YAZILMIŒTIR

Œöyle bir yazgölü seyrettim seni

Ne güzel eser garbi yelin Andırın

Etrafını sarı çiçek sarmıŒ

Seherde açar konca gülün Andırın

Doğusunda Sarımsak dağı görünür

Batısında Tırıl yeŒile bürünür

Esas adın çokça sorulur

Andırın'dan gelir adın Andırın

Kuzeyinde Halbur yaylasına varılır

AçılmıŒ lale sümbölü derilir

YeŒil çimen her tarafa serilir

Güzelliğine doyum olmaz Andırın

Güneyinde Başdoğan engine süzülür

Uzaktan baktıkça ne hoş görünür

Umarım kıymet değerini verilir

Gelinlik kız gibi nazın Andırın

Kışla bahçesi çok güzel serin

Otur gölgesini nefes al derir

İbrahim seninde var burada yerin

Güzelliğine doyum olmaz Andırın

Andırın Gelişim Platformu Aydın oluşumlu her şahsın hayali ve isteğidir. Bu hayal ve isteğin gerçekleşmesi hususunda birlik, beraberlik içinde çalışarak meydana getirilmesi görev olarak tüm Andırın'lılara düşmektedir. Arz ederim.

ŞİİR

İBRAHİM ERGÜN

BAHAR

Bahar ayında görmeyi değer
Doyumsuz güzelliğe sahip andırın
Açar çiçekleri her tarafa neşe verir
Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

Kuşları şıpır şıpır havada uçar
Yörük göçü andırın'dan geçer
Gelir yaylacılar yurt yeri seçer
Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

Hele çınar geçitine doğru bir uzan
Otur çam gölgesinde neşe sevinç kazan
Güzel yeşil tırıl batıya doğru uzan
Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

Kışla bahçesinin biçilmez değeri
Yaz ayında çok olur misafirleri
Aşağıdan hoş eser garb yeli
Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

Yazın yaylacı Çukurova'dan gelir
Boş bulduğu yeri doldurup şeneldir
Her taraf dolar dolar boşalır

Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

Her yıl yaz Şenliği coŐkuyla geçer

Şenliğin güzelliği herksi açar

Kademeli amirler gelir yerlerini seçer

Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

İbrahim Andırın'ı ödün ykselttin

Anlattın her Şeyi değer kıymet verdin

Böylelikle halkını sevdin memnun ettin

Doyumsuz güzelliğe sahip Andırın

BİLMEMKİ GERİDE NE BIRAKTIM

(BİLMEMKİ GERİDE NE BIRAKTIM)

Geriyeye donüp aöyle bir baksam
Bilmemki geride ne biraktım
Kendimde bir Muhasebe yapsam
Bilmemki geride ne biraktım

Gitsem bir bileneen sorsam
Selam sevgilerimi iletsem
Tatlı dil gülieryüzle yaklaşısam
Bilmemki geride ne biraktım

Gebende Belediye Başkanlığı yaptım
Sıkıntılı olanların sıkıntısını palastım
Halkla bir yürüdüm dertlerini dinledim
Bilmemki geride ne biraktım

Herkese yakın oldum dertlerini sordum
Dolu dertli olanlara çare aradım
Yaklaştım Hoşgörüyüyle teselli verdim
Bilmemki geride ne biraktım

Andırın'a geldim çok çalıştım
Gittim ilerilere Menzile ulaştım
Boylelikle Güvende yerimi aldım
Bilmemki geride ne biraktım

Amirlerime Seviyeli yaklaştım
Oturdum Makamına ölçülü konuştum
Boylelikle itimata mashar oldum
Bilmemki geride ne biraktım

Ibrahim kendinde bir araştırma yaptın
Çalışmalarında çok çok dikkat ettin
Uzattığın elini sağlam daldan tutdun
Bilmemki geride ne biraktım

HAZIRLAYAN VE SUNAN : İBRAHİM ERGÜN

Emekli Özel İdare Müdürü

ŒİR

ÇIKMAZ SOKAKTA ARAMAYIN BENİ

Gün olur da Œu alemi gezmeye çıkarsam,

ÇıkmaZ sokakta aramayın beni

Sonu bilinmeyen sokağa gitmem ben

ÇıkmaZ sokakta aramayın beni

Büklüm büklüm sokağa gidilmez

Gidilse de menziline varılmaz

ÇıkmaZ sokaktan fayda gelmez

ÇıkmaZ sokakta aramayın beni

Güç kuvvet mutlaka milletindir

Devlet milletiyle ileriye gider

Buna itibar etmeyen yolda kalır

Böyle toplumda aramayın beni

Boş sözü tekrar tekrar söyleyenin

Yağ çıkar diye yayakta su döğenin

Doğru yerine asılsız söz edenin

Toplumunda aramayın beni

Aydınlığı değil karanlığı sevenin

Doğruyu bilip de hiç söylemeyenin

Milletine güven güven itibar etmeyenin

Toplumunda aramayın beni

İbrahim dürülü bohçayı yere dktn

Beyazı siyahtan çekip ıkarttın

Büklüm büklüm eğri yola gtmedin

Gidenlerin toplumunda aramayın beni

İBRAHİM ERGÜN

25 ARALIK 2009

ŖİİR

İbrahim ERGÜN

ANDIRIN – ÇINARGEÇİDİ ŖENLİĐİ

Seyrettim Çınargeçidi ŖenliĐi
OluŖan örnek manzarayı gördüm
Her taraf insanla dolup taŖmıŖ
Cıvı cıvı gezenleri gördüm

Yüksek kademeli amirler geldi
Kendilerine ayrılan yere oturdu
Sırayla konuŖup halka bilgi verdi
Durumdan memnun kaldıklarını gördüm

Çınargeçidi ŖenliĐinin banisini
Oradaki oluşumu dikkatle izleyiŖi
Bugünü Andırın'a eser bırakıŖı
Ahmet Narinoğlu beyefendiyi gördüm

Halk aŖıĐı meŖhur Ŗahbani geldi
KahramanmaraŖ ozanları yerini aldı
Sırayla türkü söyleyip dinletti
Durumdan memnun olanları gördüm

Kafkas ekibi örnek kıyafetiyle geldi.

Sahadaki yerine varıp orada durdu
Kız oğlan birlikte oyun sergiledi
Mızık sesinin neşe verdiğini gördüm

Halk bu şenliğin her yıl olmasını ister
Şenliğin kalıcı olmasını candan özler
Bu iş artık görevlilere düşer
Bu durumu çok isteyip bekleyeni gördüm

Dileğimiz bu şenliğin kalıcı olması
Andırın halkının gelecek ümidi bilmesi
Çok önemli halkın isteğinin yerine gelmesi
Şenliğin devamını çok isteyenleri gördüm

Bu şenliği düzenleyip yerinde gösteren
Andırınlıların neşe ümidini sağlayan
Şenliğin kalıcı olmasına kayret gösteren
Samimi olup kayretle çalışanı gördüm

İbrahim oluşan şenliği dikkatle izledin
Gerçekleşenleri bizzat yerinde gördün
Gördüklerini kaleme alıp yazdın
İzlemimde şenliğin devamlılığını isteyenleri gördüm

TÜRKÜ

GEBEN TÜRKÜSÜ

Geben kasabasından memiş koş tarafından söylenmiş bir türkü

Kıvrım kıvrım gider yaylanın yolu

Bahardan açılır koncası gülü

Zamanı gelince çekilir eli

Çıkıp yaylasına konan öğünsün

Yaylalarda sarı sünbül bitince

Seher vakti keklikleri ötünce

Yurda varıp çadırını tutunca

Yatağını serip yatan öğünsün

Karadavar bele konur sıkılır

Sıkılanlar yatağına çekilir

Her gün kuşluk vakti suya dökülür

Davarını suya döken öğünsün

Erken çıkıp yaylasına oturan

Ellerini soğuk suya batıran

İki üç ayda yaylasını bitiren

Yaylasını bitirip dönen öğünsün

Yalan Őu dűnyanın vefası yalan

Var mı Őu dűnyada bir karar kalan

Sabahınan kalkıp namazın kılan

Elini yűzűne sűren oĖűnsűn

Kul MemiŐim geldin űlűm aĖına

Hak nasip eylesin cennet bağına

Elli bir yıl çıktın hűbek daĖına

Vefası yokmuŐ gűren oĖűnsűn

Ŗiir

GÜZEL ANDIRIN VE YAYLACILIK

İbrahim ERGÜN

Yaylamak için Andırın'a gelirsen
Merkezinde çevresinde rahatlık bulursun
Manzarası ne hoş Ŗu kışla bahçesinin
Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Altunboğaya varınca Tırlı görürsün
Biraz gider Kümbetire varırsın
Orada mesken yerini bulursun
Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Akifiye oturup dinlenme yeri
Çok güzel etrafındaki yaylaları
Misafirleri çok sever Çerkezleri
Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Çokak Ahmet Paşanın yurdu

Çampınarı siler içindeki derdi

Çok gördü gelip gidenleri

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Fenk yaylasından Akçadağa çıkınca

Çiğşarı görürsün şöyle bakınca

Açar çiçekleri konca konca

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Çiğşarın etrafı meşhur yaylalar

Savrunközü seni orada seni eğler

Mazgeç yaylası yeşil dağlar

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Dokurcun Beyoğlunda güzellik var

Yaz gelince Kadırlileri orada gör

Zamanın varsa biraz dur

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Gebene giderken Halbura uğrarsın

Orada oturup biraz dinlenirsin

Pınarından su içip kanarsın

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Gebene varınca yaylaları sor

Kırsu mesiresinde manzarayı gör

Gümüşoluk birbaşka yayla yer

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Mailden öte ücealana varırsın

Ücealandan seyredip Maraş'ı görürsün

Kenger Höbek sivrilirsın durursun

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

Akgümüş arkasında dumanlı dağı var

Hoş görülü halkı sütü peyniri bulunur

Sağ yaylası ve Beypınarı neşe verir

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

İbrahim yaylaları öğdün tanıttın

Meyremçil Kayıranlıyı neden unuttun

Bir zaman bu yaylaları çıkıp seyrettin

Herhalde memnun kalırsın yaylacı

ŒİR

GÜZELLİĞİ DOYUMSUZ ANDIRIN

Herkesin gönlünde sarıçiçekli yaylalar

Yaylalarıyla güzelsin Andırın

Vadilerinde yaban gülü açar

Yaylalarıyla güzelsin Andırın

Halburdan öte kayıranlı meyremçil

Baharda açılır lale mor sünbül

Çamların dalında öter sarı bülbül

Yaylalarıyla güzelsin Andırın

Uzaktan bakınca dağları dumanlı görünür

Bahar gelince vadisi düzü yeşile bürünür

Böyle güzelliği görenler hayran kalır

Yaylalarıyla güzelsin Andırın

Aşiret beyleri konup konup göçmüş

Giydiği kaftanın iyisini seçmiş

Yaylalar böyle zaman geçirmiş

Yaylalarıyla güzelsin Andırın

Höbek, mail, meşhur yaylandan

Birçok aşiret konup göçmüş buradan

Maraş'ı seyret ücealan dağından

Yaylalarınla güzelsin Andırın

İbrahim Andırın gerçeğini yazdın

Dağlarınla açılan çiçekleri dizdin

Andırın yaylalarını candan sevdin

Yaylalarınla güzelsin Andırın

İBRAHİM ERGÜN

17.02.2010

ŒİR

İBRAHİM ERGÜN

GÜZELLİĞİNE DEĞER BİÇİLMEZ ANDIRIN

Yaylalarında Lale Sümbülü açılır
Böyle güzelliğe sahip Andırın
Sarıçiçek çimenlere karışır
Böyle güzelliğe sahip Andırın

Gez yaylaları gör güzellikleri
Bul yaşlıyı sor evvelileri
Andırın'daki vefakar insanları
Böyle güzelliğe sahip Andırın

Bu manzaraya hiç doyum olmaz
Evveli olmayanları kimse sevmez
Œiir yazan Œairin hali sorulmaz
Çeşitli manzaraya sahip Andırın
Yaylacı gurup gurup olur gelir
Oturur Andırın halkıyla müşerref olur
Arar yerini seçerek iyisini bulur
Böyle manzaraya sahip Andırın

Yetkililer Andırını gözden geçirirse
Çok geçmeden değeri hakkı verilirse
Burada gerçekler yerinde sorulursa
Gelişme hakkına sahip Andırın

İbrahim bir gez yaylaları dağları
Sor yaşlılara öğren vefakar insanları
Bunlara verilmeli hak ettiği değeri
Güzide insanlara sahip Andırın

6 kıta Œiirimle Andırın'a karşı sevgi ve duygularımı özleştirmeye çalıştım. Gerçek hakkının verilmesi hususunda telkinde bulundum. Arz olunur.

ŖİR

HELE YAZ GELSİN BİR GÖR BİZİM ANDIRIN'I

İbrahim Ergün

AŖağıdaki Andırın'la ilgili Ŗiirimi Andırın ile ilgili sevgimden dolayı kendimde uyanan duyguya göre yazdım.

Sen bizim Andırını bilmezsin

Hele yaz gelsin gör bizim Andırını

Her taraf yeŖile bürünür zümrüt olur

Hele yaz gelsin gör bizim Andırını

Gelir yaylacı arar yerini bulur

Kurulan Pazar civil civil olur

Kasalar dolar esnafın yüzü güler

Hele yaz gelsin gör bizim Andırını

Gebeni de Kayıranlı, Höbek, maili yaz

AkgümüŖ'te sağı ile dumanlıyı deftere yaz

Topla mantıfar çiçeğini top top düz

Hele yaz gelsin gör bizim Andırını

Her taraf yeşile bürünür zümrüt olur

Görenler hoş manzaraya hayran kalır

Garbiyeli Güneyden eser serinlendirir

Hele yaz gelsin gör bizim Andırını

İbrahim Andırın övgüye hak etmiş değer

Böylelikle herkes geleceğini görür

Halk kendi doğduğu yere sahip çıkar

Hele yaz gelsin gör bizim Andırını

Ŗiir

HER TARAFADA DUYURDU ANDIRIN SESİ

İbrahim ERGÜN

Kalktı Andırın üstünden dumanı pusu

Uzaklara gitti duyuldu Andırın sesi

Dinlenme yeri kışla bahçesi gölgesi

Yükseklere duyuldu Andırın sesi

Yaz gelince doyumsuz havası gölgesi

Hele Ŗu garbi yelinin garip esiŖi

Kıymet biçilmez değer pahası

Yükseklerde duyuldu Andırın sesi

Dur hele yolcu hele dur soralım

Andırın sesini duyuranlar kim gör

Andırın halkı bu insanlara müteŖekkiri

Yükseklerde duyuldu Andırın sesi

Yağmayınca yağmur sular cıvıdayıp akmaz

Bahar yaz gelmeyince mor menekşesi açmaz

Hepimizin katkısı olsun çok ya az

Yükseklere duyuruldu Andırın sesi

İstanbul'dan uzanıyor Andırın sesi

Halkını sevindirdi sevincin ıvgası

Yaz şenliği çınar geçidini ihya etmesi

Yükseklere duyuruldu andırın sesi

Zamanla aşiretler konmuş göçmüşler

Saç kavurması yiyip suyunu içmişler

Saç kavurmasını Andırın'a gelenek etmişler

Yükseklere duyuruldu andırın sesi

Bu 7 kıta şiirim Andırın ve Andırının sesini yükseklere duyuran ve Andırın gelişim platformu Tirşik Dergisi kurucusu başta Sayın Ahmet Narinoğlu olmak üzere tüm kadroya sevgi ve saygılarımı sunuyorum.
Arzolunur. 26/11/2008

ŖİR

NE GÜZEL OLUR BAHARIN YAZIN

Ne güzel olur baharın yazın

Açılır gülün, nergisin andırın

Çimene karışır lale sümbülün

Açılır gülün nergisin andırın

Akkale'den bakınca hoş görünür

Bahar gelince yeşile bürünür

Sarıçiçek menekşeye karışır

Açılır gülün nergisin andırın

Andırın çınar geçidine varılır

Çam gölgesinde derin nefes alınır

Akraba dostlarına hal hatır sorulur

Açılır gülün nergisin andırın

Şöyle bakınca tırl dağı görülür

İssiz kalmış kozoluğu derin düşünür

Tırl dağından Akçadağ görülür

Açılır gülün nergisin andırın

Yaylacı çukurovadan gelir dolar

Arayıp uygun yayla evini bulur

Yapar yaylasını mutlu kalır

Açılır gülün nergisin andırın

Kışla bahçesi dinlenme yeri

Garip garip eser garbı yeli

Memnun eder gelen misafiri

Açılır gülün nergisin andırın

İbrahim andırına sevgin uyandı

Andırın senin kalbinde yer aldı

Yaz şenliği tarihte yer buldu

Açılır gülün nergisin andırın

İBRAHİM ERGÜN

ŞİİR

UFKU AÇIK BİR KAYMAKAM BEY TANİYORUM

Açılır Akgümüş'ün lalesi sümbülü
Seherde grip öter gugusu bülbülü
Dumanlıdan akar beyaz karın seli
Buranın evladı Ahmet Narinoğlu

Aslı ailesini bilip yakın olduğum
Ufku açık bir kaymakam beyi tanıyorum
Makamına őahsına saygı duyduğum
Ufku açık kaymakam beyi tanıyorum

Kendini ilerlere doğru hazırlayan
Gerekliyi gereksizden seçip ayıran
Kalıcı güzel eserler geriye bırakan
Ufku açık kaymakam beyi tanıyorum

Güvenli őahsa kıymet değer veren
Toplumda yerini sağlam alan
Gelenekleri takip edip sağdık kalan
Ufku açık kaymakam beyi tanıyorum

İbrahim'e duygu derinlerden geldi
Gücenmesin Narinoğlu söz katarını buldu
Ne yapayım ki duygu yazmamı biraz zorladı
Ufku açık bir kaymakam beyi tanıyorum

İbrahim ERĐÜN
20.06.2009

UFKU AÇIK BİR KAYMAKAM GÖRDÜM

Seyrana çıkmış ufku açık
Bir Kaymakam Bey gördüm
Yüksek makamlara laik
Bir Kaymakam Bey gördüm

Anadolu'da doğmuş büyümüş
Ailesi çok sağlam imiş
Kendisi cevherli centimen
Bir Kaymakam Bey gördüm

Gönlünde sis duman bulunmaz
Kendini uygunsuz yerde göstermez
Uygun olmayanı hiç uygulamaz
Bir Kaymakam Bey gördüm

Anadolu geleneğine uyan
Meziyeti herkesçe sayan
Görevini çok sevip uygulayan
Bir Kaymakam Bey gördüm

Gönlü ileri Makamlarda
Açık kalpli söylenir dillerde

Çoklarının istediği makamlarda
Bir Kaymakam Bey gördüm

İlçesinde kalıcılık uyandıran
Bu eseriyle memnunluk veren
Yaz günü esen herkese neşe veren
Bir Kaymakam Bey gördüm

İbrahim gördüğüm Kaymakam Bey belli
İnşallah sonu yeni açılmış domurcuk güllü
Çok itibar kazanmış Ahmet Narinoğlu
Ufku açık bir Kaymakam Bey gördüm.

ŖİİR

İbrahim Ergün

UFKU AÇIK BİR KAYMAKAM TANIRIM

Ŗöyle bakınca AkgümüŖ Köyünü gördüm
Buranın evladı bir kaymakam tanıdım
Oturup kendime ince ince düşündüm
Ufku açık bir kaymakam tanıdım

Aslı asaletini yakın bildiğim
Gönülde karakterde yakın olduğum
Ŗahsına makamına saygı duyduğum
Ufku açık bir kaymakam tanıdım

Kendini ileriye doğru hazırlayan
Gerekliyi gereksizden seçip ayıran
Kalıcı eserlere kıymet değer veren
Ufku açık bir kaymakam tanıdım

Güvenli kişilere değer kıymet tanıyan
Toplumda sağlam yeri değeri bulunan
Geleneklerine sağlam sadık kalan
Ufku açık bir kaymakam tanıdım

Herkesi hoşgörü tatlı dille karşılayan
Daima hak sahibinin yanında bulunan
İŖlemi yerinde uygularken iyice soran
Ufku açık bir kaymakam tanıdım

İbrahim duygu derinden hızlı geldi
Bu duyguma gücenmesin NARİNOĞLU
Ah neyleyim göz katarını buldu
Ufku açık bir kaymakam tanıdım

TÜRKÜ
İBRAHİM ERGÜN

GEBEN KASABASINDAN MEMİŞ KOŞ TARAFINDAN SÖYLENMİŞ BİR TÜRKÜ

YAYLAM

Kıvrım kıvrım gider yaylanın yolu
Bahardan açılır koncası gülü
Zamanı gelince çekilir eli
Çıkıp yaylasına konan öğünsün

Yaylalarda sarı sünbül bitince
Seher vakti keklükleri ötünce
Yurda varıp çadırını tutunca
Yatağını serip yatan öğünsün

Karadavar bele konur sıkılır
Sıkılanlar yatağına çekilir
Her gün kuşluk vakti suya dökülür
Davarını suya döken öğünsün

Erken çıkıp yaylasına oturan
Ellerini soğuk suya batıran
İki üç ayda yaylasını bitiren
Yaylasını bitirip dönen öğünsün

Yalan şu dünyanın vefası yalan
Var mı şu dünyada bir karar kalan
Sabahınan kalkıp namazın kılan
Elini yüzüne süren öğünsün

Kul Memişim geldin ölüm çağına
Hak nasip eylesin cennet bağına
Elli bir yıl çıktın höbek dağına

Vefası yokmuş gören öğünsün

ŞİİR

YAZ AYLARINDA ANDIRIN VE YALACILARI

İbrahim Ergün

08/07/2008

Andırın ve çevresi güzel
Heryıl yaylacı ile dolar
Temiz yaylalarda temiz havası
Neşesiyle güzel Andırın

Yaz ayında her taraf dolar
Herkesin yüzü neşeyle güler
Üç ay hep böyle dolu geçer
Neşesiyle güzel Andırın

Dağları çimenli çiçekli
Temiz havası temiz eser yeli
Uzanır ağaçların yeşil dalı

Neşesiyle güzel Andırın

Andırının kuzeyinde yeşil dağlar
Bahar gelince göçer Türkmen Beyler
Koyaklarına kurulur kara çadırlar
Neşesiyle güzel Andırın

Altunboğanın çevresi dolar
Herkes yerleşir yerini bulur
Oturur dinlenir nefes alır
Neşesiyle güzel Andırın

Altunboğa'dan öte künbetire var
Künbetirde iyi yerini ara bul
Yerleş evine rahat nefes al
Neşesiyle güzel Andırın

Çokakda meşhur çam pınarı
Birbaşka oranın havası ayarı
Hoş değerli mesire yeri
Neşesiyle güzel Andırın

Andırın yaylaları saymakla bitmez
Çukurova'da yaz günü adam yatmaz
Yatsada nefes alıp rahat etmez
Neşesiyle güzel Andırın yaylaları

İbrahim Andırını biraz açtın
İyi kötüyü birbirinden seçtin
Yaylasına çıktın pınarından içtin
Neşesiyle güzel Andırın

Gönlümde gözümde yeri olan değerli Andırın ile ilgili kendimde uyanan sevgi duygusu bana yukarıdaki dokuz mısradan ibaret olan şiiri kaleme alıp yazdırdı.

ŞİİR

İbrahim ERGÜN

YEŞİLBAŞLI TELLİ TURNA

Bahar aylarında uzaktan gelen
Yeşilbaşlı telli turnam
Geldiğin yerden ne haber var
Yeşilbaşlı telli turnam

Gökyüzünde katar katar uçar
Baharda yayla yolunu tutar
Ayrı güzelliğe sahip bunlar
Yeşilbaşlı telli turnam

Gider uzaklara ulaşırsınız
Şahin kokusuyla dolaşırsınız
Aşıkların hep dilinde adınız
Yeşilbaşlı telli turnam

Türkmen beyler otağına varın
Eğlenip orada bir gün kalın

Dağlarında misafir olun
Yaşil başlı telli turnam

Bir zaman Akgümüş köyünde yüzdün
Eşin vurulunca köye düşüp gezdin
Herhalde kendinde çok acı sezdin
Yeşilbaşlı telli turnam

İbrahim turna efsanesini yazdın
Turnanın hareketini haber aldın
Bu durumdan çok acı duydun
Yeşilbaşlı telli turnam

Bu şiiri efsane acısı ve geleneklerimiz duygusu gereği olarak kaleme aldım

04/06/2008

